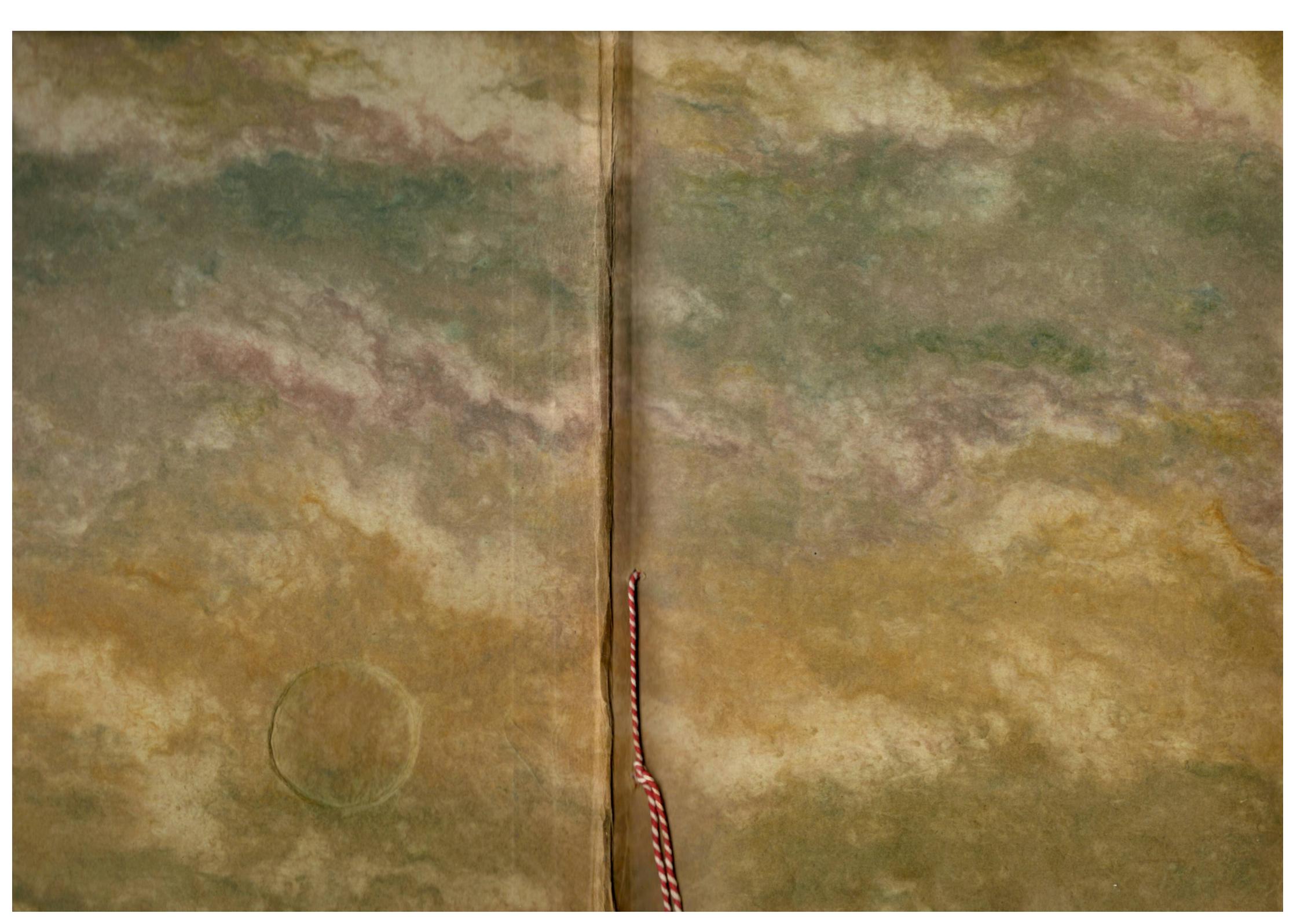
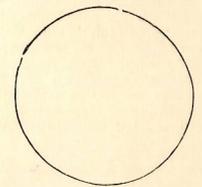

PAMÄTNÄ KNIHA
OBCE
ČERENČANY

PAMÄTNÁ KNIHA

OD ROKU

DO ROKU

Vládne nariadenie
zo dňa 17. novembra (listopadu)
1932

o pamätných knihách obecných

(Všeobecné pokyny pre kronikára)

Vláda republiky Československej nariaďuje podľa zákona zo dňa 30. januára (ledna) 1920, č. 80 Sb. z. a n., o pamätných knihách obecných.

§ 1.

(1) Každá politická obec je povinná založiť svojim nákladom pamätnú knihu obecnú, a to nemá-li jej dosiaľ, najpozdšie do 1. júla (června) 1933. Tejto povinnosti je obec zbavená len vtedy, vedie-li sa tam už pamätná kniha obecná a zabezpečí-li sa, že tomuto účelu bude i naďalej slúžiť podľa predpisov tohoto nariadenia, menovite za dozoru letopiseckej komisie (§ 7). V medziach platných obecných zriadení môžu sa dve alebo niekoľko obcí tohože politického okresu spojiť k vedeniu spoločnej pamätnéj knihy obecnej po schválení nadriadených úradov k tomu príslušných. Pamätnú knihu obecnú nesmie obec scudzíť a treba ju označiť pečatou obecnou na titulnom liste i na každej desiatej strane.

(2) Listy musej byť v knihu pevne sošíť, očíslované a ich počet potvrdený, na titulnom liste starostom a jedným členom obecnej (mestskej) rady. Všetky sväzky pamätnéj knihy obecnej musej byť riadne viazané.

§ 2.

Účelom pamätnéj knihy obecnej je zachovať miestne dejiny pre poučenie budúcich.

§ 3.

(1) Kronikár (letopisec) zapisuje na počiatku zápisu svoje meno a povolanie. Úvodom k pamätiam podá popis stavu obce v tých rokoch, kedy pamätná kniha bola založená, potom zaznamenáva v Casovej postupnosti pamätihodné súčasná udalosti miestne, ktoré výstizne zobrazujú obec po stránke hospodárskej, populačnej, sociálnej, verejnej zdravotníckej, kultúrnej, ľudopísnej, náboženskej a po stránke života národného.

(2) Udalosti, týkajúce sa okresu, zeme alebo štátu, zaznamenáva len potiaľ, pokiaľ podstatne súvisia so životom v obci.

(3) V pamätnéj knihe obecnej treba tiež zaznamenať, jaký ohlas mali v obci veľké udalosti dejinné, na pr. svetová válka, vznik Československej republiky a pod. Zreteľ, sa má vziať tiež na jubilejné a iné významné oslavy štátne.

(4) Kronikár poznamenáva si zpravidla látku pre pamätnú knihu obecnú do príručného sošitu a po nejakej dobe, až sa názory na udalosti ustália, čini zápisy do pamätnéj knihy obecnej, vyberajúc len veci podstatné. Verejnú úradu a ústavy sú povinné, aby kronikára v tejto činnosti podporovali, oznámili mu na požiadanie úradné data, a podali informácie, pokiaľ je toho treba k účelom pamätnéj knihy obecnej a neodporuje to platným predpisom alebo verejným zájomom. Jestliže kronikár potrebuje dáť alebo informácií od miestnych spolkov, správ veľkostatkov, priemyslových podnikov a pod., a nedosiahne ich sám, je na politickej obci, aby smierne zakročila, po prípade požiadala dozorcú obci (§10) o sprostredkovanie.

§ 4.

Úkolom kronikára poveruje obecné (mestské) zastupiteľstvo zpravidla jednatelja miestnej komisie osvetovej, učiteľov, správčov archívu, obecného (obvodného) notára a i., vždy však osobu, ktorá má pochopenie pre svoj významný úkol, chce svoje poslanie svedomite plniť, má pre to schopnosti, znalosť miestnych pomerov a zvlášte smysel pravdy. V obciach, čítajúcich viac než 10.000 obyvateľov, buď úkol kronikára svereny odborníkovi archívnemu, muzejnému alebo kvalifikovanému úradníkovi obecnému, zvlášte knihovníkovi. V obciach týchto stará sa kronikár o to, aby bola sústavne zbieraná všetka látká, vzťahujúca sa na dejiny obce. Ukladá do obecného archívu úradné vyhlášky, úplné ročníky časopisov, vychádzajúce v mieste alebo v okolí, monografie, týkajúce sa miestnych dejín, a pod.

§ 5.

Kronikár je povinný zapisovať udalosti pravdive, verne a vecne za bezprostredného dozoru letopiseckej komisie (§ 7) a dbať pri tom usnení obecnej (mestskej) rady, obecného (mestského) zastupiteľstva a toho, čo dozorcú úrad (§ 10) ustanoví. Má nárok na odmenu, ktorú určuje obecné (mestské) zastupiteľstvo podľa vykonanej práce, prítihladijúc k návrhu letopiseckej komisie.

§ 6.

Kronikár vkladá pamätnú knihu do pevného a trva-

bezpečnom a suchom, zpravidla v škole, na obecnom (mestskom) úrade alebo na úrade obecného (obvodného) notára, v mestách, ktoré majú odborné riadené archívy, v archíve mestskom. Počítať ju doma není dovolené. Popísaná pamätná kniha obecná buď bezpečne uložená, na pr. v miestnom muzeu, v archíve alebo v obecnej knižnici.

§ 7.

(1) Letopiseckú komisiu (§ 2 zák. č. 80-1920 Sb. z. a n.) tvoria starosta obce a dvaja občania, ustanovení k tomu obecným (mestským) zastupiteľstvom, v prípade posledného odstávca ešte ďalší občania. Komisia je povinná dozerať na úpravu pamätnéj knihy obecnej a zápisy v nej, v pochybných prípadoch určí zápis alebo nariadi zmenu, doplnenie alebo opravu zápisu po stránke vecnej. Má-li kronikár námietky proti pokynu komisie, rozhodne obecná (mestská) rada a v druhej stolici obecné (mestské) zastupiteľstvo s platnosťou konečnou. Proti rozhodnutiu obecnéj (mestskej) rady môže sa odvolať i letopisecká komisia. Tým není dotknuté právo dozoru podľa § 10.

(2) Na konci každého roku podá komisia obecnému (mestskému) zastupiteľstvu zprávu o vedení pamätnéj knihy. Spozná-li komisia, že kronikár neplní svojich povinností, ačkoľvek ho komisia už pred tým napomenula, je obecné (mestské) zastupiteľstvo povinné zbaviť kronikára jeho úkolu a ustanoviť nového.

(3) Každá národnosť, jež príslušníci v obci bývajúci činia aspoň 20 percent obyvateľstva obce podľa posledného sčítania ľudu, má nárok na zastúpenie v letopiseckej komisii ďalším občanom, a to svojej národnosti, pokiaľ sa jej nedostalo zastúpenia už v trojčlennej komisii podľa odst. 1. tohoto paragrafu.

§ 8.

(1) Členovia letopiseckej komisie môžu kedykoľvek nahliadnuť do pamätnéj knihy obecnej. Tože právo príslúcha i zástupcovi dozorcého úradu (§ 10).

(2) Iným osobám môže povoliť nahliadnuť obecná (mestská) rada, vyslechnuvši pred tým dozorcú. Odopiera-li sa toto povolenie, môže ho udeliť dozorcú úrad (§ 10), pokiaľ ide o nahliadnutie cieľom študijným. V oboch prípadoch deje sa nahliadnutie za dozoru kronikára, ktorý o tom vedie zvláštny záznam.

§ 9.

(1) Pamätná kniha obecná buď vyložená k verejnému nahliadnutiu na obecnom (mestskom) úrade najmenej jedenkrát za tri roky po štrnást dňi idúcich za sebou. To, to okolnosť treba včas vopred obvyklým spôsobom verejne vyhlásiť.

(2) Do osmi dňi po uplynutí lehoty uvedenej v odst. 1. má každý občan právo navrhnuť vecnú zmenu, doplnenie alebo opravu zápisu v pamätnéj knihe obecnej. O návrhu rozhodne obecná (mestská) rada a v druhej stolici obecné (mestské) zastupiteľstvo s platnosťou konečnou. Tým není dotknuté právo dozoru podľa § 10.

§ 10.

Dozor nad prevádzaním zákona a tohoto nariadenia príslúcha nadriadenému úradu politickému, u nehož buď vedený zvláštny registrik o pamätných knihách obecných. Tento úrad vedie zvlášte dozor nad tým, aby v obciach boly vedené riadne pamätné knihy obecné. Spozná-li závažný, je oprávnený a povinný zjednať potrebnú nápravu. Tým cieľom môže úrad uložiť obciam, aby určitý zápis bol v pamätnéj knihe prevedený alebo bol vyškrtnutý, pozmenený, opravený, doplnený alebo všeobecne náležite upravený tak, jako úrad stanoví. Nevyhovie-li obec príkazom dozorcého úradu, ačkoľvek upomenutá, môže tenže zjednať nápravu vlastnými orgánmi na útraty obce. V týchto prípadoch je obca povinná na žiadosť zmieneného úradu ustanoviť iného kronikára na miesto dosavadného. Výkonom dozoru, pokiaľ nečini tak sám, môže úrad poveriť dôveryhodné osoby, ktoré tento úrad plnia jako úrad čestný.

§ 11.

Týmto nariadením sa zrušuje vládne nariadenie zo dňa 9. júna (června) 1921, č. 211 Sb. z. a n., ktorým sa prevádza zákon o pamätných knihách obecných. Predpisy tohoto nariadenia majú v zemi Podkarpatoruskej platnosť, dokiaľ sa jej snem v medziach svojej pôsobnosti neusnesie na zvláštnom zákone o pamätných knihách obecných.

§ 12.

Nariadenie toto nabýva účinnosti dňom vyhlásenia; previede ho minister školstva a národnej osvety v dohode

Usnesením obecného zastupiteľstva zo dňa 4. mája r. 1933, bol som ja, Zavel Stano, správca - rieditel v Čereučanoch, ustanovený prvým kronikárom tu najšej obce. Býlo funkcie ujal som sa dnes 1. júla r. 1933.

Nie som tu najším podákovou, ale bývam tu už 14 rokov. Narodil som sa 20. novembrom 1896 a vrátil sa domov po svetovej vojny bolo to moje prvé miesto, nie zvolený 26. októbra 1919, ujal som sa správovania tu najšej školy.

Obec Čereučany je obcou veľmi starého pôvodu. Že kedý ako došlo k jej založeniu, to sa s presnosťou zo riadnych prameňov nedá zistiť. Zo starých cirkevných spisov vysvitá, že jestvovala už za časov uhorského kráľa sv. Štefana. Roku 1334 bola v majetku arcibiskupa kalošského, prešla ale pozdejšie do majetku istého župana, Tomáša a v r. 1438 patrila ku hradu "Hajnača" (Ajnašok). Roku 1462 býva už tu ná samostatný kniaz, ktorý na jednom dokumente je popisovaný ako pveobk a to latincky "Stepanus de Čereuč". Jej meno v tých časoch sa spomína ako "Chereucheu" a aj "Chereuseu". Rozumeovanie toho ukazuje na pôvod latincky. Obec leží na ľavom brehu rieky Rimavy 218 m. nad morou. Leží na oboch stranách obecnej cesty vedúcej z Rim. Toboty do Teriakoviec-Malých a ľah ďalej na Skalník. Na južnom konci obce odbočuje obecna cesta východným smerom na Týšnú Tokoradz. Na severnom konci obce odbočuje cesta smerom západným na Čičarany, kde sa pripojuje k hradskej, ktorá vedie od Sabradky na Bišovec. Obec je na rovine a

Kronikár v obci

Založenie obce

Pomenovanie

Zoloha

Ľahá sa smerom severovýchodným po oboch stranách
obecnej cesty. Popred domy na oboch stranách je chod-
ník pre peších a pred domami sú radené stromy.
Na juhovýchodnom konci obce je majer, ktorý patrí na
tenho čas statkárovi Jozefovi Šušekalovi, ktorý tu býva
od r. 1906. Menovaný ho kúpil od Ladislava Fay-
ho. Tento hospodáril na ňom len štyri roky a to 1902-1906.
Fay ho kúpil na licitácii od Ľadka Šamuša, ktorý
ho zdedil po otcovi Jozefovi Šamušovi. Za časov
Jozefa Šamuša bol tento majetok raz tak veľký a
rozprestieral sa aj v pohorí dižavskom. Po smrti
Jozefa Šamuša dedili majetok dvaja synovia.
Abadár dostal dižavský a Ľadko Čereučianský.
Jozef Šamuš mal vystaviť i terajší pekný kaštieľ okolo
r. 1860. (viď obraz.) Šamušovi boli kúpili majetok
tento od spoločnosti Rimavskomuránskej. K obci
patrí aj pustatina Világos, vzdialená smerom
severovýchodným asi na 1 km od obce. Na severnom
konci obce je fara a pri nej kostol s vežou. Kostol
začali stavať r. 1826 a vežu r. 1861 dokončili. Pred-
tým bol na tom samom mieste malý, nízky a
ľuďný kostolík husitský, ktorý pre nezodpovednosť
bol zborený. Veža starého kostolíka husitského bola na
opáčnom konci ako terajšia a pokiaľ Rimava
tiekla vtedy pod samým kostolom, podmyla voda
breh vo veľkej miere a veža sa bola prítla do
Rimavy r. 1726. Od tých čias nebola veža až do veží
terajšej vystavená, ale bola vystavená zvonica pri
prvom dome vedľa cesty, z ktorej prvou ukradli boli
na Ľadku. V priestreší kostola je uložená počtúná
knihnička "kolárovska". Len Ľadko, že najcennejšie
knihy prístupné už na skaz vlivom plienen. Pri

kopani základov terajšieho kostola, prišlo sa na nespo-
litosť ľudských, čo nasvedčuje tomu, že na mieste terajšieho
kostola bol miler. Tiež sa našli stopy starých obrúci,
z čoho sa dá predpokladať, že na priestore fareškej a
školskej zahrady, odohrala sa časov tureckého vpádu
na Slovensku bitka. Omult predpokladom nasvedčuje aj
tá okolnosť, že Turci mali na Sabradle svoj hrad,
odkiaľ robili výpady na sever. Ponevác v tom čase
ponyri Maľých Teriakovce jestvujúci Haginhrad bol
obsadený vojskom cisárskym, takže mohlo dojsť ku
práške.

Tri fare je školská budova pozostávajúca z učebne
a bytu pre učiteľa. Keď odkedy škola v hujšij obci
jestvuje, tiež sa nedá povedať. Predpokladá sa, že
povodom cisárskym súčasne jestvoval aj úrad učiteľa,
takvarni, sbrnmajsťri, mená prvých z nich nie sú ale
nikde poznačene. Pretože stará školská budova z
základov, zdravotných nevyhovovala, bola vystavená
na jej mieste r. 1913 budova terajšia. Nažovotom
školy je v. a. v. cirkev v Čereučanoch sa je školou
jednotriednou. Na škole sa vyučovalo čisto slovecky,
len asi r. 1910 začali do školy hnuť maďarčinu a to
zprvu predovšetky počtie, čítanie, písanie, poďyšie
zemepis, dejepis a tak postupne a násilne bolo miestna
škola maďarizovaná, takže už pred samou svetovú
váľkou a počas nej sa na škole vyučovalo čisto
maďarsky. Následný prevrat, bol by sa Čereučany
pomaďarčili, ako susedná obec Ľumárovec.

Nedáľko obce smerom severovýchodným pri ceste
vedúcej do Maľých Teriakovce je miler. Rozdeleny je
na starý a nový miler. Starý miler sa zaplnil asi
r. 1863 a odtiaľ sa pokračova v milere novom.

škola

milera

Je majetkom cirkevnyim. V starom emilovi najdene
pomnik bývalého miestneho barára Samuela Kollára,
zakladateľa knižnice nachádzajúcej sa v kostole.
V starom emilovi bola aj ľudová, veľmi rozporodajúca
svojmu účelu, ale zdôvodnená pomstychtivých bola
znížená. Nová ľudová bola postavená potom v
takzvanej jarku Slivnikovou, ale aj táto je dnes
už zanedbaná a pricaná

Na východnej strane emilova vedie smerom
severovýchodným železnica, vyslavená r. 1872-73. V mieste
je tu zastávka pre osobnú dopravu. Železnica
patrí k úseku trati Želiezince - Trávece. Staré kotajnice
III. triedy sú tu dlhé, boli zamenené kotajnicami
I. triednymi 15 m dlhými r. 1925.

Na západnom boku obec táčie rieka Rimava,
ktorá sa dosti často vylieva a brehová narobí značné
škody na líkach, najmä keď sa má kosť seno.
Voda zalieva i záhrady pri Rimave ležiace.

V chotári obce sa nachádzajú aj potoky, ale v lete
vysychajú. V obci je 37 studien, ale voda na
pitie je nie práca. Je tiež pravda, že obec
porobila všetko možné, aby dostala vodu z
vodovodu Rimavsko-Sobotského, ale dosiaľ nemá.

Reviš v úroku úbor pôdy, v celom chotári
prevláda hlináčka a to od Rimavy na východ
hlináčka červená; na západ biela a červená.

Líky sú poraby melčínovej, čo spôsobila
Rimava svojím častým vylieváním sa.

V roku 1933 mali Čerevčany veľkú
záhrád lík pastvin lesot
zarabenej polohy, veľkú neplodnej pôdy
celkom rozlohy.

A pozemková daň čínila

Komarácia sa dokončila podľa zápisov
podľa čísla r. 1861-64 a tam sú podpísaní:
Tóth László, hlavný sľúžený, Kellner Péter a
Gregor Márton, súdny poradca a László Abrahám,
ukončovateľný merár.

Od emilova na východ smerom ku Pokoradri
až po Kopan a Slivnikov jarok naxvraji sa honu
Zahumnicami, ale ľud ich volá radšej Kúrcami.
Od Slivnikovho jaroku až po Pokoradzskú cestu sú
tiež Zahumnice a niimi prechádza železnica
ľuť. - Za tými smerom k Pokoradri sa honu menujú
"rez Pokoradzskú cestu". Od Pokoradzkej cesty po a nad
železnica je Vyšný Gombáč. Od neho smerom k Poko-
radri ak z hora tak s dolu jarok až po Krivánsku
potok cestu je Krivánska. - Níže týchto od opisanej potok
cesty až po Rim. Sobotskú cestu sú Driezce Gombáč a
níže toho až po Rim. Sobotskú chotári smerom k Rim. Sobotské
sú školské, fariské, cirkevné a obecné rene. Nad tými
zmenami od chotári jarok po cestu od školskej rene
vedúcej smerom ku Pokoradzskému chotári je Kúrci
prieloh. Počnie od Tráveca na sever rez jarok po chotári
Pokoradzský a po studni sú Moičiarska; naxvraji sa tak
preto, že niekedy bol tam plný jarok moičiarski. Pod
Moičiarski smerom západným je prosnísko. Tyže
týchto dvoch honov až k honu rez Pokoradzskú cestu po
chotári Pokoradzský je Krivánska. - Tu koniec pri samom
chotári Pokoradzskom sú Blahiny. - Od južného konca
dediny až po Rim. Sobotskú chotári sa hľadne Moičiar.
Moičiar predtým bol tu odtčina, ale pre časté zaplavenie
pravo smerom Rimavou bola jeho časť zmenená majiteľmi
na líky. Níže Moičiarska po Rimavou, ľud od dediny, byly
niekedy Kapsovníce dnes zmenené na líky. -
Níže Kapsovníce sa pokračujú už líky a to najprv líky,
vlnárske v dvoch honoch, z ktorých prvý sa volá Níže
dediny, druhý z časťou Kúrcami a z časťou na dlny
koncom. Níže týchto sú tie líky patriace k Zahumnicami
lehné sa volajú Kúrcami. Pri samom Sobotskom chotári

110 h. z hupenej pusky, toto upravene sa mačinyj podpory stah.

Leu škoda, že niekoho a jeho vyrobky majú veľmi slabý ovláť. Pr-
sevajú sa do Rim. Soboty. Iná jednotlivom na byt, alebo nevyne na tchy,
kde sa sa veľmi mážu eemu odpredaji. - Z by pučiny nie je nurovna
praktická praxnosť k tomu kiev. dajme. Niepok a imaj bydimy je
nadvrtača z vojec ma bovine garcinick veolajši pilyem. Holubov
v otri je malo. - Tělinov je malo a leu od nedávna sa ráčiva
včelárstv odborne zariadovať. - Za tárimy dotylok slavia hlavne
voly; koni je už mánej. - Lick je malo, keď bovine do poroby
pomoc chotáru otri. - Ležia vsavie pri rieke Rimava, leu škoda,
že sa Rimava nead' účelne vyvíkovať. Potas suchoty, lilyy veľmi
lpya a tráva na nich vyškypna. - Keď sa zase Rimava z baskov
vyleje, ostanu lilyy zaskiamené. Vytážok z h. obnaše 9.

Tri domoch sú vsade rakvady, vypadajú ovocnymi stromami.
Zobavých čarov posolvaly sa najviac slivy, leu sa z nich páčila slivov.
vica. Jeden je v otri používajú pálenieca, ale pálenie slivovice
je veľmi zatažené vyrobky popalkami; prečo sa nevypláca a vy-
mieruju polygny i slivové stromy. a novými si nie nahrádzajú.
Polevické sa začínajú širit jablone a hrušky. Pre ovce a čere ne je
páča májich rakvady nehorána. - Stromy lpya najviac pokrývajú a
hmyzom. Oštrovanie stromov obmedzuje sa na vyrezávanie suchých
konárov a nahieranie kmeňa vápnom. - Z ovocných kerov leu kde tu sa
najde lgruš, ryžalk a po mirvoch niekoľko domov, sa táka vinud perva.

Na právnou konci otre je valeový vodný mlyn založený r.

V rokoch 1928-30 bol včelárstvom najmäjším jarmu Rezanikom ale
neurovnaný a opravený modernými strojnami. -

Hypotéka otre prijali boli i Slováci učenie a ľudia boli poslali
i starý stromy katolíck ľudia. - Oni p. 1550 prijali učenie Lutherovo.
to časť protestantského patrily k cirkevi rimavsko-sobotskej. Keď
ale Rim. Sobota prijala záväzná učenie katolíck, odliedli sa od nej a
od p. 1598 staly sa Cereučany malkovickom. V tých časoch boli v
Rim. Sobote leu niekoľko kňazov a i tsa sa pripojili cirkevne k
Cereučanom, takže ako filia patrily ku Cereučanom, Felke a Nale
Berjakeve, ktoré sú až po dnes, potom Dudaava a Šmašová. Bito
dve posledné cirkvi sa odliedli leu roku 1786 a pripojili sa k ev. a. v.
cirkevi v Rim. Sobote. - R. 1908 hujajšim farárom bol Dolšek, kve-
mu bolo zakázane navštevovať všetky filie a keďže ich aj na ďalej navštev-
oval, v r. 1770 dostal fideiúkom searú, od čoho ho leu milost' kráľovská
oslobodila. Od roku 1780 hujajšim farár nomel navštevovať Felke

Berjakeve. Nad týmto pochovával rim. sobotský rim. kat. farár. Váš
farár leu od r. 1790 ich mohol volne navštevovať; ale leu v tom
prípade, keď k tomu od rim. sobotského rim. kat. farára sa pytal
povolanie. Bezice farár povolal mu tu leu povi tu jedničkou, ak
mu peli, štah odovdal. - On bhož zakazu sa oslobodil leu 14. júna
1790. - Z hujajšim Dudaie bola cez Rusko donosená zasa da
školskou cholera p. 1831, ktorá si vyžiadala mnoho obeti i z ná-
tunajšich obyvatelov. Na starých pomníkoch, ni aj posolne čítateľné
najvyšší, Zmrd a na cholere p. 1836 a v roku 1874 keď Slavali
zároveň trati. - Roku 1840 daly sa dva hujajšim vony; stredný a
malý preliat' v čičenci, ale majster ich pokasal. Bito pocieli potom
do Felke a súčasne kúpili nové, ktoré súj vleknu do Dudaie a zasa
dial si ich cirkevnici priviezli. - Bito vony zvonily prvý raz dňa 10. p.
septembra 1954. - V roku septembra 1954 -tedy medzi dohom sa boli
cirkevnici v Felke pre vony, šerely tři hujajšim. - Trva trojina
vera bola dokončena a posvätená p. 1861. - Teta bila pa hujajšim
je vysoká 43.60m, čiže 23.5m. - Náklad na vystavbu kostola a veže
obnašal 10.749 zlatých a 69 krojciarov minur prac cirkevníkov.
Štrieda na hujajšim veru sa posvätila 28. oktobra 1860, pruváča
sa tá niekoľkým cirkevníkom nepáčila, dali posolit' nové guli
a hujajšim 29. novembra 1860. - Roku 1894 začala bývala
maďarská vláda pracovať hujajšim Slovákov, v čom
pvedeli toto: Felbný p. farár Ondrej, Brus predniesol na cirke-
vnom konvente, že ktorí v maďarských novinách, ale jely tak
i páni cirkvi x nevládnečstva obrúny a uráža a to:
1/ p. farár služby Dudaie maďarsky odpravovať nechce keď ho
ho viac o to už cirkevnici žiadali. - Stromá dcaie toľ libostu
v zväznot bere a preveduje sa, že žiadon jednotlivce ani konvout
to nikdy nežiadat a tak to sa zloupselnu vyuplennu vyhlasuje
a uznať. - po 2/ cirkevnici na maďarské služby Dudaie
musia plodiť do sí sedných cirkvi. - Cirkevnici o tom vedomia
nemajú - keď, výjmur kú navšku soboty, pisecne stary služby
Dudaie tiež leu slovensky odpravujú. - po 3/ p. farár ma
maďarsky pozdrav slovensky odpovíe. - Keď sa kto maďar-
sky pozdravi; iste i maďarsky sa mu podákuje a tak i tá
cirkvi leu ako vyuplennu urážku považuje. - 4/ Felbný p. farár
je upodrievaný z nevlásteuctva. - Cirkvi o tom sa nikdy
neprevedovali ba cirkevníkov k lácke k vlásti, kde leu nikdy
bolo, napomínať nezaučkal.

Cholera

zároveň

Nová vera

Pravoslavní
miesky št

Nedostatok drebných: Tmár na päťdesiat vojny
smrti z toho kľede pomiar, do konca r. 1944
strachom, potom skáknúť boli aj niektoré a hoci
tých nedostatok drebných nahradený bol vydávaním
veľkého množstva papierových kerin a dvojkerin,
keď paronim dracathaliernikov a dvojhaliernikov
po jilera.

V obci umiestnené bola od r. pokiaľ pokiaľ
čís. poliev

Nedostatok potravín sa dostal už roku 1916
a to najmä v mestách. Následovali veľké poriešenie
nie pjaný vojny. Zdržavali sa potraviny a iné okus
potrebny napríklad nariadením p úradov. Zdržovanie
stúpalo rýchle až do konca vojny. Obchodníci čo-
skoro pocítili, že pre nich nastala dobrá konjunktúra,
že budú môcť vypredať staré zásoby, ktoré
celé roky ležali v skladištiach. Tak púkali sa prechádzať
drala gnušta penári.

to veľmi ťažko umierali ľudia, deti porušovali
Všetchný rok 1916 paláhol ťažko na kúrdiko, polást
v mestách, akoby si v miestnych podinách.
Na vonkaj dostal sa citelný nedostatok, ktorý
p. 1917 a 1918 sa ešte stupoval. Také boli vyčerpanej
nastala núdra a potraviny. No len chudobný, ale aj
mnohí atšarane na penij plat, typeli drahotou pot-
pavin, ktoré bolo ťažko dostať. Ľudia p miest
chceli na vonkaj šiaťat jedlo. Nebolo treba
vtedy našim peniškam v km. Preto, štát p miliekom
i za pol dúa, ako teraz. Prišli si dčotania i panis
po mlieko. V tej dobe sa prodilo balovanie, čo
nerazstarly ani mly pre pucmoranio útery. Tuhanie
sa hladujúcih pa poharincami bolo kruté a len viťkormu
byvalo ešte niekedy ťažko nasobudnata aprovisacia
po ceste shabauar

Štát pekniac oblie, peniahy, dobytč, listoniny, mach,
seno, slama, slna a iné. Štát si kľudil kupovali
na listky, vydávané chlebojnými komisiarimi. Boly
chlebojky a múšenky, cukrobky, masťenky, mydlbnky,
tabačičky, solenky, kávinky a iné. Pa počiatku r. 1918
ukázaly sa aj listky na topanky, na ktoré sa dostala
dvaja s drebnými podarčkami pa 100 Kč. Trocha
lepšia dvaja bola pa 200 Kč. Oblie, mlieko sa na
mlené vybať, ale doti sa ho pomlelo aj ke mlie-
pod rukou, ako sa to kevorovalo. V mly, kech
byvaly často prítome prehládky, pri ktorých oblie,
niekedy mlieko vybať bolo ber nahrady pabavauar.
Ale polniej ránej predávali oblie štátu lebo boli
podriadení vojenským prehládka. Pordejno zom-
aly sa pekniac pa avistenie čtrnást a vojcov p
nasadenými bodákami. Prišli celý dom a prehládka
bačtykut. Štát pa pekniac oblie mnoho nepodil.
Ptojmky predané oblie malo s mnoho väčšiu cenu
Acholick gardona nesmeli (nesmeli) oblie ani pe-
miachy nikomu predovať, preto ke celá úroda bola
štátom pabavauar, prece len pabavauar a pucmym
ptojmky predávali, lebo mlieko nemohol pa štát-
nieho priedela mly, do ktorej priedavauar bola, mlie-
ka p bobu a gantauar, byti pury. Sprudlom mly,
mohol vystať len ten, kto sa mohol najest
mäsa, ale toho bol tiež nedostatok a bolo veľmi
drahé. Gardona acholick mali veľký predpis
pekniacny, predali, pokiaľ mohli tým, ktorí ne-
mali mlieho. Ale boli i takí, ktorí domarim
mnechali mlieho, lebo pparis betari platili im
pa oblie vyschó ceny a nič neprebradili. Takto pab-
kauar oblie skupili mlynári a potom mly,
draho predávali. Tak pa 5%, pa 14%. Generac
mali veľký obyt nashromadili si mnoho mly-
nari pucmny majetok, čo sa čskoro jaro v pre-
pichu a nakladniok starbách.

V júni p. 1915 bol prevetoryj pury supis overnych
plach, keď boli pbevi supisy paxob. To mal nie-
čo, ten si to dobre ukryť, lebo v roku 1916-18 bola

Rekurvaua

Supis overnych
plach

veľká núdza o vŕtko. S ubypaním pri prí príbehoch
kach bolo práca mušho práce a myši mávaly hody.
Čarem súpisov osenných plôch, boli súpisu do-
lytku, slamy, sena, káča mlieky, cukru pemia-
kor, masť, masadenejeh a einovjeh predmetov.

U roku 1945 bola paktaná pecenie pemli
a paktov. V roku 1944 pavené boli tri bezmäseé
čnŕ v týpni, lebo častymŕ sekúrciia ni horádeho
dolytku bol star jeho puačú puzrenŕ, tak je
ustal nedostatok mlieka, preto sa puačú puzmo-
hel šhor hŕ. Tieš nebolo mäso dostat pŕto-
dej, nebolo cukru a mlieky, málo leu a na lešky,
niekedy rŕbec, miš. Lŕpŕ a káva ŕiastu, alebo leu
pa pŕchuanŕ cenu. Mydla bolo málo, šorom
bola ŕieda o vŕtko. Čovŕni pa opuziáú dostali pa
mlŕky, pŕčŕnájú tabakom a evornamŕ, ktorjeh tieš
nebol nadlytko. Samorejmo aj pŕlŕniš bŕi v
tŕškŕm pŕlŕniš, kečúš šorŕ kŕtŕ ŕiadaš od
nich šlŕi a vŕtkŕmŕ vŕhovŕ nemohli.

Še fajčiarŕ nastaly plŕ čay. Šat pŕideloval
málo tabaku, pa pŕtoho tieš čŕ vŕčŕniš čiastka pŕeda-
na bola pod rukou pa opuziáú v dŕi pŕedaváš
cigaretto, kde kto, niektorŕ smŕniš štatúš ketášora-
š. Fajčŕvaš bolo, ale leu pa drašŕ pemiare! V ŕafikách
bolo štalš, ako po vŕhorŕniš a jakoby aj nie keč sa
niekedy ešŕ kešŕo tabaku otkŕtúšalo do mlyna, ale
niekedy do hospodŕrštra a fajčŕarom, keč aj lŕšky
na tabaku máli nedostalo sa miš. V tabaku
bolo hadue lŕšŕi ŕukovŕho, a štrusky po sena,
lŕšŕi chmelŕ, čŕ vŕv nebolo dŕbŕ na fajčŕnieš.
Ale ani takého fajčŕniš sa nedostávalo a miš
nemohlo nahradiť tabaku. Še máli pŕlŕtŕ na šŕ
fajčŕniš, chodili si nahratŕ pŕlytky tabakovjeh od-
pachŕ na pŕlŕi, kde sa pŕstoval tabaku. Še pŕtom
doma vŕnišŕali a fajčŕi, samorejmo fajčŕnieš ta-
šeho tabaku doprováďala pŕmŕšŕitelŕ vŕna.

Črom pŕtrovinŕ, šchovŕvŕnŕiš, štorŕ pŕchúšávalo
mety einovŕ, medovŕ a masadŕniš, štorŕ pŕchúšávalo
a hŕdalo čŕtnŕvŕ. Šheranŕi šol tieš pŕčŕniš

predmety aj p iného kŕvŕ, leu keč sa to lešlo.

Šonciue došŕo i na pŕvny a tak pŕbrali i p
miestŕj vŕeš 2 pŕvny, aby p pŕsvŕtenjeh predmetov
urobili smŕtonŕnŕ a pŕdŕiáú dŕlŕ. Pŕdŕiáú,
pŕ byvalŕ štáda pakuško-uhorskŕ, v ktorj pŕ-
hodŕjueš slovo málo vŕškŕ kŕiáúštvŕ, to vŕtko
šchvalilo. Šu najlŕpŕie dŕdŕalo kŕarŕtvŕ, či sa
pŕiádlŕ slovami Šristovjmi, alebo čŕstovjmi.

Što nemal nišho pŕšchovŕvŕ, nišvŕnišŕal vŕlŕ-
jakjeh ŕkŕytov pod dŕlŕškŕ, v sena, v štodŕe,
v ŕlŕek, v ŕromádŕch dŕeva a juš, pŕčŕva pŕčŕlŕ
sa štatŕnym. Ša dŕdŕiáúš ŕchvali pŕčŕva leu to naj-
nišvŕjŕieš pŕvŕlytiš, ale p miš š, kde museli šlŕo
čŕkatŕ v radoch na nepŕtŕnjŕ pŕiádlŕ, pŕiádlŕ dŕlŕ, na
dŕdŕiny pa pŕšormŕ a pŕnŕkŕli, melŕniš pŕiádlŕ,
ale aj tabaku, kŕbŕi špŕkŕy a juš.

Šašŕo sa medzi pŕlŕnišmi hadue dŕbŕakŕ,
ktorŕ šŕtŕvali sa nad tyŕvŕniš, ale boli aj kame-
nŕndŕi, štorŕ ŕerŕdŕli ŕaciúš medzi pŕchŕlŕmŕ ketášom
a chudŕkŕm. Pŕdŕiávali šom pŕvŕnŕo draš, alebo
pŕedavali leu pa štrŕborúš a plŕšŕ miúš, alebo vŕ-
meuŕ pa šŕty, pŕiádlŕ, škrŕvŕty a juš pŕtreby, hod-
nota ktorjeh pŕi nedostŕkuš šŕpŕala. Šerŕi dŕniš, ŕe
po pŕlŕi čŕšto boli pŕdŕnišvŕvŕniš ŕemŕakŕy. Ščas kŕtŕy
pŕvŕ chudŕlŕnjŕ lŕdŕiŕ chodili po pŕlŕi šŕŕatŕ hlavy.

U roku 1946 dŕe smely mlŕt leu v ŕ-
čŕtom, mlyne. Leu po pŕemŕte bolo dŕvŕlŕniš mlŕtŕ
kŕšŕolŕvŕkŕ, leu ešŕ štalš na mŕlŕie vŕkŕy, ale ŕš
pŕčŕva dŕštatúšŕniš smŕšŕtvŕolŕlŕi. V roku 1945 bola dŕvŕniš
kŕvŕa pŕvŕ pŕčŕnišŕiš dostávali 300g, samŕšŕš ŕlŕiš
300g, pŕčŕš ŕŕniš 366g ŕlŕiš, po ŕniš 1948 pŕčŕniš
bolo pŕlŕnišom 366g ŕlŕiš dŕnuš.

Tieš pŕe dŕlytokŕ bola ŕŕčŕniš dŕškaš
kŕnuš. Školŕjŕmŕ dŕtom a ŕiáŕtelŕmŕ ŕariádeŕniš
bolo šŕŕatŕ a ŕŕiš čŕmŕčŕvŕ a jahodŕniš lŕšŕiš,
na ešŕ vŕjakom. Šŕŕatŕ a ŕŕiš pŕlŕlŕvŕ na
pŕŕŕŕ lŕlŕk. Šŕŕatŕ a šŕŕŕŕŕ, šŕšŕŕŕ, pŕadŕ,
papŕŕ, gŕnuš a juš.

Črom injeh vŕvŕnjehŕ plŕšŕŕ pŕvedŕnjŕ bol ešŕ

Rekurzia

mlŕka

tri roky, od apríla do konca augusta letný čas, ktorý
bolo produkčné a vhodné. Letnými časmi sa riadili
práca, práca, ale na vonku pracovali dľa starého
časú.

Kvalitným účelom vyspísal sa valčové porušky,
ktorých bolo veľa. Ľudia boli vypravani k upisovaniu
porušiek, práca ale tá, ktorá bola na vojny obľadená.
Niektorí ich, čas predal s menšou prácou, po
prerato stali sa tieto veľmi bohatými.

Čeny životných potrieb ku koncu války, boli
netušené vysoké. Táto sa menily v každú deň a
tí, u ktorých majiteľ bol iný. Platy a masy boli
malé.

x tu príde ceník na nasledujúcej strane.

Vojenné hrôzy na frontoch nemohlo
vyjadriť. V zákopoch kopali sa niekedy
až na dva metre. V duchom hľadali, hľadali
a granáty rozryli pôdu, ničili dediny, mestá,
pustošili lesy a brali celé krajiny, v prácu.
Gancirovi tanky, veľké ako netopy, nemajúci pre-
kážku, unikali až do zákopov a šli s ňou do
seba. Mladí ľudia a starí rodin, obetovali
svoje nádejné životy, nevediac prečo. Smútek, bieda,
ticho a smrť panovaly všade. Ľudské obyvateľstvo,
práca starci, ženy a deti, okrem práca, strachovali
sa o svojich drahých, na fronte. Mysle ľudská
a srdcom porušila stupovali, veľko sa prijímalo
ako nezbytné a samostatné. Žilo sa pre obam-
piku, každý hľadal následkom tých pomerov utá-
pať, ako sa len dalo a bol ľahostajný. x

Čeny

Novár v roku 1914.

v roku 1918.

1 g. pšenica	18%	300-800 %
1 g. pšenica	5-6%	300- %
Kôň	300-400%	10000-20000%
krava	200-500%	3000-7000%
prasa	10%	300 %
topánky	14-15%	300-500%
podrážky	3%	40 %
oblek	50%	800-1300%
šielka	3%	200 %
klóvik	5%	300 %
1kg múky	0.30%	15 %
1kg hovädzie mäso	1.20%	14 %
1kg bravčové mäso	1.60%	20 %
sadlo	1.80%	80 %
1kg masla	2%	60 %
1kg ľava	1%	20 %
1l mlieka	0.1%	3 %
1 vajce	0.05%	2 %
10m bavlnenej látky	0.40%	40 %
10m plnenej látky	7-8%	300 %
1 cigara	0.04%	2 %

x k biede a utrpeniu druhého. Vojenná deť
poukázala i na nás, ktorí nerešpektovali nepo-
píiteľnosť manželského svätku. Vojna ničila
štáty práve tak, ako jednotlivcov a hrubá moc
sprisahaná sa nad všetky práva a zákony naplňovala
práca, mladými deťmi. Úžit' dsa, úžit'
každého okamžiku! Vernosť manželských, ktoré ma-
jú mužov na vojne, sa práca nevedievala.

Vojna trvala príliš dlho a teperlivosť bola u kováč, kradere, zobrauce, slovinnosť vyrastali netušenou mierou, lebo veľa ľudské srdcia otupeli po toľkých bolestiach a nemali porovnania pre druhých.

Prebrat.

Bolo už dávno po i. s. a 30. októbri, kedy sa stalo vyhlásenie našej samostatnosti a rozpadnutie sa ríše Rakúsko-Uhorskej. Ale u nás nemal ešte nikto tušenia ako sa udalosti rútia na seba. Každý u nás nikto nemal styku s uvedomelým slovenským krajom a aj u nás sa našli veľmi oddaní maďarskej vláste, ktorí hovorili boli ihneď udat čo len si najmenší pohyb slovenský čia nich - pánslavsky. Chodili do obcí ako bývalej vlády slovenské časopisy ako „Vlast a svet“ a „Slovenský zväzok“, ale tieto vydávané nie v Pešti, podliehali veľmi ostrej cenzúre takže o nich a, nastávajúcich veciach ničoho nemohlo byť uvažované. Bolo to v novembri r. 1918 kedy miestny statkár pán Jozef Zmieskal, nie s nemeckých časopisov informovaný o svetových udalostiach, teda aj o vyhlásení Československej Republiky, dal svolat občanov ku terajšiemu starostovi Karlovi Zátomim, aby ich tam informoval o týchto udalostiach. Ponúkali naši starci sú o boli povolaní Slováci rokovať o tom, či terajšiemu ako čisto slovenskej obci nebolo by lepšie pripojiť sa ku „Čechom“ ako sa to vtedy všeobecne hovorilo. Pravda, tieto naši starci vtedy ešte nerozumieli, že hranice novej Československej republiky sú už určené a že vracajúci sa legionári postupne usadujú územie utvorujúcej sa republiky Československej. Naši at Bohu našli sa v obci udavači, ktorí ihneď šli nahlasit maďarskému španátu do Rim. Soboty, ako pánslavci bývali v terajšom a o čom tam rokovali. Následok tohoto udania bol, že niekoľko našich statočných starcov boli zapísaní do čiernej knihy a pri bolševickom vpáde bežmála o život prišli niektorí. Čo môže charakterizovať dobročnosť našich starcov ako to, že vedor tomu, že poznali týchto udavateľov a pri vrate sa do obce našich vojsk Československých

ských bolo by ich stalo len slovo odpustiť sa týmto zotratým maďarom, ktorým len chlieb a peniare slovenské boli dobré, ale keď ich nie, však nemohli toho a neodpustili sa ako sa odpúšťa svet ale ako Kristus hlásal: „Keď niekto odo teba skalou, ty do neho chlebo.“

Bolo to koncom januára a rozvíatkom februára r. 1919 keď konečne naši legionári obsadili i tento kraj. Maďarskí úradníci a ich oporení paudári rúchli ako žany' sneh od teplého slniečka. Administratúru začali preberat naši spotačliví Slováci. Tak prvým španom sa stal pán Samuel Dabner v Trisovci. Len pordejší prišiel špan do Rim. Soboty. Hľadali sa slovenskí inteligenti najmä v Rim. Sobote, aby mohli úradu prebrat. Pravda týchto bolo veľmi málo takže museli púť úradníci čia aby štátny aparát fungovať mohol. Že sme slovenských inteligentov nemali, tomu sa niet čo diviť, lebo veľa mi Slováci nemohli sme ani jednej slovenskej strednej ani vysokej školy a a našich slovenských chlapcov maďarské školy obyčajne vychovali si tých najprurivejších maďarov odrodilcov.

Vtedajším starostom bol Samuel Lipšay a miestnu navštívili len po obsadení Rimarskej Soboty, ako prví prišli sem dvaja četníci. Prvé obsadenie stalo sa len po Rim. Sobotu a územie mesta hneď sa ťahla takzvadaná demarkačná čiara a len uokoršie sa stalo úplne obsadenie at po terajšie hranice štátu.

Bolševický v pad.

Lotva sa konsolidovali pomeru ako tak v našej mladé vláste, keď bolševizované maďarské hordy spadly v maji r. 1919 do našej tichej a spokojnej dedinky. Boly to hordy bez všetkej disciplíny a strachu. Najmenešie udanie a ony hneď vykvali ortiel smrti bez všetkého súdu. Boly tuma at do kováč juna a sa ten čas brali, divočovali vada ako len mohli. Jednoducho nariadili zajtra nám treba

Obsadenie

na príklad 100 l. mlieka, 10 kg. masla, 30 kg. slanine, sto vajec, 20 párov kurčiat, pár volov a to všetko museli občania nashanať ak len nechceli si životy vyložiť nebezpečiu. Nikto si nebol istý ani životom, ani majetkom, najmä že naša obec bola v mäsťarov rozmarne ako pánšľavská. Keď prišli do obce, už mali vypísaných tých občanov, ktorí boli úradom ako pánšľavci.

Tak uväznili Josefa Zmeskalova tiež i jeho manželku, keď ho išla navštíviť do Rim. Soboty. Keď náhoda máť iné dávkovať, že tak oni ako aj iní pánšľavci nepuškli o život. Tak zastrelili ma príklad v Hlenci 4 občanov bez najmenšieho vylučku, jednoducho ich niekto podfukol, vyvedli ich do hory a už netušiaciach postrelali.

Najmä škola narobila ovsem pánu Zmeskalovi od ktorého odvládli čo len mohli. Práve sa kosily däteliny - lucerny a veru tu všetku si bolševici odovzali. Ba sa našli i iní zo susedných obcí, ktorí pomáhali bolševikom odvládť z tej däteliny.

Lano sebou sa rozumie že boli i prestrelky medzi našim vojskom a bolševikmi. Ovsem neboly to už bubnovi diel ako vo vojne, ale predsa rahniedal niekoľko ľudí mať obrov šrapnel, alebo granát. Najmä ostrelované bolo okolie hradskej a železničnej trati.

Ako takú malú epizótku dovolujem si pripomenúť dva prípady. Tá smelší občania obce, ktorí vojnu poznali, len z morom, keď počuli rahniedat a explodovať prvý šrapnel, rozmýšľali takto. Poneväč násboje idú od Teriakovic, musia trafiť prvé domy v tom že smere, preto dobre sa bude ukrýť niekde na prostred dediny. Tak bola vyhladnutá sa kaveru Fabove pivnica a čo smelší občania v nej sa ukrývajú uvažovali o hriech vojny.

V takyto ľudy deň odbyvala sa i svadba Pavla Madara s Pavlinou Dudašovou. Počas svadby lietaly granáty a bolo čuť hukot diel. Na svadbe boli aj bolševici pravda bez porovania. No cez celú svadbu každý trpel hriechom a murikanti sa väčšinou strachom rozutekali.

Miestni gardovia, ktorí mali rájrah, museli byť vždy na pohotovosti na foršponť. Boli vzhnaní na Hocihu, do Tomášovej do Janošovej ba aj do Linhartovic. Potom

vit sa nedalo, lebo nprotivít sa pnamenal istu smrť. Pokoj priadok povstal konečne po konečnom vypudení bolševikov našim vojskom, čo sa stalo ráciatkom júla 1919.

Príchod bolševikov stalo sa nasledovne. Prvá hliadka dojdúc do dediny stretla ako prveho cloveka práve starostu Lamuela Liptay. Prvou ich otázkou bolo: „kto je tu starosta?“ Poneväč sa s nim so samým stretli ľahko ho bolo najst. Keď sa povedal: „Ja som“ - hneď ho väteli domov vrad že siel do pola na vore. Príjdúc do bytu starostovho hneď sa ho pýtali, kto sú to tí dieťi pánšľavci, ktorí zahajú k ľechom. Boli totiž to nasledovní, ktorí (hneď) na vzhru p. Zmeskalova boli na porade u stedažského starostu Pavla Zolomího. Teda mimo Zmeskala boli tam: Pavol Káskos, Pavol Laban gávorove, Jan Tarvaš neboh, Andrej Liptay star. neb. Jan Vajda.

Starostu s ochroovaním na živote chceli donútiť, aby vadloval tých dieťich. No on im riekol: „Ja verem kto sú tí dieťi, čo ma hneď života pobarrite, lebo som ja v tom čase doma nebol. Poneväč stedaži učitel bol ich dôverníkom, šli k tomu k informácii. Keďže medzi vyšetovaním starosta pohostil dobre vyšetujúcich bolševikov a k tomu i všetci bolševici ubytovaní v obci mali vždy nadostatok jedenia a pitia od občanov, smelší a nekorigovali tak prvé däljmena tých dieťich, ktorí všetia by boli životom zaplatili ak bolševici v prvom hneve ich do ruk dostani.

Vďaka Bohu, že táto hriechová bolševikov alho netrovala, porarení sú so všetkých strán i z Teriakov utekal povledný bolševik koncom júna 1919 celým behom už jai mlyne práve stedy keď naši čelníci šli už od partiere dolu. Zutekal s nimi navždy aj ich dôverník stedaži učitel.

Poromková reforma parcelácia baronkinho statku.

Naša mladá vláda a jej vláda, chcejúc umocniť čim väčšieho blaha drobneho ľudu, usnievala sa na Poromkovy Reformy, alä ktorej každý veľkostatok, obsahujúci vyše 50 hektárov má byť rozparcelovaný. Tým celom ustanovením bol Poromkový úrad, aby postupne preriedol parceláciu všetkých veľkostatkov, na ktoré sa Poromková Reforma stáhovala. Tak sa mal rozparcelovať aj veľkostatok baronkin

v Ošadnoch, ponevať obsahoval asi 6000 kot. jutar. Naša
obec tiež veľmi ťižila, že nemala vôbec žiadnej pastvy.
Do parcelácie veľkostatku dremlovala obec pastvu od mesta
Rimavský Soboty už asi 27 rokov. Ponevať tu bola púlesitosť
k rakúpaniu pastvy i masa obec bola veľmi
pať parcelácii. Porenková reforma mala veľmi ťažký sociál-
ny vplyv na pre dobrú remeľský ľud, ponevať mu dala
možnosť sa ľahšie peniare rakúpať si nemovitosti. Počas bo-
ja ocenená dľa tried a tak podľa rakúpania masou obou
padla do 11.-12. triedy a tak dľa zákona by mala mala
byť kupna cena za jutro 600-700 št. Škoda že pri každej
ustanovení majoni sa špekulanti, ktorí v rúžijú akukotvák
púlesitosť, kde je v hľad niečo zarobiť. Tak sa to stalo i
pri parcelácii veľkostatku vädianského. Ponevať Porenkový úrad
sám nemohol pod krátkym časom rozparcelovať všetky
zabrané veľkostatky vmiestli sa do toho Banky. Ovšem
Banky mohli to prerieš len pod tou podmienkou, jaťli
dostani splnomocnenie od zainteresovaných obci. No Banku
ovšem mala tým vec vyhraň. Naša zákmer v každej ob-
ci vlnivých ľudí, ba získala si aj niektorých čelujích
úradníkov v okrese a pri obciach a pomocou týchto rado-
vášila si Banka potrebné splnomocnenie od obci. Pravda
ani Banka nemohla dávať porienky nad cenu záko-
nom stanovením, ale vedľajších poplatkov si toľko nara-
tala, že tých bola viac, ako kupna cena. Najhoršie pochodo-
li i tu tí najchudobnejší, ktorí nemali ktorých peniare.
Pravda Banka usilovávala každému vyhodniť pôžičku,
ale na tieto pôžičky ťažko doplatili všetni. Prave
v tom čase hospodárské provizky byly veľmi dobre
platené (kaže tá 3-4000 št.) tak si každý myslil, že ra-
kupený majetok čo i sa poričané peniare ľahko bude
môcť zaplatiť. No prišla s roka na rok horšia hospo-
dárska konjunktúra, ceny klesaly neustále a tak sa pôže-
ky viacších krvopotne splácať. Prave tieto patačujích
ce finančné pomery mitelij niekoľkých našich občanov vy-
ťahoval sa do Ameriky, aby si tam zarobili peniare na
zaplatenie kupených porienok. Tak sa vyťahoval od nás r.
1925. do Argentiny nasledovní: Ondrej Liptay, Ján Lar-
vaš ml. Ľaban Pavol Liptay a manželkou, Ján Telcán a Ján

Kasáč. Do Kanady Ondrej Barbi, ktorému sa podarilo
dostať potom do Spojených Štátov. z týchto občanov vráteli
sa r. 1932 Ján Kasáč, Ondrej Liptay a Ján Larvaš. z baron-
kinho majetku rakúpili masi občania holdor
hory holdor pastvy holdor oráč-
ny a lík spolu holdor.

Po preruatie.

Už v ukončení strašnej svetovej vojny roval navra-
ťat bodrosti ducha i našich občanov. Pracali sa z dlhú voj-
ny stavia, manželka, synovia a vojny bra začali púščať
drot i ro rozptiať.

Radovali sa najmä naši povedomí slovenskí
občania, že nebude tu pena, moštale iňh materčina
a začali sa prebráčať i utle duičiky našich svetok
smotaričovani v posledných rokoch.

Už sa bol ralošil v obci, "Vedľajšiaci Spolok",
ktorí veľmi ťažko začali vyvíjať svoju činnosť a za-
čali sa z vojny poracajni sa chlapci ševit. Od pre-
vratu predstavené byly nasledovné divadelné hry: Mlá-
deč, navráťovina sa zo svetovej vojny, bola početná a
ochotná a tak už sa začala na prvé triance po
preruatie prestať divadelni hru. Pravda nebolo mi-
ho, ale režiserovi len rieknuť bolo treba čo je potrebné
a chlapci nashanali všetko potrebné a pod krátkym
časom javisko bolo zostavené.

Dňa 26. decembra 1919 predstavila sa veselohra, "Hubo"
Náladu bola táka dobrá, že sa rabava pretiahla až
do druhého dňa do 4 hodiny popoludnia.

Keďže sa prvé predstavenie tak vyborne vyda-
lo predstavilo sa na veľkonočné sviatky r. 1920. tiež
veselohra, "Kto zaplatí mohovce."

Ponevať v tom čase licens nemal nikto spolok
si bol objednal vinnu omu a ho i rozmeroval. Polo vinnu
na ista porijemne, ale na nim sa nedalo fajčiť a kto ho
pil každý ohorel.

Po predstavení dvoch divadelných predstavení na-
sledovala trochu dlhšia prestávka, čoho príčinou byly, že

vedľajšiaci

divadla

mládeži navráťovať sa z vojny, sťahali sa na jedna druhým čerť.

Predstavilo sa dňa 2. marca 1924, „Chudobná rodina“. Tri číreňi tohoto predstavenia počali sa ukážovať rôzne triede medzi ochotníkmi, nechceli podporovať toho, že každý nemôže rastávať rovnakú úlohu pi predstavení.

Najbližšie predstavenie bolo potom z pušičnosti posviacky nových rokov r. 1926., kedy sa predstavilo „Povinnosti“.

Dňa 14. decembra 1927, tiež sa predstavilo „Slovenski Sirota“ a „čmsnoda“.

Dňa 9. apríla 1928, predstavilo sa „Civilné manažment“.

Téhož roku sa zložil v kruhu vrodela'vacích spolku i Spovokol so 16-imi členmi. Začiatok jeho pôsobenia bol radany i vystupoval pri divadelných predstaveniach, z kostole ma sprôčité sviatky, pri tančomých rábavách.

Keďže práve toho roku sa svätelo prvé desaťročie oslobodenia, uzavrel i pušičnosťne píesne, ktoré spieval pri slávnosti dňa 28. októbra, večer 27. októbra bola napálená vatra na višku nedaleko Haličovej horky, kole bolo počítané obecnstvo a tam tiež sa spievaly píesne.

V tejto jubilejnej náhude predstavilo sa dňa 26. dec. 1928 i predstavenie „Dvrtár“.

Presne o rok neskoršie sa predstavilo „Už mi všetci v jednom veči“, „Pri Holičoch“, „Trinást Pan Boh pi nás“, „Všetko napopak“, aj „čo sme my mušovia“.

28. decembra 1930 zase sa predstavilo

V tomto roku zložil sa i Dvrtar Rotmickéj mládeže, ktorý počal blahodárne účinkovať medzi našou mládežou.

Tiež byly predstavené i detské divadielka a to v roku 1929 „Skovidnok“. V roku 1931, „Keď hracky vzišli“ a r. 1933 „Sol nad sloto“.

V zimomých dobách usporiadal viackrát miestny učiteľ i „Kur materinského jazyka“.

Tiež byly usporiadane početné prednášky z oboru hospodárskeho, zdravotného, kultúrneho a náboženského. Predsádzateľmi boli viacerí.

V roku 1926 nahradila si miestna ev. a. v. cirkev z rovu ný namiesto rekrutovaných počas vojny. To alebo vojny vedol, láska ľudu počala to pamäť nahradovať.

V roku boli si niekoľko običania raki. pili kottlik na pálenie skivovce. Pálilo sa na nom len sa z roky, lebo potom taketo malé panskobraného me. močniti veľké liehovary a povestne malé kottliky račali v sode no akosi ranikat.

V r. stavali elektrické vedenie Stredoslovenskej elektrárnej spoločnosti za humnami. Obec by bola v sroba rada dot si zavest elektrické osvetlenie aj počala vyjednávať so spoločnosťou, ale spoločnosť kládla pre obec premané požiadavky a tak sa takých podmienok nemohlo obec nijako prijať kladené je podmienky.

V r. a neamých príčin bol zhadel stoh slony Ondreja Fabra. Oheň sa stihol pred večerom a len veľké šťastie bolo, že nedúchal víchor a tak podarilo sa pohrámit i ten vedľa horiaceho stohu stojacie stohy. Oheň prišli pomôcť hasiť i so susednej obce veľkosiakovce.

V r. 1926 bol založený tiež v miestnej 49. Slovenskej evanjelickej jednoty, ktorej je cieľom mravno náboženská výchova členov a tiež udelenie posmrtnej podpory. Tym cieľom sa zložil v obci i odbor v srobačného Pohrabného spolku.

V r. 1928 no 1929 bola neobyčajne tuhá zima. to do konca januára 1929 bola zima riadna ale rariatkom februára prišly tak studené vlny že 8. februára doziadla zima až -36 stupňov. Zmrzlo mnoho dvojných stáček ba aj vraný smrly a psolody na zem. Tiež vymrzlo moc ovocných stromov najmä orechy, slivky. Zimná premrela až do dňa a bolo už 15. marca a ľad všetok bol ešte v zime. Ponevadž voda bola už veľká z topiaceho sa snehu šla len po vrchu ľadu a dedine hroila voda zaplavením. Preto bolo vylane vojsko, ktoré dynamitom uvolnilo ľadovú kôru zimy. Stalo sa to 20. marca. Po tejto tuhej zime bol rok úrodný najmä na obiliny. Snehu bolo tiež hoľne.

Nové zimy

Palenica

Elektrické vedenie

Ložiar

Nov. ev. jed.

Tuhá zima

občianky

Rok 1933.

Žiara boli odvody v Rimavskej Sobote. Z hnejšej obce boli na odvode mladíci a bolo odobrané mladík. V mesiaci márii vyškrtol sa v jednom prípade kašerka a tiež i šarlach. Mašče na celý rok epidemie v obci neboly.

Behom roku dal si vystaviť Ondrej Vajda pekny dom na pozemku kupencom od Ladislava Blaho.

Mlyny, ktorý v posledných rokoch veľmi často ravnicaľ gardov, teraz ho tiež zmenil. Kúpil ho Juraj Cerina pocho diari z Malince.

V obci sa narodilo detí 3 chlapcov, sobášeny bol 1 pár. Zomrelo 5 osôb, 4 mužskí a 1 ženská, a to Irena Haladivová 29. novembra, ranechajúr 5 sírôb.

V apríli bola dreviarň predmúška na popud ministerstva zdravotníctva a to v týchto venovanom pre zdra vie vonkova. Predmúšateľom bol miestny učiteľ.

Novom jina zahraly deti školské divadelný kusok „Sol nad slabo“. Divadlo bolo rebrané a príležitosti ukonče nia školského roku, kedy bol tiež i majaleš.

V decembri bol sviatkový ľudový kurz pre mladíci školu odraštá, kurz financoval miestny „Ovdelávaci Protok“.

Január bol dosť mierny s málo snehom, 10 cm. najvyšší stav snehu. I najľubšiu zima bola prô striedkom januára a dosiahla len na niekoľko dní ráno - 16°. Druhého februára oteplelo a malý snežok amizol na jeden deň. Tem bola včasť daly ramanula a kedy-tedy padal i sneh, lenič stály už nebol. Oteplenie nastalo okolo 10. marca, kedy kem puotila a na poli zjavili sa prví oráči.

Daída bolo ex celé jaro veľmi málo a i Rimava nema la ex celé jaro vyšší stav vody ako do pol koryta. Zato včasť počasie bolo veľmi chladné až do prôstriedka jina. Správe že bol rok suchý, bolo v zemi spústa pandráv, ktoré vel mi amičily i litky. Ostaly po litkach celé holotiny, najmä na suchších miestach. Vypadaly litky na týchto miestach tak, ako čo by ich osipavie byly kryly. Sena bolo prelo vel mi málo a košovin na viacerých miestach nebolo nič. Ani na cirkevných litkach sa košarino nekoscila.

Uroda bola pomerne dobrá, najmä pšenice plabily dobre. Škoda, že na dorrelí obilie bol prôšiel 25. júla veľký ľadover a vela obilá vykuláhl. Zvláštné bolo, že šiel len čí reničavostym choláram, v klávanost už nepadol ani jeden.

Lebo bolo tiež suché a len na niekoľko dní veľmi teplé.

Jeseň bola dlhá a teplá, a počiátku suchá až potom v druhej polovici októbra nastalo počasie daždivé a prôšob až do Ondreja. 15. septembra bol silný mráz na jedine nos, ktorý spráhl všetky kukurice na ten čas ešte všetko zelené, keďže sa kukurice veľmi porok ravnáhaly.

1. decembra prôšiel veľmi studený severný vietor a behom 2 dní teplamer klesol na -20°. Sneh napadlo snehu asi na 10 cm. Takáto ľubá zima trvala neprôbr áže až do Vianoc, kedy rájala zima prôstôvat a po sviatkoch natoľko oteplol čas, že sneh škapal všetok ešte i s vrchov a na Sylvestra také teplé bolo +7°, že i všetky prôstôvaly.

Rok 1934.

Na tohoročnýh odvodok odvedeni boli Lúdivil Na mela, Ján Balog a Ondrej Zolónni. Práve toho roku bola predčiená vojinská služba zo 14 na 24 mesiacov. Škro sa to ľôšedkom nejásnej medicína rochny skua rie, ktová bola ešte zhrôšená kavrazôleniu juhosôvanské ho krávi Alexandra vo Francii. K tomu drucká ôkôhvosť plebiôzil v Saisku, ktorý má lyč 13. I. 1935.

Toho roku prôvádzala miestna cirkev veľkú opravu veže, kostola a cirkevných budov. Opravu prôvádzal staviteľ Ľepan Zykora z Pôkion. Práve kasáti v jini a dokončili ju v oktôbri. Oprava vyřiadala si nákladu Kč. 47.000 mimo práve cirkev níkvor. Na tento ôbnos požičála si cirkev Kč. 30.000 od seniorátu.

Organ bol úplne rozobraný, vyřícený, nahrazený a po oprave koscila na svoje miesto postavený. Vô vzdušnej chodbe organia našiel sa nasledujú napís:

„Organ tento vystavený bol r. 1762. obnovený

Uroda

Posasie

Obnovy

Oprava kostola
veže

Napís organu

a zrušený bol predatou r. 1904 mapkou mladšiu
Janom Kuvl a Békeš Gaby.

Za učiteľa a kantára Ondreja Kováča, cirk. inš.
Pavel Laško, kur. Pavel Kalas, kost. Jan Laško, presb.
Ondrej Caban, Daniel Bardi a Samuel Lepay. Slov. Božie
zvestoval Ludevít Krmom obľúbený farár, v slovenskej
reči.

"Či ešte i teraz slovensky Boha oslavujeme?"

Predtovorá, ako z napisu vidno, mali strach o
svoju materčinu, keď maďarizáciu už i v r. 1904
sa silne hľadá i do kostolov. Písal sa zrejme obá-
val od odradilj inteligencie farárov a učiteľov,
ktorí odchovaní sú školami maďarskými a na-
plnias miesto far a škôl cirkvi čisto slovenskýh,
aby si priareu a odmeny nadriadenýh úradov za-
bezpečili, zradili svoju materčinu a o preteký-
maďarčili naše čisto slovenské cirkvi. Však prore-
telnosť Božia dopuďala sa dožiť rečovej slobody
i zbožnému ľudu slovenskému a dnes už
smelo môžeme oslavovať Boha v reči materinskej.

Piviste s týmto nemôžem zamieňať udalosť,
ktorá sa udala pri renovácii kostola a ktorá do-
kazuje, že národné nevedomely' vodca, vychová v
cirkovníkov potázne občanov národné slabo uvedo-
melych.

Keď bol kostol potázne reča vystavená r. 1861,
nad bránou vchodu bol nápis: "Sláva Bohu na
vysostech!" Vo vnútri kostola a to na oltáre a
pod organom boli nápisy latinškie, čomu sa diviť
nemôžeme, keď v tom čase latinčina bola úrad-
nou rečou a ovládali ju mnohí i z ľudu. Tym
divnejšie bolo, keď v r. 1934, teda v 16 roku našej
samostatnosti i na mieste slovenského nápisu
dostal sa nápis latinšky. V kostole slovenskej
ev. cirkvi nebolo latinšky slovenskej a veru latin-
činu rozumejú dnes už ten farári a lekári.
Aká náhoda, že cirk. inšpektárom i pri obnove
chrámu bol ten samý muž, ako i pri obnove
organu.

Na konvente ozval sa proti nápisu latinškie
keď bol za maďarskej ev-slovensky. Ale čo sa stalo,
sán farár ho zakriakol, že robí i z tohoto politiku
a to že nie an, ale stavebná komisia dala
ten nápis, - nevieme pravda, kto zo stavebný
komisie stylizoval nápis, keď z nich ani jedu
latinšky nevie. A vďačom provedomí Slováci
tam prítomní vo väčšine osvedčili sa za nápis
latinšky, že im je to jedno či ho rozumejú ale-
bo nie a schválili pokračanie farárovo za slo-
venskému rečovej osvedčili sa len Štyria a to
súk. inš. Pavel Laško, cirkovníri Pavel Ondrej-
vič, Pavel Palasko a učiteľ Pavel Šano.

I bol by volal nápis latinšky, keby sa nebol
zjavil krátky článok proti latinškie nápisu v
časopise "Gemer Malohont" - v a následok toho bol
nápis latinšky odstránený a nahradený sloven-
ským.

Damyšiel si môžeme, ako by bola ver dopra-
dla za ev maďarskej. Keby sme neviem, čo by sme
odpovedali na otázku pisateľa nápisu v organe:
"Či ešte i teraz slovensky Boha oslavujeme?"

Do steny kostola vložená bola pamätka tabula
pradým hrdinom vo svetovej vojne.

Dňa 4. novembra bola posviacka obnovenej chri-
stu na prítomnosti bisk. p. biskupa Vladimíra Čobrydy,
seniora Ľuga Kanesa, opusného náčelníka Ľuča Kanesa,
sen. dorana Ľ. Ján Dvorkanec. Mimo týchto máho hostie
ako i veniarisk z miesta i okolíc, takže ľudie veni-
sich stálo i u vchodu kostola.

V sobi sa narodilo 6 chlapcov a 2 dievčura, rovné
to 4 osôb 4 mužský a bi ženskí. Slobodný nebol nikto.
Osvetová činnosť prevádzal miestny farar s uspo-
niadajúce kultúrne večierky a tiež prednášky.

Keďže januára bol ľadový a len 10. he napadlo
asi 10 cm snehu, ktorý ustal len do 2. februára, keď
teplé ihviečko roztopilo ho. Potom zima bola už mi-
cha bez snehu. Keď-keď padal ešte nie sneh, ale
zmrzol škor. Všetci zima bola veľmi mierena.

Pamätka tabu-
pradým.

Posviacka.

Narodení.

Posviacka.

Jarné práce sa začínajú koncom marca, ako málo snehu bolo v zime, tak málo dažďa padalo v jarni. Počas ústredok bol nedostatok sena a kôšariny, takže najmä platilo sa pechom za q. sena 50-60 Kč.

Urada bola stredne ale ovčiny boli veľa najmä júbek.

Leto bolo suché. Spadla dažďa len pred zátvami, preto kôšariny boli málo.

Jeseň bola veľmi dlhá a veľmi namazaná so snehom. Snehu v decembri nebolo ani na vrchoch. Quato sa sneh celý december. Pre teplé časy ľudia ani zatiaľ nemohli a kto zabíj, pokrivilo sa snehom.

1935.

Na behovných advokátov odovzdaný bol len Ján Šlabá, bieleš ko statku p. Lucečkala.

Dňa 19. mája v nedeľu konaly sa voľby do Národného zhromaždenia. Pri voľbe do poslancskej snemovne odovzdali bolo v obci 156 platných hlasov, z ktorých odovzdali republikáni 40, socialisti demokrati 57, národní socialisti 9, komunisti 13, ľudáci 4, maďarská 2 a nemerka 1.

Pri voľbe do senátu odovzdané bolo 139 platných hlasov, z týchto dostali republikáni 63, socialisti demokrati 46, národní socialisti 10, komunisti 14, ľudáci 3 a maďarská 2.

Dňa 26. mája konaly sa voľby do Krajského a okresného zastupiteľstva. Do krajského zastupiteľstva bolo odovzdaných 146 platných hlasov, z ktorých padlo na republikánov 66, na soc. demokratov 53, na nar. soc. 3, na komunistov 14, na ľudákov 5, na maďarskú 3, a na národnú 2.

Do okresného zastupiteľstva bolo odovzdaných 146 platných hlasov, z ktorých odovzdali republikáni 69, soc. demokrati 52, nar. socialisti 2, komunisti 15, ľudáci 5, maďarská 2, a národní 1.

Paň prezident republiky János G. Masaryk vstal sa svojho úradu pre nepokoj veku a pre chorobu dňa 18.

decembra boli voľby nového prezidenta republiky. Sonevai už odstupujúci prezident si želal, aby za nového prezidenta bol zvolený Dr. Eduard Beneš, doterajší minister zahraničia, bol zvolený menovaný ohromnou väčšinou členmi Národného zhromaždenia.

Tiež spomenuť sa v roku i ministerstvom predsedou sa stal Slovák Dr. Milan Hodža

Téhož roku prišiel do obce kvičiar a obchodník kresťan Štefan Kubík z Tisovca.

Na dvorčte bol predaný majetok Jána Cabana Sravnáka, ktorý kúpil na dvorčte Ján Vajda. Menovaný prišiel do úradku vlastnou vinou.

V obci sa celý nanašrodil nikto ani nebol sobášny len jeden pár, ktorý žil už 4 roky spolu. Konkrety v obci 3 osoby.

Behom roku usporiadal Hasičský zbor divadelné predstavenie. Dorast mládeže kultúru i večierky s prednáškami. V tomto roku zanikol už 16 rokov existujúci "Výdeľnícký spolok". Svoj majetok rozdali cirkvi, škole, hasičskému zboru a darovali mládeži.

Behom januára a februára napadlo snehu viac ako v predchádzajúcom roku. Snehová pokrývka dosiahla 20-25 cm. Boly väčšie i fujavice a ráno miestami dosahovali 1-2 metrovej výšky. Najviac snehu bolo v prostredku januára a začiatkom februára. Najvyššia teplota klesla na -24°

Na deň Mateja prišiel silný sneh, ako keby snehová pokrývka amovala behom 24. hodiny. Teplotou marca sneh začal taviť a chladenie pokračovalo cez celý marec.

Novcom marca prišla silná fujavica a napadlo 12 cm. snehu, ktorý sa udržal na 4. dni.

Jarné práce byly dobre, ľahké, najmä kto mal role v jarni korani. Začaly sa kosať marca.

Z 1. mája prišiel neobyčajne silný sneh, teplota klesla v noci na -7°, následok čoho bol, že snehové pokrývky stromov ba i

pitky úplne zmizly a z tej príčiny nebolo ovociny, kamraz-
ly i jarce ale sa ho namladily. Krmná repa, ktorá bola už
vziatou, zmrzla a museli ju sňať suchý krmák.

Väčšou časťou bolo suché a studené až do prvej pol-
ky mája, kedy dobre pomohlo. Tento dážď napravil všetko,
čo miazry pomohlo. Leto bolo potom tiež suché a dážď
keď i padal, padalo ho len veľmi ako dobrá rosa. Veľmi
pre celú roku dufy vetry, čo suchotu ešte stupňovalo. Násled-
ky sa ukázali na krmive, lebo sa na líkach kosoviny
väčšou časťou lebo nebolo čo.

Úroda obilnín bola stredná ale kopyvina násled-
kom suchoty bolo málo. Metrák kopyviny sa predával i
po Kč. 100-150.-

Jeseň bola suchá, teplá, dlhá a suchá. Menšie
dážďe spadli začiatkom mesiaca septembra a koncom
októbra. V novembri pršavalo už častejšie.

Dňa 4. decembra prišla veľká snehová fujavica, ce-
lý deň padal veľký sneh takže ho napadlo asi 40cm.
Ráveje boli nič kde i vyše metra. 6. decembra nová
padal celý deň veľký sneh a dýchali silný vietor.
Snehu by bolo hýrvalo spústa ale padal motajný takže
sa usadl a nemohly sa utvoriť ráveje. Snehová po-
krytka na vyšších vrchoch bola i vyše metra.

Dňa 9. decembra prišiel ľahký dážď, sneh začal
upadávať a 10. decembra šípala teplota až na 10°
takže zo spústa snehu neustaly len pláky. Mierne
ba teplé prčavie trvalo potom až do konca júna ba
i v novom roku sa teplota stupňovala.

1936.

Na behorčinných odvodoch odvedený bol ten Pavol
Majos miestny roľník, ktorý dňa 1. 1. 1936 na šípil vo-
jenskú službu u brat. prap. č. 9 v Tamašovej u R. Sobely.

Po vykonanej dvojročnej vojenskej službe vrátil sa
od vojenská v septembri Leševič Stanula a ján Balag.

Prvý nový strom vysadil toho roka Dudaš Pavol
miestny roľník a tiež zväčšený bol strom jano stlime
pod č. 52.

Toho roka sa skončila veľká habsburská, ktorá

viarstvo moderným zbraňami. Daraný bol habs-
sky odby Habsbursko, proti bankam, lietadlami, ľahkým
letom, plynom a habsburska proti týmto zbraňami
byť mohli nožmi čo následok bol ochranu zbraň
habsbursko na živobytie a úplná ich práca. Habs-
pomalý obsaduje celý Habsbo a tak vznikol posledný
slobodný štát černošlov s mapy sveta.

Tiež v Španielsku vyprstala veľká občianska válka
ktorá trvá i v posledný deň roka a vstúpene celou
svetom ukruťnosťou do roku nového. Občianska válka
španielska vyvinula sa v opravdovú veľkú me-
drimorskú, pretože tam staja proti sebe dva
svetová vojny fašistický a socialistický. Smrť fašisti-
ky napomáha Neuvstato a Habsbo smer socialistický
svetovej budú.

Dňa 16. januára ukradli dva voľy a jedine kra-
vu miestnemu roľníkovi Pavlovi Dudaš. Kravu vzhady
veschali vo viniciach Rini. sobotských, ale voľy sa mu
podarilo odohnať a oni preč. Voľy nedyli až po
samu hranicu Maďarska pri Danuv. Je to už veľmi
pať voľov pomerne v krátkom čase na sebou a ne-
podarilo sa im jediný vyprávať. Pravdepodobne je
že musí tu prekonať dobre zorganizovaná alibský-
ská banda, ktorý si dobre nriane i miestnu pomer.

Behom roka zavrel v obci 6 osôb narodilo sa 3
stetí. Zväčšený nedyli oni jediný pár. Medzi zväčšený
mi bolo i najstaršia osoba obce Júlia Cabanová v. Ha-
laši. Zmrzla vo roku bezveľa 93. rokov.

V cirkvi síce pri kmeň roka 146 evanj. a týchto
ale 17 cudzích. Do školy chudilo 30 dievčat, z ktorých
dievčat rodičov cirkvi 9. cudzích 21.

V druhý deň veľkonočný predstavil miestny Doras
mládeže divadelní hru spretbení so sobynými rej-
stymni. Mieru toho bolý behom roka predvážkové
z zabavne večerky.

Väčšou časťou na napuľti medzinárodnej obštinie
nariadila štátom správa navedenie prošliateľky
obranu v každej obci. Tak bola vziatou vziatou pro-
štetická obrana skrátenie „Čpo“ i v miestnej obci,

Válka v Ital

Válka v Špa

Krádeži

Štatistika

Občianska

Občianska
Ká obrana

la.

sneh.

ty

dom

Uduboti krod poloboceni:

Decembru' dnu na puciatu, a s puciatu na kraljevom
na frontu. Najtop den sme pacu, blizko frontu.
Bombardovali ličafila ličafu dnu i pacu, a
bombardovali kraljevsk; i kraljevi. I Rim.
Gotoba upobala uickolko bombu.

Pucama joba kuceri sda 150. le bole upoboceni
o uickolko obci. Otkidli su uici 20. dec. 1944. pucama
na Ojčevu, kda boli pucama u ojaču u ojaču ja upobala
kboči v pucama.

20 dec. 44 sme na pacu blizko kraljevsk gubme-
tor, kraljevsk obci i kraljevsk. Kuci, kraljevsk
uickolko Rim. Gotoba.

Najtop e' a' l' e' u' b' d' e, e' u' p' u' u' i' o' b' a' u' e,
le o' k' m' o' v' e' d' e' i' e' o' j' n' a' m' e' n' u' k' r' a' j' e' a' s' a' f' r' o' n' t' a' i'.

Ostoboceni 21-22 dec. 1944

Ka' c' i' r' s' e' v' i' u' u' i' c' a' o' b' o' d' i' t' a' R' i' m' . G' o' t' o' b' a
k' r' i' : 8' o' o' k' o' c' ., o' b' r' e' m' k' i' c' e' r' i' , e' o' u' o' j' o' b' e' r' u' b' a' k' o' i' .
o' j' t' o' m' b' r' u' p' , u' i' c' k' o' s' i' c' e' v' i' c' k' o' u' i' p' a' u' i' k' o' j' e
o' j' a' k' a' p' u' c' a' m' a' i' q' u' i' d' e' r' . K' i' c' u' i' 21. u' i' c' 22. dec.
k' a' l' u' o' d' o' j' . S' t' r' u' e' p' r' i' d' a' e' o' o' b' e' r' u' s' k' a' k' r' a' j' e' a' u'
k' a' s' t' a' n' i' l' i' p' a' u' s' t' a' r' o' s' t' n' o' b' e' . U' i' c' i' o' 8' o' o' k' o' c' r' a' n' o'
k' r' i' s' t' i' p' o' p' a' u' i' u' p' o' n' a' s' t' k' o' j' a' k' i' . S' a' b' j' a' m' i' t' o' v' e' d' e' s'
o' b' o' t' i' p' u' b' l' i' c' a' t' i' j' e' i' p' a' j' a' p' o' m' e' r' i' o' v' i' t' a' n' o' v' i' p' a' m' u' o' r'
n' a' i' p' o' l' i' a' u' a' v' s' i' c' k' o' k' o' n' i' e' i' c' a' i' u' p' .

Ko' j' a' i' g' o' d' i' p' r' e' k' r' a' d' a' j' u' , i' p' a' o' b' e' s' t' i' a' c' l'
u' u' i' c' k' a' d' a' j' u' i' e' k' u' i' . O' b' a' c' e' n' i' i' c' a' u' i' r' o' b' a' v' a' i'
j' e' u' i' e' a' k' o' s' e' b' i' o' v' o' t' n' e' p' r' e' v' e' d' e' i' i' p' r' e' l' i' a' c' k' a'
u' e' s' t' a' r' i' .

Ru' k' i' o' j' a' i' p' a' p' o' r' t' a' r' i' u' u' u' i' c' i' l' e' n' z' a' p' i' s' a'
d' n' i' , p' a' S' t' e' o' r' o' p' d' e' n' i' o' 10' 0' 0' k' o' c' k' e' l' k' a' i' p' a' p' o' t' o'
v' a' n' i' t' a' u' l' e' a' c' i' j' a' o' u' e' s' t' r' e' l' b' o' n' p' r' o' t' i' v' i' p' u' l' e' p'
p' r' o' t' i' v' o' s' u' a' k' u' s' o' v' p' r' o' t' i' v' o' v' i' t' a' l' i' j' e' p' u' a'
u' i' c' i' s' a' u' a' t' i' o' b' e' .

P' o' t' o' p' o' s' t' o' v' e' n' i' v' e' l' o' . d' o' m' o' s' j' a' u' i' d' a' r' a' ,
p' u' l' i' d' o' b' a' j' k' o' p' o' s' t' o' v' e' n' i' v' e' j' a' u' i' c' i' k' o' n' o' v' e' b' u' d' u' y'
p' a' s' i' k' o' l' a' s' .

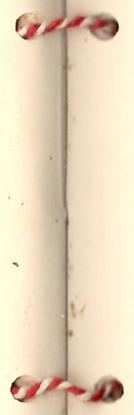
Kronika naplona

15. XII. 1944

Bara: ueli

1937-

1949-

Dosavadný kronikár Ján Sta-
no, správca učiteľ na tunajšej ev. a. o. ľudovej
škole, opustil tunajšiu školu dňa 1. sept. 1936,
kedy bol preložený za správca učiteľa do Knižice.

Na tých čias, ostala kronika ne-
dotknutá. Keď jeden učiteľ - kronikár nepísal
do nej nič, preto Národný výbor v Čerenceauku
poveril mňa, Jána Kánku, riaditeľa ľudov-
nej školy so spracovaním a spisovaním o-
bcej kroniky za roky 1937-1949.

Narodil som sa dňa 25. decem-
bra 1923 vo Zvolene. Tu som vychodil 5 h. lu-
dových, 4 h. meštianskej školy a v Kauskej Bys-
trici 4 roč. učiteľského ústavu, kde som aj
v roku 1943 maturoval.

So maturitou zaradil som dňa 9.
októbra 1943 do stredy pokvamičnej, malej de-
dičky Čerenceau, kde som bol dekrétom us-
tavený za výpomocného učiteľa na up-
rázdnené miesto a zároveň začal som pre-
vádzať i funkciu kántora miestneho ev. a.
v. cirkevného sboru. Tu pôsobil som repre-
tívne až do 31. augusta 1945, kedy som bol
preložený na Národnú školu v Lipovci, ma-
lej tr. dedinke v okrese R. Štôtskmu (teraz Štô-
tá). Tu pôsobil som do 15. decembra 1945, ke-
dy opäť vrátil som sa opäť do Čerenceau,
kde pôsobím až do dnes.

Úvodom

Kronikár

V tejto malej dedinke boznámil som sa i so št. ženou Zimmanovou, s ktorou som i do stavu manželského vstúpil dňa 29. augusta 1946. Vojenský premenovací službu som nastúpil dňa 17.7.1946, ktorí som konal vo Zvolene, v Košiciach, Bratislave, kin. Sobote a v Čechách na Púňave. To jej s ročnou ukončení, nastúpil som opäť dňa 14.7.1948 službu učiteľskú v Čereňanoch, kde žijem až dodnes.

Úlohu, ktorú mi sveril HWV v Čereňanoch, - spísať obecnú kroniku za uplynulých 13 rokov; chcem praviť čo najvedomitejšie a najpresnejšie. Udalosti o jednotlivých veciach budem podávať v ucelených kapitolách pre verný obsah vecí. Počnúc ale rokom 1950, budem písať kroniku pravidelne, kde budem veľmi zachytávať obzor života obce za uplynulý rok až do doby, kým funkciu kronikára budem vykonávať.

Trúfalá útočnosť nepriateľná bola upravená osudnou kapituláciou československej vlády dňa 30. septembra 1938. Vláda ale nemala ani ústavného, ani politického práva kapitulovať, lebo ľud a armáda chceli bojovať. Celý národ chcel svoju zem brániť všetkými prostriedkami. A tieto boli. Na hraniciach stálo mohutné a skvele opemerie a armáda bola mobilizovaná a celý národ bol ochotný obetovať i to posledné, len aby zachránil svoju štátnu a národnú existenciu.

V pondelok, 26. sept. 1938 večer o 8 hodine povedal Hitler dlhú reč o Československu, v ktorej zvlášť prudko kriticizoval na Sr. E. Beneša a na problém suverenity, ktorý mal byť posledným územným požiadavkou voči Československu. To tejto reči hriča sa ešte pristihli. V nasledujúcich dňoch presadeli sa mobilizačné opatrenia vo V. Británii a vo Francúzsku. Chamberlain poslal 27. sept. Benešovi list, v ktorom ho upozorňoval, ako aj vládu na nebezpečenstvo nám hroziace, ak ak do 2. hod. nasledujúceho dňa vláda neprijme nemecké podmienky. A tak o dňoch 27 a 28 sept. situácia bola veľmi vážna, nakoľko hrozila vojna.

V noci z 27. na 28. september zostal Hitler Chamberlainovi odpoveď v ktorej odmietal ist. námietky proti goausberským ná-

vkom a tak Chamberlain pod dojomom tejto odpovedi oznámil Hitlerovi dňa 28. septembra že je ochotný prísť ihneď do Berlína na pojednávanie o podmienkách odstúpenia územia s ruským kancelárom a so zástupcami čes. vlády a prípadne i zástupcami Francúzska a Talianska. A tak Hitler povolal na dň 29. septembra 1938 na pojednávanie Chamberlaina, šefa Francúzska Daladiera, Talianska Musolinioho a zástupcov čes. vlády do Mnichova.

Mnichovská porada otvorenia bola 29. septembra 1938 popoludní. Tu Hitler a Mussolini energicky žiadajú vyriešiť nielen problém sudetonecký, ale aj problém celostátnych národností v ČSR. Delegácie čes. boli predvolané do poradnej siene po polnoci (30. sept.), aby jednoducho vyprúdili a vzali na vedomie obsah už bez nich dojednaných dohody z 29. sept. a bolo im dané na javor, že k platnosti tejto dohody už nie je tuha súhlas čes. vlády. Táto sa mala jednoducho podrobiť rozhodnutiam, prototypu „o nás, bez nás“.

Usnesenie nariadovalo, že prievážne nemecké územie bude opustené čes. vojskom a čelníctvom a započne byť obsadené po etapách od 1 do 10 októbra. Dôlej usnesenie piliaruje aby aj problém poľskej a maďarskej menšiny bol v ČSR čím skôr vyrie-

šený písomným vyjednávaním medzi vládou čes. a poľskou a maďarskou.

Kvôli museli sme szolizovať na vlastnú obranu, ktorá ale nebola po Michovských poradách započala. Čes. vláda dňa 28. septembra 1938 vyhlásila vo všetkých hodínach mobilizáciu prvej zložky. Za našej dci odišli všetci chlapi - vojací - záložníci. Museli sme sa už odložiť pro na zloženie predvolanie. Bolo že to plaču - túženie. Ale armáda nevyšla do bojov a tak po určitom čase sa aj títo postupne vracali domov.

Prezident Dr. Eduard Beneš ktorý bol v prezidentskom úrade od 18 decembra 1935 pred tlakom súčasných udalostí viedol sa v stude, 5. októbra 1938 úradu, aby jeho osoba nebola prekážkou vývoje, ktorý sa musel čes. štát po Mnichove prispôbiť. Hovoril: „Ponímam to, čo cítim bolestne všetci: obete, ktoré boli od nás tak dôrazne žiadane (v prospech mieru), sú neúmerne a nie sú spravodlivé. Národ to nikdy nezapadne, aj keď to nesie s dôstojnosťou, pokojom a sebezvoľným, ktoré budú všeobecným obdivom... Ako sme nešpišneli v šťastí, nestatíme hlavu ani vo svojom nešťastí.“ - Odletel do Anglicka a v tade vo februári 1939 do Spojených štátov, kde začal prednášať na univerzite v Chicagu d. 5. 1939. Tu začal pracovať za novú ČSR.

Mobilizácia

Časťipen
Dr. E. Be

mnichov.

ská arbit-

O mnoho viacej zla, než Poliaci, proti ktorým i bojovní slovenské jednotky a ktorým bolo rozstupené územie na Javorine a Spiši, spáchali na Slovákov Maďari, ktorým šli po ruku v smysle mníchovskej dohody Nemci a Taliani.

Slováci sa prvobolali s nimi dohodnúť priamo na poradiach v Komárne, v dňoch 9-14. októbra. Darmo Slováci vyprázdnili 11. okt. 1938 dobrovoľne Špelské Táľy a nové Mesto, čím chceli dokumentovať úprimné snahu Slovenska žiť s Maďarskom v shode. Maďari mali piate požiadavky, lebo brali za základ sčítanie ľudu z roku 1910, ktorú ani zdáleka nerozpovedali skutočnému stavu. Keďže Slováci sa nemohli dohodnúť s Maďarmi, ktorí chceli len diktovať, prerušili s nimi dňa 14. októbra komárňanské rokovanie a začali robiť vojenský útlak. Preto ministerská rada ústrednej pražskej vlády, sojru nôtou zo dňa 24. 7. 1938 prenechala riešenie slovensko-maďarskej o-társkej arbitrážnejmu sídnu nemecko-talianskemu, dúfajúc pritom, že Nemci budú Slovákum naklonení.

O tejto otázke rozhodovalo sa dňa 2. novembra 1938 vo viedenskom paláci Belvedere. Kde okrem Bratislav a Nitry po-

tupovalo sa podľa sčítania z roku 1910. Tu o osude Slovákov rozhodnoli mrtva duš. Táto viedenská arbitráž rozhodla a upravnila slovenské hranice voči Maďarsku v smysle tohoto rozhodnutia maďarské hranice prekročili v sobotu, 5. novembra slovenské hranice a započala sa okupácia, ktorá bola premenená v niekoľkých etapách, v dňoch 5-10 novembra.

Okupácia Rimavskej Soboty a územia, ktorého v súčasnosti nášho chotára, započala sa 6. novembra 1938. Maďari, bývajúci v R. Sobote s maďarským nitoli kmárnou a s radostou vyústili a vyhodvoroli Slovákov. Muški, slovenské úrady a úradníci postávkuroli sa už prv. Pi. čo ešte ostali, boli aj seľným imaním vyvezení za demarkačnú čiaru, na líku pod Sabadku, za „múraný most“. Tu na tomto „soudišti“ bolo veľmi veľa rodín poklódaných Maľytok, bilizeu, poživnosť, bez prístúšia, nystavene na milosť a nemilosť. Muški rodiny moli tu nábytok poklódaný ešte aj cez zimnu, čím se nábytok veľmi ničil. Maďari s evokantami zachdovrali hrubo, stírali ich, kopali, ba i bili.

Do našej dvi v tom čase nasťahovali sa dve rodiny a to rodina Katiáková a Michalčáková, ktorú dostali za-

Okupácia

mestnomi na státku u Zmeškala, ako poluo-
lospodárski robotníci.

Demarkačná čiara sa ťiahla od
Nižnej Polorodri cez Valachovu pustatinu
na státny domček 8. Ľ. ťaďial na mi-
raný most, Saladku, lučnickú cestu až po
Ožďany, ktorí už patili do Maďarska.

Hranice boli ustálené až na jún
v marci 1939, kedy sa ťiahla po chotari
obci (proti kotastu) so stáry od Rimav-
skej Poloty. Tak sa ťiahla chotárom Vyš-
nej Polorodri, Čirenciam a Šabatské lne.
Ľa hranicu padla i osada Kláčany, tak-
že Čirencany boli takto odvrátené od had-
skej. Až na viaceré žiadosti po roku osa-
da Kláčany pripadla naspäť a hranica
bola posunutá o 10 metrov za osadu. Ľa
Kláčanmi na ceste, boli maďarská stá-
nica s rampou cez cestu.

Naša colná stanica finančnej
stárye bola vo veľkých ťriakoviacch, pua
ktorymi ťiž bola rampa na ceste. Tu bo-
la i stanica národnej bezpečnosti.

Keďže Rimavská Polota, do-
saróme' okusné mesto odpadlo Ma-
ďarsku, sídlom okus stála sa Húš-
Ľa. Notársky údas sa zmenil a stal
maďarský v Nižnom Klátniku.

Takto naša obec stala sa posled-
nou obcou v okus, keď pohraničnou železničnou
stanica bola rozšírená o 2 koleje a tak tu bola
upbudovaná i nákladná stanica. V tomto čase
bola vysťahovaná i ľudová stanica. Chodili tu
len motorové vlaky, iba veľa chodil pešný
vlak cez Rimavskú Polotu na Soltár. Tu bola
robená colná preliadka na železnici. Colný
úrad však bol v Rimavskej Bani.

Obyvateľom obci nebolo celkom po-
vôli, že hneď na chotárnej čiare bola hranica,
lebo mnohí mali poruchy za hranicu,
na území chotára Rimavskej Poloty. Občiat
svoji keme mohli chodiť len na prípuťku,
pohraničnej legitímácie. Pro ale musel ísť klo-
siť puchod hranice maďarskej pohraničnej
stáryi a náryne, službu konajúcej finančnej.
Taktiž puchod musel oklásiť pri uvorených
organizom. Bolo to krome zákavé a zabudlo
to krome čau. Puto ísťci s radosťou vítali
oslobodenie, zrušenie hranice a priinavrotenie
obsadeného územia.

Viedenskou arbitrážou Slovensko
stárylo v prospech Maďarska 10.309 km² územia
so 740 osami a 813.670 obyvateľmi, z ktorých
bolo Slovákov a Čechov 272.145. Najmenej
útrpeli okusy Lučince a Modrý Kameň.

Sohranic
legitimácia

lumi
ranice.

na Húš-
Ľa.

autonómia,
slovenský štát.

So mnichovskej dohody, začína sa éra, kde vedúce slovo v slovenských otázkach usurpuje si HSS'S / Hlinkova slovenská ľudová strana. Menovite robí tak v súvisí s otázkou slovenskej autonómie. Predsedníctvo ľudskej strany srotáva nýkonný výbor na 6. októbra 1938 do Žiliny. Dr. Viss klása tomu, že nýkonná moc na Slovensku musí prísť z centralistickej Prahy na Slovensko, do rúk státočným Slovákovi. Takto došlo k voľbám, ktoré boli 18. decembra 1938. Volilo sa „áno - nie“.

Keď druzhí sa však máloktor opovážili, nakotko k voľbným urnám boli stavami ako dozorenie gardisti, aby mohli ísť proti vetku - či je v obálke hlas, alebo nie. Takto sa dostalo 98% voličov, ktorí hlasovali za slovenskú vládu.

Zo slovenských politických udalostí treba spomenúť predovšetkým otvorenie prvého slovenského snemu, dňa 18. januára 1939 za prítomnosti predsedu pražskej vlády B. Burana a ministra národnej obrany gen. Tyrového. V tomto zasadaní stará slovenská vláda podala demisiu a v piatok, 20. 1. 1939, prezident Hácha nymenoval novú vládu (Dr. Viss, J. Družický, Dr. Panč, P. Těplánsky, Dr. M. Čučinický a Dr. F. Durčanský), ktorá dňa 21. 1. 1939 složila sľub na pražskom hrade podľa ústavy. Snem stvoril Dr. J. Buday, ktorý korovil v slovenskej vzájomnosti, ktorá sa ale neuskutočnila.

Vonkajšie míry ČSR padly mnichovskou dohodou. Dobyté to, čo bolo vnútri minor, už nebolo ľarkou vecou. Toto sa podarilo previesť HSS'S a jej voľcom ľekom pár mesiacov. A tak došiel 14. marec 1939, kedy Slovensko odstihlo sa od Čech a Moravy a bol nýtvorený Slovenský štát. Čechy a Morava ostali Protektorátom. Pomuto ešte predchádzal puč z 10. marca, ale tento bol gardami potlačény.

Boly zolstranené všetky asociácie osoly z obecných a mestských samospráv. Olyratelia českej národnosti boli nýobcoraní, medri nimi i 26 univerzitných profesorov, ktorých nebolo možno nahradit' a 16 riaditeľov školských škól. Vyháňaní boli i takí Česi, ktorí duchovne srástli so Slovenskom (Píche a iní). Boly rozpustené všetky leteničné spolky, adence i skauting a sokolovne prěšly do majetku gardistov a natiškany bol všedecný porzrav „Na sľach“, ako porzrav národný. Někór prěšiel rad na židov. Boli nývixaní a eskortovaný do lógrov. Na ich obchody a majetky boli molóvami národní spřivorenia.

A tak Slovensko bolo úplne zrd rúdkou a vplyvom svojho veľkého sýjceca nemucla, s ktorým verne býjvalo a títo nýporzdalo i vojny Amerike a Rusku. Na front boli odsúlaní vojaci Rýjelskej divízie, z ktorých ale mnoho puchoškololo na stranu ČA.

a k ruským partizánom, s ktorými sa súčasťovali vo všetkých bojových akciách proti Nemcom. Z puehlikov bol v Rusku utvorený samostatný čsl. armádný sbor, pod velením gen. Hlobodu.

Život stával sa nesnesiteľný.

Všade sa zahnadaly HSS, Himlova garda a mládež. Ľuďa bola do Himlovej mládeže. Tu nás fungovali tieto spolky ak činnosť vyrizali len papirove. Ceny stúpaly so dňom na dň.

Zavedený bol prídelený systém v distribúcii cukru a iných výrobkov. Kolníkom k mládeži boli dávani mládežní dorozozia, väčšinou toto prevádzkali študenti, nakoľko to bolo cez prázdnu a plat bol 10-krát na dň. Boli niadené monopoly a začala sa do-voľka dotýpa.

V zahraničí však pracovala vláda na obnovení ČSR na frontoch bojovali naše armádne sily zostavené a vyvíčené z puehlikov a vo vnútri štátu pracovala ilegality, podzemné hnutie, ktoré neskôr v roku 1944 puehlozala i k otvorenejmu prepasom a záškodníckej práci zosluhou partizánskej činnosti, puehlozany ruskými a slovenskými partizánmi v masive Kordel. Táto činnosť puehla k otvoreniu boju 29. augusta, kedy bolo banskolýstičkým vyrie-šacím vyhlásenie ozbrojené povstanie -

= Slovenské národné povstanie -

29. 8. 1944

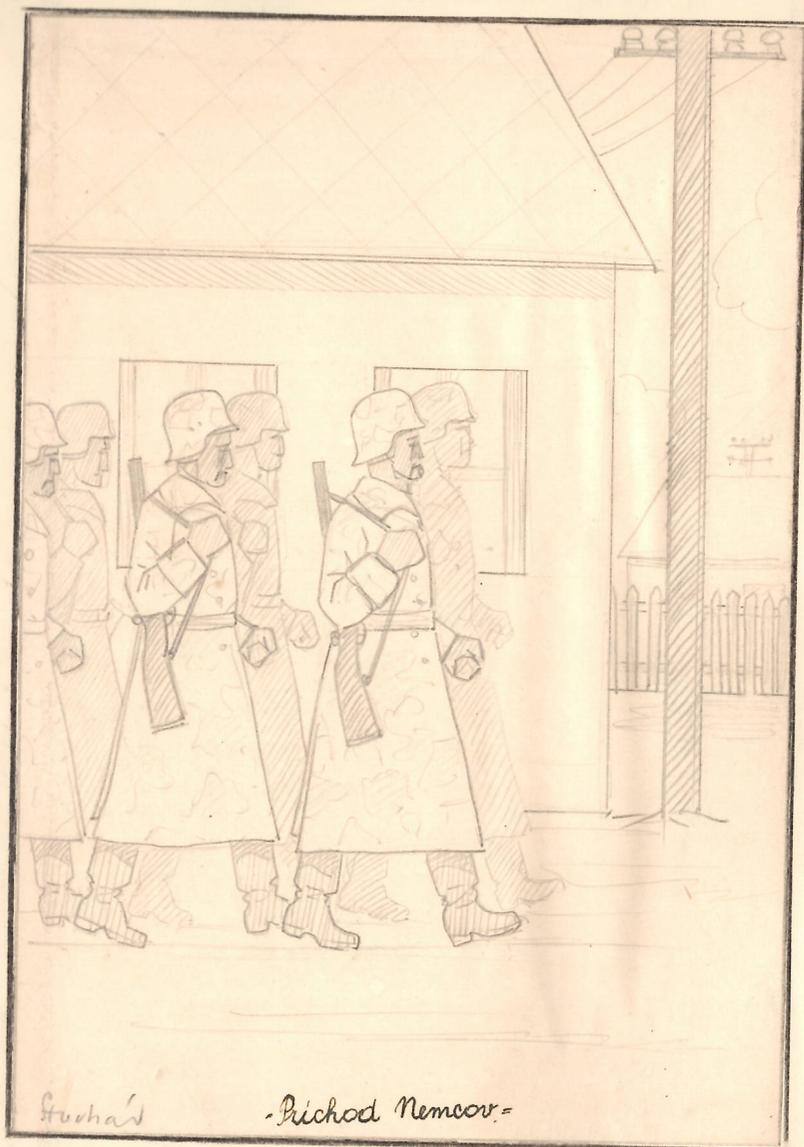
Pohoré aia partizánske skupiny spolu s armádou oslobodily a obsadily väčšiu časť Slo-ovenska a takto sa začala utvárať nová čkoslovenská republika.

U našu obuv padla do oslobodeného územia. Každý puehal, radoval sa. Dva dni pred povsta-ním zavolala radná bratislavská vláda na Slovensko Nemcov, aby potlačili hnutie ná-rodneho oslobodenia. Začal sa boj. Bola pot-rebua väčšia sila armády. Ľuďa hnut sa dobrovoľne pro zástam oslobodenia. Bola mobilizácia najprv do 35 rokov a neskôr až do 40 rokov. V od nás odišli chlapi - vojaci - záložníci do boja za oslobodenie. V boji po- máha Červená armáda, partizáni a ostat-ní spojenci. Privozali pomoc v zbraňach, munícii, šelstve, benzín, látko zbraie a našu paradusantnu brigádu z ČSSR na li-čadlách v ktorej bol i náš obyvatel, mlá-dik, Janko Calan.

každý bojaskopný chlapi podla mobilizačnej vyhlášky narobil veľa bolesti a žiaľu, ale puehal, rodičie, sestry, že-ny i deti, pustili svojich synov, bratov, man-želov i olov, aby zaslúžili nášmu odboju a tak aby prímisli skore víťazstvo.

V prvých dňoch septembrových utvorený bol i u nás Revolučný národný výbor,

Revolučný výbor.

Stuchán

- Príchod Nemcov -

ktorému predsedom sa stal pán Ondrej Vajec. Národný úbor celou svojou silou zapojil sa do práce v zázemí, aby takto podporoval náš odboj. Okrem administratívnych prác, predával sa i sbe šatstva, motocykli a peňazi, pre ranených a bojujúcich partizánov a vojakov. Rozšíroval povstaleckú tlač a presne plnil všetky nariadenia. Striky vypukli vždy pekne. Vždy sa toho nasbívalo kólov. Neprirodzene ich len národný úbor, ale raz prišli si na auti i sami partizáni, muži ktorými boli i Rusi.

Volci bol prevedený i kurz prvej pomoci, na ktorom prednášal a praktické ukážky prednášal Dr. Ladislav Práto, ktorý v tom čase žil i so svojou rodinou tu u nás.

V tých časoch, keď sa u nás začalo ~~nárovné~~ porstanie, Červená armáda bojovala na Karpatoch a prebúšovala us i nom úseku frontu hranice Rumunska a valila sa do Maďarska.

Deň čo deň počívali sme zprávy o jej veľkých úspechoch, víťazstvách. Nemci ťpeli porážku za porážkou a museli ustupovať. V dôsledku toho, začala sa operovať i oslobodená časť Slovenska. Na prácach pracovali všetci, chlapi i ženy, mládenčí i dievčatá. V obyvstve našej doliny chodili po notáriáloch kopat protilanzovú pulóžku, mládní polia, kulometné lúče

Operácia

da a okopy. Tí od nás boli chlapi po dva dni kopat minové polia a protitankové prekážky pri Rimavskej Bani a mladíci boli tam stavať bunkér pod Šepľakom.

Ústup Nemcov bol čím ďalej, tým väčší. Niekoľkokrát sa rozmysol chýr, že Rim. Sobota je plná Nemcov a že do rána udrží na našu dolinu. My však sme dúfali, že sa to nestane, lež sklamali sme sa.

Bol štvrtok - 19. októbra 1944. Smutný ráno. Oblaka zastútená, tmavá a doďadu nyseli nohy. Akási miestota vról - vókol. A tu - ráno asi o 8 hodine idú ex dedinu vojáci šedých uniforiách - boli to Nemci. Prišli od Rim. Soboty a idú ďalej - hore k Rimavskej Bani, kde stali naši vojaci. Bolo ich veľa. Helmy mas-kované - pušky pripravené k boju. Líž u nás k nemu nedošlo. Prešli bez slova ďalej a po nich ostalo hicho - miestota a doďad začal padat, akoby chcel smyť po nich stopy.

Od štvrtka do nedele, sme mali od vojakov pokoj, lebo títo museli bojovať proti našim, pri Rim. Bani. Do dediny prišli len dva 3 kóty na motocykloch.

V nedeľu 22. Októbra, asi o 1/2 10 hodine prišli do dediny na aute 4. vojaci, ktorí

oznámili predsedovi výboru, že o 12 hodine prídu do dediny asi 50 vojací, aby pre nich pripravil úlytoranie. A skutočne o 12 hodine dohnuť sa do dediny asi 50 60-manov, ktorých úlytorali v škole a na veľkostatkú. Múltori spávali i v dedine. Víťo sa tu zdriali elly hýdeň.

Nový život začal až po hýdmi, keď títo odišli, lebo mladší chlapi sa ve ten hýdeň spolu s mladencami ukypali. Líž neboli sme dlho bez nich. Prišiel 3. november a s ním i 150 vojakov i s povozmi. Víťo mali a aj chodili kopat okopy na Čiernych líkach, pre ustupujúcich vojakov - Nemcov, ktorých usadri-telnou rýchlostou huola ex Madársko Červená armáda.

Pracovní rota Nemcov mala hlavné sídlo v škole, a kanceláriu u p. L. Zólyomiro. V škole bolo všetko. V kuchyni máriareň, v byti skladište potravín, na chodbe zavesené kusy mäsa a kopa kapusty, v triede postele a v rohu pracovali dvu-ntci. Na dvore mali kuchyne, v chlíve kiany a na toku kone. V chlívoch mali ovce a v rohu pri záhrode stolo auto a 1 malý tonk.

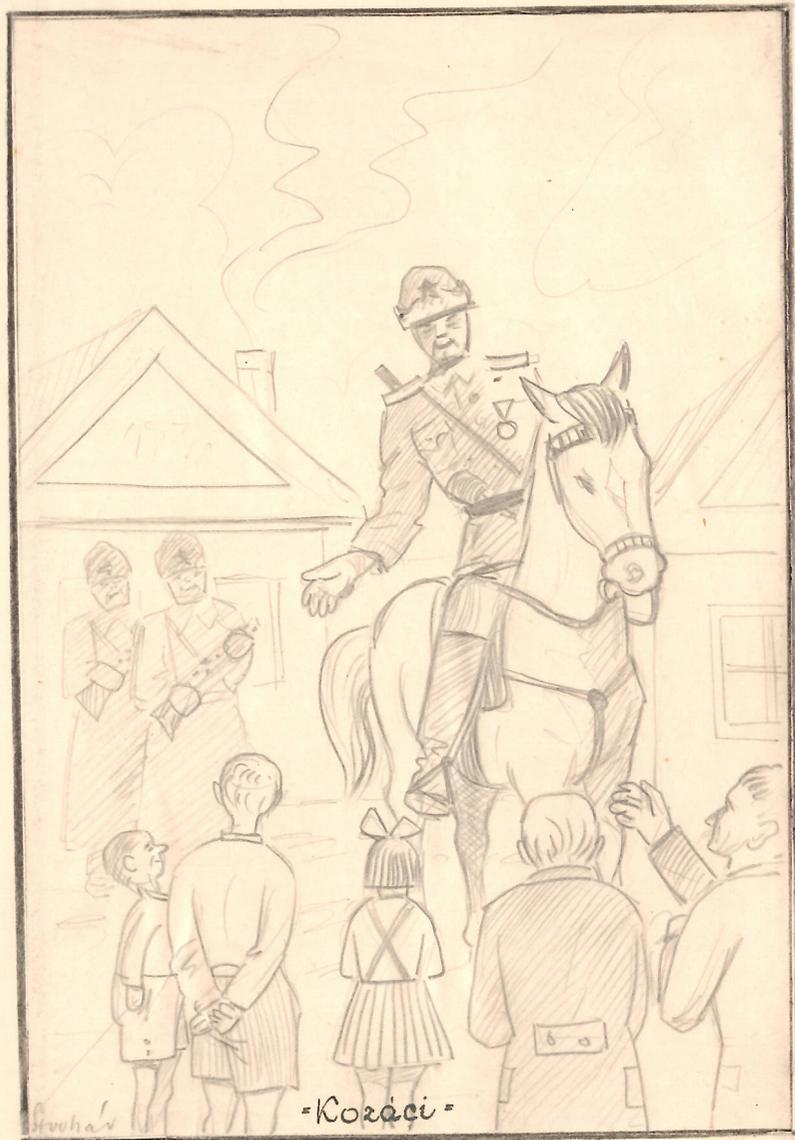
V takomto stave sa minul november a tíž miňaly sa i dni decembrové.

Situa-
po 22. 1

ácia pod
27. 1944.

id Nemcov.

hod 33

Pomaly, ale iste sa s nimi približovala i fronta. Každý deň sme počuli bližšie stábu. Až jedného dňa, začuli sme rachot kulometu. To bol znak, že fronta je už blízko. Bombardáky lietaly dňom i nocou a bombardovali Modransko. Nikolko bunt dostala i Rimavská Sobota.

Nemci, pracujúci na opevnení ešte stále bytoli u nás, dajako sa im od nás nechcelo. Všetk ku koncu často koprili, hľadiac na mapu: „Das ist seltsch, Ivan ist hier...“ To bol znak, že sa už s nimi skoro rozlúčime. A tak sa i stalo 20. decembra 1944, kedy všetci odišli smerom na Oxidany. Fronta už stála pod Rimavskou Sobotou.

Každý čakal čo bude, čo sa s nami stane, lebo sme cítili, že čoskoro pride vrchol očakávania. Vedeli sme, že prichádza skara obe, smrť, alebo život a v ňom a s ním i naše oslobodenie.

So obsadením Sim. Soboty ČA. prišlo našou obcou niekoľko zapachtených a sprtených Nemcov. Všetci prišli ráno. Potom celý deň sme Nemcov nevideli. Nevedeli sme, či sme už oslobodení, alebo nie. Až v noci o 3 hod došla do dediny povozka a na nej niekoľko vojakov - Rusov, ktorí starostovi oznámili, že sme už oslobodení. Bolo to ráno, ra-

Očakávanie

Oslobodenie

Kozáci

dosti. Všetci sa radovali, že fronta prišla isté-
livo, že sa nikomu a ničomu nič nestalo.

Ďalšie asi o 8 hodine prešli cez dedi-
nu kozáci, milo sa usmievali a pýtali sa.
„kde porojíte?“ a odpoveď došla „teraz in
charašo!“ Boli dražia.

Cez deviatu prišla do dediny jedna
porovka s dvoma vojakmi. Kúpili od otca jedi-
ho kýmnik. Keď kýmnik bol už zaklatý, na Vyš-
nom konci ržali sa Nemci a stáli sa menšia
krátka pustulka. Potom i Rusi i Nemci odišli
a doobeda prišlo v tichosti.

Ďalšie sa začali báť, lebo vedeli, že
za dedinou sú ešte Nemci. Každý mal akási
xli prútiku. Každý cítil, že príde niečo, čo
nás i našu malú dedinku zničí.

Doobede došla do dediny ruská klad-
ka, ktorá puzila veľky byty a stariska, či sa ná-
hodou niekde neshýrajú Nemci. Za nimi došli
aj ostatní vojaci. G, boli že to chlapi, vybraní,
ako jeden. Smiech a mladosť im kypela z tela.
Veľko obkročili, ničím katarami, len automat,
naboje a granáty. Predvečerom došli i mihuri,
ktorí zamierovali vchod do dediny z Vyšného
konca. V dedine samy ostalo asi 50 vojakov.
Fronta išla ďalej, ale zastavila sa hneď za
dedinou. To bolo pre nás xli.

Pomalý prišli i sviatky lasky - kano-
ce. Každý sa pripravoval, že ich zasvetí s naj-

chod červeny
mády.

dry večer -
ruce. 24. III. 1944

väčšou radosťou. Mysleli sme, že ich budeme
oslavovať, svätit, ako slobodní občania, občania
novej ČSR, v spoločnosti našich ruských bratrov.
Keď nebolo nám to dopriane.

Od rána sme počúvali silnú rus-
ku kanonádu, ktorá myslela svoje smutnomu
porovny Nemcom, ktorí boli v okolitých ko-
rách a dedinách. Nemci im odpovedali až
o 1/2 11 hodine podpoludním, kedy i na dedinu
xasitočili.

Zem sa triasla od výbuchov, vedľa
bol prepustený zápchom púšného prachu. Jit-
ky púšťaly xialnu melódiu = koniec vánu Če-
rencany, tu máte vianočné darčeky = gra-
nát bol nasledovaný granátom, mina mi-
nou. Kulometry raketily, automaty ste-
kaly. - Bolo to horné - každý myslel, že
príde silný deň, že prišla hodina, kedy
všetci padneme a viac mundúme svojich
milých tu doma i vzdialených. Nemci ne-
milomne a veľkou silou útočili. Do boje
xasiahly i tanky. Bojovalo sa o každú
púšť xeme, o každý dvor, o každý dom.

Keď boj utíchol (asi o 1 hodine) pol-
čad na dedinu bol hornej. Dony xasakmi mi-
vočné, stiecky povetánie, veľa sostelena, mi-
ry popukanie a na Vyšnom konci koreli oba-
ja Kótomovei, Blako, farška kolesňa a xnuš-
katove stohy. Väčša Bohu xato, že bolo brntu.

24. III. 1944

Boj o ob-

Zničená

A tá vďaka naša krásna, už pustala sa pyriť soznu
 nýtkou, rozliadnili ju. Načínali ju od spradu,
 - keď odolávala. Vrch ale (kopule), modolala,
 sostielili ju. Na šťastie zvonom sa nič nestá-
 lo. Vďaka pe slabosť mírov môže sa zvonit' ku
 na malom zvonu. Ty fara v škole mostaly
 bez zásahu. Postaly svoji a zvedat' fare.

Ľudia molbajúc na stielku, s ba-
 tohmi na chrbte behali sem i tam. Chádzali,
 čo sa dalo. Život si každý chýnil v úkryt.
 Za úkryty skrylo niekoľko pionier a maštal.
 Tam spolu so statkom bývali ľudia celý tý-
 deň. V jaskiach spaly deti a statky dychaly
 na ne svoje teplo. Bolo to tak, ako kedysi v
 Betleme, keď sa narodil náš spasiteľ - v jis-
 liekách na slame. [Celý týždeň sa veselo stá-
 lalo. Fronta nebola ďaleko, len asi 500 m od
 dediny]

Všetky ve
 všetko do

Keď Nemci dostali dedinu a nyl-
 lačili z nej Rusov, hneď za dedinou postavi-
 li frontu. Začali raborat'. Prali všetko, či
 im to bolo túla, alebo nie. Jedni chodili po
 chlievoch a stielali ošípane'. Zastrelenij ošípa-
 nej odvexali na mieste klam, vnitornosti z
 nej vyhrdili a tak ju odviesli na voz. Nemci
 rali len jednu, ale bolo ich hodne vyše sto.
 Tni chodili s meckmi po kurienoch a tak
 čítali šlepy, že im nyluicali, alebo odviesli
 klam. Mexabudli ani na husy a kačice. A tak

Rabovai

Gruchaľ

• Zničená obec •

išlo všetko. Keď boli byty zamlúvané, alebo pred
me, myslíte dvere a kľúče a ničilo všetko.

V takomto zúfalstve sme žili celý
tyždeň. Nemohli sme si ani variť, lebo nám
zakazovali kúpiť. Stály, kedy choveli, kedy
nie. V takomto šírení sme žili až do konca
roku 1944.

Prišly i Vianoce a prišiel koniec roka.
Trišiel deň, kedy sa má urobiť súvaha zo všetke-
ho Trišiel deň vyplácania za všetko naše konanie
v celom roku. My, dostali sme pekný výplatok.
Veliteľ tamojšieho frontu rozkázal, že poobide
o 4 hodine, 31.12.1944 musíme byť ani duša v dedine,
lebo kto ostane, bude s ním naložený ako s rebelan-
tom. Bola to horná rana. Nechceli sme tomu ve-
riť, však skutočnosť bola taká, že sa to musí
stať a na rozkaze sa nedalo nič meniť. Ak-
no, len čo mysliť, bola celá dedina na no-
hách. Každý balil, čo najmäknejšie pote-
boval. Ved' čo mohol vzít na jidew ore a
jednu domácnosť. Dohľadný nič. Prišlo
poludnie a s ním prišla i hodina evakuovania.

Evakovat', akí to ťažké a strašné
slovo. Koľko zámutku a skazy privodi'. Ved'
nechať tu musio' všetko, dom, nábytok,
štatok, xboží, šatstvo a čo všetko iné. Načo
sa ťažily celí generácie, načo konobily gró-
ku gróšu, ved' i tak to púde na nivoč.
Človek uteká len s holým životom, uteká a

Starý r.
31.12.1944

Evaku.

Práhl

Evakuovanie - 31. III. 1944.

prosi - proú len o to, aby si aspoň život zachránil. Evakuovať, ale kde? Nik nevedel, či nás nechajú voľne odísť a pichnúť sa u známych, alebo iných dobrých ľudí, alebo či nás budú hŕčovat' stále pod frontou.

Prišla i teta hodina a s ňou i nás odedľa z dediny. Bože môj, aký to strašný pohľad. Domy zničené, zostávajúce veľa týčila sa ako veľký vykušník, ukázaní na skazu, mŕtvení frontou. Elektrické stĺpy vyrútané a drôty potrhane. Z každého domu vyháda naokoreny voz, ťahaný káprakom a na ňom čo len chleba - od ihly, ce zrna, šatstov, dukny až po krm. Za vozom chytajú kamy a meľá - - plačica rodna.

Cesla normoknutá - snek - šleto, miešalo sa so strami odchádzajících, - vyhnaneho obyvetelštra. Každý kráca pomaly, miesto, tak, ako kedysi galjnu otroci - bití bičom vojny.

A teraz slohom - slohom rodny krb v ktorom sme bývali, rásli a dočkali sa družného smutného dia.

Každý ešte rak bólu, so zastavením skom pozrel na svoju hospodu a - odchádzal - nevediac, kde sa stavi a či sa ešte nikedy sem mati.

Pr vyhnani z obce, dlhý rad vozov

ubíral sa veľa Rimavy, smerom na Veľké Triačkovce a ďalej. Jediní ostali v Triačkovciach, Urborkiach, Skalníku a iní išli ďalej. Každý k nejakejmu známennu, alebo rodine. Takto žili sme až do oslobodenia, ktoré prišlo podľa postupu fronty.

Z vystákovanej boli pri oslobodení tí, čo ostali vo Veľkých a Malých Triačkovciach a to dňa 16. januára 1945, kedy menované obce oslobodila slávna Červená armáda. Za týchto obcami opäť zastal front na 1 týždeň, odkiaľ keď sa pohol, zastavil sa len pri Kačave. Len po tomto čase sa pomacali všetci obyvatelia domov.

Uchod do zvláštnosti bol veľmi ťažký a žalostný. Kárat bol však radostný, keď sme si doma nič neušli. Chýbaly okná, dvere, nábytok. Nemci vyčistili všetky sýphy, do bunkier odniesli peniaze, šperky, dvere, okná, nábytok a čo odišli urobili oni, odniesli niektoré neľudské občania sa susedných obcí, ktorých posielali sem s povozmi a pomocou a u ktorých - na ich kánu - si to naši občania pomacali. Život bol ťažký, ale vďaka Čerenej armáde, ktorá pomohla utlačenej obyvateľstvu sa pomaly urobilo.

Až do leta sme mali každý deň vojakov ČA na nočiach, ktorých každý vojak ne opatil a pomacal.

Keď, keď by som zakončil kapitole o frontových udalostiach musím poďakovať a vysloviť srdečné vďaku našim osloboditeľom, slávnej Čerenej armáde a skloniť hlavu svoj a hlavu k tichej modlitbe pred tými, ktorí za nás, za naše oslobodenie položili svoje životy. Tyto nech ostane naša zem, ktorí tak milujeme ľahká. Večná ich pamäť nech ostane v senciach veľkých synov a dcier nášho národa.

(Na strany 67-83 napsané a demila knižnice)

Keď oslobodenie
cest pád
hrdinom

Oslobodenie.

ovj život.

členské udá-
sti 1945-1949.

končenie vojny.

príslušný úradný
opráv. VF.

Vojna dosahovala vrcholu. Napuše-
tí bol čím ďalej, tým viac tlačiny do svojho
hnievda, kde bol i zosraný. Tak smol 9. máj
1945 - koniec vojny. Radosť bola veľká. Veď už pos-
taly školať zbavať, pustala tuť ko a ľudoch mo-
že začať žiť život nový, život slobochých občanov
novej, ľudnodemokratickej ČSR.

V čase, keď ešte vojna bola v plnom
púde, keď živily boji na strednom a južnom Slovens-
sku, deň po oslobodení Bratislavy, 5. apríle 1945 bol
v Košiciach vyhlásený program vlády národného
frontu Čechov a Slovákov. Táto významná udalosť
oslobodila sa kned' po nárate prezidenta Dr. Beneša
na oslobodenú časť republiky. Kálicone úlohou
našej vlády v tomto čase bolo mobilizovať na
oslobodenom území našej republiky obranospo-
sobilých občanov pre armádu. Boli robené odbohy a
po krátkom výmene boli odviesení, čsl. vojaci
zamilaní na front v oblasti Línia a ďalej, po-
môhať takto našej osloboditeľke a vyčkliť
náčarnú dovišenie vojny. Celý týmto programom
bol vytyčený nový život a nové cesty nášho
vývoja. Prirodzené boli miestne národné výbory,
Čkrenie nár. výbory, Slovenská národná rada
so sídlom v Bratislave a pri nej 8000 zvo-
renikov. V krátkom čase od mája 1945 bolo
uskutočnené veľké, historické dielo, dielo ná-
rodného a štátného významu ako bol od-
suv 3 1/2 milióna Nemcov a osídlenie celého

pohranicia českým obyvateľstvom. Na Slovensku
zasa prezidenacia práca ľudovíckich Maďarov a
Slovákov v Maďarsku. Bol daný nový základ
bratského pomuru medzi českým a slovenským
národnom. Zaistené byly vonkajšie vzťahy ČSR
perným a bratským priateľstvom so Sovietskym
sojuzom a ostatnými slovenskými štátmi.
Prevedená bola zmena i v hospodárskej štruktúre
niekoľko štátov v podobe znárodňovacích deku-
tov. Bola skonfiškovaná pôda zradcom a
kolaborantom a odovzdaná veľkostellárom.
Ostatná pôda bola znárodnená nad oba a
si z nej utvorili výskumné stanice, štátne stat-
ky s veľkou krmivami osípených s ľahomiarom,
farmami kuciel a slizok. Znárodnené byly
banky a peniarňičtov, priemysel, továrne, baue,
hute, železnice. Právece byly robotníctve a vst-
kych pracovníckich byly soubunkte v ROH a takto
prikročilo sa k veľkému budovateľskému dielu
na ceste k socializmu a k výstavby našej
republiky k čsl. dvojročnému plánu z r. 1946.

Dvojročným plánom, s ktorého ná-
vrhom prišla RSC v predvolebnom vyhlásení roku 1946
nastúpili sme cestu plánovaného hospodárstva. Tým-
to plán hládal si za cieľ obnoviť úroveň nášho
hospodárstva na predvojnovú úroveň, v priemysle
ju prekročiť o 10% a na tejto základne vy-
šit' hmotnú a kultúrnu úroveň obyvateľstva.
Dvojročný plán je v súklase s celkovou stredným

Dvojroč-
1947-19

politickou i hospodářskou situací. Bol hlavným ohnískom, ktorého sa musela chopiť robotnícka trieda a pracujúci ľud, aby sme mohli postupit' na ceste k socializmu. Za dvojtročný plán musel sa viesť rad bojov, ktoré proti nemu videla buržoázia Kapitalistickej vrstvy vidly boj proti plánu so všetkých strán, lebo vedeli, že plánovanie hospodárstva značí pevný krok k socializmu. Ke aj napier' išteliškým intrigou záškodníkov dvojtročný plán bol splnený vo všetkých odvetviach iba v pôdohospodárstve a stavebníctve nebol splnený na 100%.

Jednota ľudu a národa bola porušená. (Vlada sa) Národný front sa rozdelil na dvoje. Vlada sa nemohla pohybovať s mierou. Najvyšší zákon nebolo možno hladko presadiť, lebo väčšina ľudu všetko hamovala. Táto udalosť vyvrcholila v posledných dňoch februára 1948, v dňoch, ktoré náš ľud znovu poveril dejinnej skúške.

Zástupcovia DS vo vlade spolu so zástupcami strany národnosocialistickej a ľadovej, dňa 30.7.1948 podali demisiu. Otvorili svojím krokom opustili Národný front, ktorý má veľké zásluhy na tom, že naša Republika po hornej, ničovej vojne, išla cestou pokojnej stavby hospodárstva. Nastaly takto dni vládnutia krízy. V týchto historických chvíľach znova sa pokúsila masu nášho ľudu a - prehovorila. Prehovorila silou, jednotou a disciplinovanou. Vyšli do ulíc a na manifestá-

ciach jasne vyhlásili, že národ ide jednotne za Klementom Gottwaldom, že si ho zvolil za svojho hospodára a že si nič tak nezrobí neželať, ako nerušený pokoj pri práci na vytvorení krajšej budúcnosti. Chce si vybudovať močnú Československú republiku vo vernom spojení s ostatnými slovenskými národmi na čele s bratským Sovietskym zväzom.

Demisiu prijal i prezident republiky a tak bola vytvorená nová vláda a stali sa povereníkmi. Ministri a noví členovia vlády stáli dňa 17. 7. 1948.

Ďalšie nové vlády na čele s Klementom Gottwaldom, nový stali povereníkmi, ktorý zaiste bude vedieť čo najúspešnejšie dokončiť budovateľské dielo a vytvoriť všetkým občanom bez rozdielu vo svojej vlasti teple a spokojný domov. Vlada, ktorá vyjde z ľudu a pracuje pre ľud, je zárukou našej krajšej budúcnosti.

Dňa 10. marca 1948 rozviesla sa smutná zvest', že odišiel navždy od nás minister zahraničných vecí, Jan Masaryk, syn F. J. Masaryka. Spáchal samovraždu tak, že v Českých rámych hodinou vyskočil zo svojej pracovne okno a padol na tvrdú dlažbu nádvoria Čimického paláca. Sobot' za veľkej účasti národa, občanov, prezidenta republiky a početných zahraničných hostí konal sa menovanie v sobotu, 13. marca 48. Pohovaný bol v Lánoch, vedľa svojho otca

Jan Masaryk

február 1948.

J. G. Masaryka. Odišiel muž, ktorého miloval celý národ. Novým ministrom zahraničných vecí bol menovaný Slovák, Klado Clementis, rodák z našej doliny, z Pisova.

Dňa 9. mája 1948 sišlo sa v pamiatnom Vladislavskom sále ústavodávne národné zhromaždenie, aby rozhodlo o návrhu novej ústavy republiky Československej.

Návrh ústavy bol v apríli 1948 vytyčený v demnej hali a takto daný na presídlenie širokým masám ľudu, ktorí po náležitom rozbere a diskusiách mohli podávať svoje pripomienky a návrhy. Ľud takto uplatnil svoj vliv na konečnú zmenu textu ústavy.

Návrh ústavy vypracoval a presunil generálni zpravodajca poradenie prof. Dr. Vladimír Koucký, ktorý vo svojom konštruktívnom prejave zhodnotil historický význam a zmysel ústavy, ktorá zaviesla vôľu ľudu zákonou. Totomu pristúpilo ÚRS k hlasovaniu a prijalo návrh ústavy jednotlivo (246 prítomných hlasov).

Dovŕšenie plnenia ústavy nastalo v roku 1948, keď sa volbami, ktoré boli 30. mája 1948, teda 3 mesiace po februárových udalostiach. V súlade s vôľou ľudu, dohodli sa všetky strany národného frontu Čechov a Slovákov, že nebudú kandidovať samostatne, ale podajú jednotnú spoločnú kandidátku. Okrem týchto kandidátov bol ešte biely listok. Volby dopadli veľmi dobre. U nás v Červenčacom však nie najlepší,

nakoľko kandidátov bolo 68% a bielych listkov 32%. Vo voľbách zvíťazila národná zhromaždenie na šesť rokov.

Vo voľbách dosiahol dosavadného prezidenta Dr. Eduarda Beneša pre nemu, bol dňa 14. júna 1948 zvolený za prezidenta ČSR Klement Gottwald, dosavadný predseda vlády. Narodil sa 23. novembra 1896 v Těchovicích na Morave, ako syn roľníka. V roku 1938 odišiel do Moskvy, kde vedie zahraničný oddiel. To zvolení za prezidenta vedie nás ako klava štátu po socialistickej ceste ku krajšej budúcnosti, ku ktorej kľúčom s ním pracujúce ľudstvo celý svet.

Prvý krát šťastný osud nastihol náš národ dňa 8. septembra 1948 kedy musel byť prezident - budovateľ - Dr. Eduard Beneš. Narodil sa 28. mája 1884 v Hořkove, v Čechách. Práve po- kov pracoval pre náš štát. Bol pracovníkom v prvý svetovej vojny, ex ministrom zahraničných vecí až po 18. decembri 1935, kedy bol zvolený za druhého prezidenta ČSR. Po vstupe Mníchova opustil dňa 22. 7. 1938 vlasť, aby tam v exile pracoval pre novú Československú republiku. Po skončení vojny pracoval sa do mesta na Kočič, Bratislava, Brno - Praha, a dňa 19. 7. 1946 bol druhý krát zvolený za prezidenta. Keď však nemuse a vyčerpávajúť zvlášť sa pýchať a za krátky čas, 3. sept. 1948 musel odstúpiť. Posledné porady boli po obnove v Krivčovicích, v mieste, kde najradšej trávil svoj voľný čas, v mieste jeho vyznania.

Volba prezidenta
14. 6. 1948

Úmrtie Dr.
Beneša

Ústava ČSR.
1948

19. 5. 1948

čítací

Bo úspěšnou skončení drobnice
bol nyparovaný a ovládaný pětiočný plán který
započal sa plnit 1.7.1949. Mnoho zbraní se
na pny rok skončil do 28.8.1949. Čítací má
existit plný rovoj nypotných sil československého
hospodářstva dáleko nad předvojnoví úroveň tak,
aby nypotný důchod se zvýšil skoro na dvojnásobek
proti předvojnovému stavu. Čižto kypit
bude ešte více a pravdějné pisání na dalších
stranách v rámci plánu.

— 0 —

úspěšnost
1937-1949.

z kroniky

Čižto fronty a rabačky, mudri inými
věcmi a knihami, bola zo školy odusena aj táto ob-
ná kronika. Niekde v zákopoch pri Vyšnej Pokoradi
našiel ju jeden nemecký vojak, Feldwebel Heinsel od
4. komp. 338, ktorý ju odovzdal Jüliuseri Kleinmu,
učiteľovi na Vyšnej Pokoradi a ten ju vrátil späť
našej obci. Takto i keď odusená, predsa sa zachovala
a môže slúžiť nypnu účelu.

ničná stanica.

Kľúčke obce Čičevany bola poslednou ob-
cou na území štátu, hranica jej chatárne bola
zdorová aj hranica štátnou, vradili tu pre obec
našiu a školit' obce nýchodní a osobní stanica.
Bolo nypotovaných 5 nypit' s 3 kolajami. Tíz bol

nypotná i plná stanica s čakárnou, ktorá stojí
ax podrus. Tak chodil tu motorový ax k nám. Tu
bola posledná zastávka. Potom odšiel do Rim.
Soboty. V motorke ale bol náš financ, ktorý robil
colní pekliačku. Colný úrad bol v Rim. Bani.
jedine věu, ex s koolim chodil pečiaru vlak,
ktorý spojoval naše dolinu s Poltárom. Po
fronte, keď pripadla Rim. Soboty späť k náš-
mu územiu od nás byly odmontované kolaj-
nice a nypit' a tak bola nypotná nýchod-
ná stanica, ktorá má obec teraz v Rimavsky
Soboty.

Obecná v

Do roku 1937 bola obec bez váhy.
Potieba váhy sa čo rak väsmi počítavala a pu-
to sa obecni zastupitelstvo rozchodlo váhu za-
kupit. Toto penidli tohože roku a zakúpili
váhu o únosnosti 50 g. Postarali ju na Vyš-
nom konci, na rozkiani ešte nýchodích do
obci, na Kľáčany a ku stanici. Kľúč od vá-
hy je vždy u jedného povereného občana,
ktorý ho čiadažicenu myda a väsmi nypit'
i manipulačný poplatok.

Obchod.

Od dávna bol tu tu jeden obchod,
ktorý bol hlavne hstincou (krčmou). Krčmárkou
bolxid - Neuman a býval v dome vedľa Tabu,
teraz domu R. Šotomiho. Tento z Čičevian nýchod
odšiel a krčmu prevzala Júlia Kasáčová. Miest-
nosť mala vo vlastnom dome. Inovávala živ
tu nypit'. Po tejto prišiel do Čičevian Štánu

Žurik, ktorý býval vo Fabovej dome a ten tu mal majiareň, kŕmenie a obchod s koloniálnou mola s. Elea Javorova. Keď sa p. Žurik odstěhoval k odchodu si menovaná pivovár i kŕmenie. Potom dňa 10. júla 1943 sa vydala za tuzozierskeho obyvateľa Jána Halaňku a tak obchod i kŕmenie si preniesla do jeho domu a tam je až dodnes.

Na Slovenského štátu bola i u nás ma-
dura ľudovej protiletickej ochrany (CPO). Táto služba
slúžila ako poriadková a sanitná služba pri
leteckých náletoch. Chceli Bohu u nás nemu-
sela zasakovať a ukorovať svoje poslanie.

V celom okolí je známe, že obec Čerňava-
my má veľmi zanedbanú cestu, tak že v dobe dažďov
je tu veľké blato. Obec len veľmi málo porozumieť
venuje tejto obcovej požiadavke. Tak v roku 1939 na
jeseň opravili občania cestu za Zmeškalom, na dol-
nom konci dediny. Opravili ju sami tak, že ju
vyvozili pieskom. Od tých čias sa cesta cez dedinu
vôbec neoparujú. Roku 1949 v lete opäť vyvážali
občania cestu medzi od Kláčan k mostu, neko-
ľko čias bola už vo veľmi zlom stave. Často sa sta-
valo, že keď išlo do dediny auto osobné, zachytilo
sa na skaly a koly vyšvihlo z cesty. Inštitú-
cia opraviť cestu mala obec roku 1943, kedy mali
sľúbenú a existujúcu príspevku od štátu (proslavie Me-
gie), bolo len treba formálne napísať žiadosť,
leč naučil sa nikto, kto by sa na túto prácu
podujal a tak vec ostala nevyriešená. Tak došlo

aj rok 1949 kedy cestu vyhlásil štátny stavebný
úrad. Potom ju len navrhli kameňa. Či z toho
niečo bude, to ukáže ďalšie budúcnosť.

Kým nepracovala chemická továrňa
v Likiery, voda občanov z tejto rieky používa-
li i na pitie. Potom, keď továrňa započala
svoju činnosť, voda stále sa nepoužívala,
nakoľko továrňa do nej vypúšťala odpadky zo
svojich kanálov. Následkom toho v rieke sa ne-
obdavia vôbec ryby, nakoľko znečistenie tovéne,
čo je to len raz do roka, úplne stáči k tomu,
aby zničilo všetok život v nej.

Kieď sa často vyliava. Tak sa
vyliava roku 1940, potom na jún r. 1944 a roku
1946. Vždy zalie všetky okolité lúky na mi-
koľko desiatok metrov. Tým dedinu, zvlášť
na nižšom konci, vtedy stáča voda a na
vyššom konci zalie záhrady, dovy, tak
že v škole sa ani nevyučuje, lebo celý okolie
je pod vodou. Takto vyliava porobila veľa
škody najmä ľuďom a domkom na juhovej strane
Riv. Sobota, ktoré zaplavila. V dôsledku toho
mesto vystaralo hospodár, veľkú po celom
obce Čerňavy a mesta R. Soboty. Hospodár je
dosť široká, hlboká a vysoká. Tým na niektorých
miestach piličovalo sa k regulácii y rož.

Prias Slovenského štátu usadili sa
u nás bulhárski záhradníci, ktorí si najali
pôdu od Jozefa Zmeškala. Ich vedením bol Peter

CPO

Rieka R.

Bulhár

Trifonof, ktorý sa staral o nojate pŕ-
du. Mal niekoľkých pomocníka z Bulharska
a v čase plenia a okopávania, zaslúžil si niekoľ-
ko päťdesiatroch robotníkov. Vypetroval tu veľmi
peknú rekvizíciu a rozložil ju do celého okresu. V
roku 1946 od nás odišiel do Rim. Soboty a hospo-
dári ďalej tam.

Vymoženosti elektriny, dostali sa
občanom až roku 1939, kedy bola naša obec pri-
pojovaná na elektrickú sieť. Keďže bola peniaze,
keď jednoduchým skútnutím vypínača mohol
si každý urobiť svetlo podľa svojich vôľ. Do tých
časov všade svietili len lampou na petrolej.
Keďže bola obec zapojená na elektrickú sieť,
dal si skoro každý zaviesť elektrický pŕid
do domov. V našej ulici bolo nystarovaných 6
elektrických telis, ktoré osvetľujú obec. Ča tej do-
by začína sa nový spôsob hospodárenia, nakoľ-
ko občania - roľníci, začínajú si kupovať e-
lektrické stroje na poln vinoklárov, motomikro,
sečkárení a prd. Iba teraz, keď vidia koľko pra-
comnej sily a námahy si všetci poruoli prácu
nynom elektriny. V milotenci od roku 1944 pre-
vodka sa na poln elektrického motora, čo je
ovčá uľahčujúci, nakoľko mláča ide pri-
delne, snohy sú rovnaké a je aj lacnejšie.

Ľudia občania, ktorí si nedali v rámci
elektrizácie zaviesť pŕid do domov, neskôr to
veľmi obaurovali a tak si postupne došli

prid zaviesť. Dnes už len v 2-3 domoch mi-
to elektrický pŕid.

V roku 1950 pride do úvaly rozšírenie
elektrickú sieť od fany, až po stanicu, nakoľko
tam sa stavia nová štát a bude tam potre-
né zaviesť a rozšíriť elektrickú sieť.

Od nepamöti existujú v Čičenci-
noch mlyn. Je na dolnom konci, na
ľavom brehu rieky Rimany. Z počiatku bol
veľmi primitívny. Ako pamätajú starí občania,
prvým majiteľom bol Misároš. Za tohto sa
mlyn ani nermáčil, ani nermušil. To nŕom
predajom menil nasledujúcich majiteľov.
Boroš, Mad, Bernik, a v roku 1933 ho ku-
pil Cirina juoj z Malinca. Tento mlyn do-
val do priaznivého, nakoľko sa do neho z po-
čiatku urozumel. Kupil ho len preto, lebo
prišiel z Ameriky a mal peniaze. V prvej
me ho mali: Falaj, Volk, Brodský a Ka-
meuský a v roku 1949 predal mlyn Janovi
Kováčovi. Mlyn poháňala z prvu len voda,
je robný ne kolso. V roku 1939 bol reelektri-
zovaný. Zväčšil sa za Bernika, ktorý ho
nypnil modernými strojmi. Ča roku 19
45 mlie len na elektriku, nakoľko kolso bolo
vojnou zničenie, ako aj kŕit. Nŕny majiteľ
mohol na mlyne generálnu opravu a tak sa
môže povedať, že mlyn, byt a okolí je v
zornisku, a akom ešte nebolo.

Mlyn

vojinskí emigranti.

asi - úroda.
- 1949.

V roku 1944 pristáhovali sa k nám kubojskí emigranti, ktorí prišli do okruhu Slništá. V obci bývali u Kolařích a v obecnej nýhni. Jeden z nich menom Ivan Daniľovič - Rábo tu komul na rozšlevení modropo a ži tu aj pochovaný.

Od roku 1937 bolo počarí dost málo. Liny neboly žubé a úroda bola piunimá. Najlepšia úroda bola roku 1944, keddy bola taká, akú ani najstariši dyvoteliš nupa-motaji. Modilo sa velim veľa či už obilic, kumovin, alebo stuchovim. Táto úroda ale nýsta vsetka na mioré, nakoľko frontové udalosti nýria daly si z nej čiarku až na 80%. Najria, ba vsetko bolo ochumené v dobe nemitevej vakuačie, ktorá trala 3-4 týždne.

So tomto prišly dva nemiove roky a to rok 1946 a 1947. Bola veľká suchota, takre aj to, čo sa posialo, nýselo na koni. Na to málo, čo ostalo ešte zekne, prišla veľká škara v podobu kolyšic a huiatec chlytelo. Prořimali konin ky, ohlyzaly listy, takre kde započaly soje skaxomne díelo, žello a hynulo vsetko. Kolyšic bolo takí množstvo, že zem bola nimi poriatá. Človek na jedno zasliopnutie zničil 10-15 kusov. Na sebe byly eli vstny. Tír huiatec sa objevil vo veľkej mieru. Na jednom stoble vedlo aj 10-20 kusov, niekde i vícej. Lúdia bídili úrodu, ako mohli. Boly nýsilkami včarštie bígody na sber.

Tu nás bola sušoua bígoda, ktua namriola ani 50 kg tolto nicítie. Vsaik veľa to nepomohlo. Pmoled by jomiu nýdstuj dárá, ale ten nýpřichókol.

Rok 1948 bol zase pranyu opckom pureschórojičik rokov. Bol to rok pirodny. V toho roku sa objavily lausky škodenia, ale pomohol si s nimi nýdstuj dárá, takre veľa škody nemarobily.

Rok 1949 ukoroval se ako nemioodny, no nakonie puka ukáral se v obrovu stavu a úroda bola piunimá. U nás sa toho roku nemioodly kumoviny - sivo, lutema a dčtelina, takre bude pre vnirota zase jeden ľaršy rok, pchovat řinimé kimenie. Kolósti kosařina se nemiočila nijaká, nokoľko pre suchotu cir kolyšy siva nýloul koni a tak na lihy kuedi zo škoseni siva byly nýkruani kiony, lebo se nemaly kde post. Táto sa v řijimóch obu Ćřimány nýstelo, že by kořy eli leto chodily na lihy.

Jenomni pišie na rok 1950 se veis a dobre porobily, nakoľko počarí ji velim pičximie. Úroda bola dost veľká, takre aj orba, aj nýsta se puičila nařis a dobre.

V roku 1937 až do ^{oslobodzenia} ~~oslobodzenia~~ Rini. Soboty, Maciamni, mala maša obec pp. Rini. Sobota a z tadialo bola donosana i pošta. Za Slovenskeho řtátu obec petila pod pošte do Krahova a vsetiol 3x týždennu bola donosana pošta listonořom. Po oslobodeni R. Soboty obec

Pořtar.

naša obec znovu pripadla k pošte v Rim. Sobote, lež pri pošte si musela obec chroviť sama. Donášanie pošty bolo zariadené tak, že chrotili pre ňu pravidelne občania z dom na dom, ktorí keď doniesli, hneď aj roznesli. Toto však nebolo dobré kvôli utajenosti pošty a puto Ján Kanka, učiteľ, ktorý t.č. slúžil v Kráľoviackej púsočil zriadit obce tak, že pošta bola donášaná od jeseni r. 1946 listonosom z Rim. Soboty 3 krát týždenné pravidelne do obce a tiež bola nútiť i adresaťom doručena. S donošaním pošty do našej obce bolo súčasťou zariadené i donošaním do ostatných okolitých obcí.

Naši občania stále sa usilujú zveľadovať svoje postavenie a svoj životný postor. Tak mnohí opravujú domy, stavajú nové, budujú chlievy, hnojiská a hospodárske budovy. Tak Jozef Šušková, statkár vyvíjal svoje pracovné sily na Moleputátniku a puto musel sa im poradiť i v pľtovaní, puto postavil v roku 1943 dom s 3 bytmi s jimi jednotkami. V roku 1944 rekonštruoval dom Ján a Pavol Májor. Po vojne opravy už púsočil skor každý občan, aspoň čiastočne. Púsočil si ešte náterové domy od vojny sčarovali. Väčšie opravy púsočil L. Šebic, Pavol Kalaň, P. Madár, Zoltán, v. a. v. fara, škola a Kóskó. Bardi opravil chliev ako i Plotenský. Hnojiská tiež púsočkovali ku slnu, a puto ich zaciucujú opravovať. Púsočil opravy púsočil P. Madaryni, L. Kóskó a Pavol Balog, ktorí nystavili hnojiská betónom. Na pôde, ktorí vykopali od J. Šuškovca dostali de-

putátnici na stavbu púsočky a tak už na nich nystavil P. Očúň a P. Kúdi aj rodinné domky. Púsočil stavbu už rozpočali M. Bodor, Ján Hulina, Ján Tomka a M. Kóstiš.

č.č.	Meno	Deň narodenia	zomretie
1.	Julius Novák	13. V. 1937	-
2.	Ján Margita Kiptajová	12. júl 1937	-
3.	Oľga Čiernanová	18. sept. 1937	18. sept. 1937.
4.	Mária Cerinová	28. nov. 1937	-
5.	Julia Petusová	22. okt. 1937	-
6.	Ján Rosiar	2. apríl 1939	-
7.	Ján Gombala	24. 6. 1939	-
8.	Júlia Míadková	15. 7. 1939	-
9.	Pavol Matias	23. 7. 1939	-
10.	Elena Balogová	29. 8. 1939	-
11.	Milana Tomka	4. 9. 1939	-
12.	Vladimír Novák	16. 11. 1940	-
13.	Ján Horničiar	6. 2. 1941	-
14.	Darina Ronárna	13. 3. 1941	-
15.	Kúdiš Haula	16. 4. 1941	-
16.	Hena Balogová	15. 5. 1941	-
17.	Ján Gombala	29. 7. 1941	-
18.	Viera Tomková	5. 8. 1941	-
19.	Mária Míadková	3. 4. 1942	27. 6. 1947
20.	Milana Hulina	24. 7. 1942	-
21.	Pavol Dušan Pólla	3. 9. 1943	-
22.	Ján Májor	11. 6. 1944	-
23.	Dušan Cirna	1. 7. 1945	-
24.	Dušan Tomka	2. 5. 1945	24. 4. 1949.
25.	Milana Kóka	1. 12. 1945	-
26.	Leostav Púdk	19. 12. 1945	-

Narodené
1937-

re domy a
any.

bornom
19

B.č.	Meno	Datum	
		narodeni	zomati
17	Jaroslav Kovek	15. 7. 1946	
18	Peter Tomka	29. 8. 1947	
19	Mária Monekova	12. 11. 1947	
20	Valika Hulinova	5. 8. 1947	28. 4. 1949.
21	Milau Cabau	19. 8. 1948	
22	Pavel Miadok	14. 7. 1948	
23	Mladunii Bajza	1. 12. 1948	
24	Pavel Hanka	22. 7. 1949	30. 7. 1949
25	Michal Baidi	25. 7. 1949	
26	Marta Balogová	12. 7. 1949.	

mladší	mladší	mladší
Juraj Cerina, učovník, 47 r.	Mária Laliková 22. 7. 1937.	27 r.
Ján Štefkoš, učovník 29 r.	Zuzanna Hirková 28. 4. 1938. - m. 9. 3.	25 r.
Ján Dianiška, učovník 31 r.	Zuzanna Březová 19. 7. 1942.	26 r.
Milau Korka, učovník 29 r.	Olga Vajdová 6. 4. 1942.	20 r.
Arpád Csontos učovník, 27 r.	Olga Luba Beková 25. 6. 1942.	23 r.
Ladislav Madár, učovník, 26 r.	Emília Jilka Valentová 6. 7. 1942.	22 r.
Ján Timonič, stárn. 503 30 r.	Jolana Ondrejčičová 25. 8. 1942.	19 r.
Pavel Šelka, učovník 32 r.	Hlana Cabauová 17. 11. 1942.	21 r.
Ján Kalási, učovník 39 r.	Olga Jevonová, občianka 37 r.	10. 7. 1943
Ladislav Burek, ríp. 58. 29 r.	Paola Cabauová 26. 10. 1943.	26. r.
Ján Hlavčo, rolník 32 r.	Jana Hlavčová 8. 4. 1945	19 r.
Ján Hanka, učovník, 23 r.	Jana Kimermannová 29. 8. 1946	22 r.
Jilka Baidi, rolník, 29 r.	Zuzanna Cabauová 18. 11. 1947	26 r.
Milau Cabau, rolník, 23 r.	Jilka Monekova 9. avg. 1947	21 r.
Ladislav Balog, rolník, 25 r.	Marta Cimmarová 9. 8. 1948.	21 r.

bornom
mujich
37-1949.

B.č.	Meno	č. k.	č. k.	B.č.	Meno	č. k.	č. k.
1.	Ján Kasáči - družák	42	12. 9. 1938	19.	Ján Štefkoš - družák	68	13. 12. 44.
2.	Karel Cabau st. - hospodár	85	19. 11. 1938	20.	Pavel Madár učovník	22	22. 10. 45.
3.	Ondrej Cabau - rolník	38	19. 4. 1939	21.	Pavel Čudáč - rolník	73	17. 8. 45.
5.	Pavel Benko - kndr	70	26. 7. 1939	22.	Ján Štefkoš - družák	20	26. 12. 45.
6.	va. M. Mišáči - v. Omáči	23	9. 4. 1940	23.	Stano Pavel - kndr	74	5. 7. 46
7.	Jilka Janošová v. Pováči	80	28. 4. 1940	24.	Ondrej Fabo - rolník	64	2. 9. 46
8.	Ondrej Hlko	76	24. 7. 1940	25.	Varga Ján - rolník	84	24. 7. 47
9.	Paola Madáraná	29	15. 12. 1940	26.	va. Buda Zolomonová	80	3. 3. 47.
10.	Pavel Štefkoš - rolník	73	26. 8. 1941	27.	va. Mária Ondrejčičová	79	8. 3. 1947
11.	Pavel Cabau - jánčiar	82	18. 7. 1942	28.	va. J. Balášková	66	17. 8. 1947
12.	Jatka Liptay, v. Aulak	64	16. 11. 42.	29.	Pavel Micaolok	40	11. avg. 48
13.	va. Zuzanna Hájčová v. Pováči	75	14. 7. 42.	30.	va. M. Cabauová v. Pováči	78	17. 12. 48
14.	Pavel Kimermann	22	24. 7. 44.	31.	Marta Cimmarová	44	20. 12. 48
15.	Ján Dianiška - učovník	30	21. 7. 44.	32.	Ján Cabau - družák	70	12. avg. 49
16.	Juraj Cerina - študent	19	1. 9. 1944	33.	Ladislav Baidi 58		
17.	Ján Dianiška - kndr - učovník	44	26. 9. 1944	34.	Ján Liptay	74	1. 12. 49
18.	va. Jana Korobáková	88	28. 11. 44				

Mládež.

Čerenciánska mládež už od dávna saurovala sa v SEH, kde vyvíjala veľmi peknu činnosť. Hrávala divadla, podnikala túžoby, besiedky, výlety, recitačné preteky a podobené. Mala veľmi dobrý divadelný súbor, ktorý niekoľkokrát predstúpil menšiu obec na divadelných pretekoch. Tak v Hnušti a Tisovci získala prvé ceny a v Banský Bystrici umiestila sa ako sedma. Najlepší divadelní ochotníci boli: Ján Májor, Pavla Cabanová, Pavla Madárková, Jena Limermaund, Milan Caban, Jena Plečanová, Pavel Timman, Ján Plečan a Milan Kalaň. Z mladších členov Radašovi a Mária Cabanová. Samotní ev. mládeže fungovali až do r. 1945, kedy sa zmenilo na Svätoslovenskej mládeže, organizáciu, ktorá združuje celú mládež CSR. Vo tejto organizácii mládež pekne pracuje. Starších členov vymenili mladší a i tieto začínajú vyvíjať peknu činnosť. Keď prví rozvinula mládeže bolo by potrebné vystať kultúrny dom, ktorý v našej obci veľmi chýba. Takže mládež nemôže, i keď by chcela a vedela, predstúpiť svoju činnosť a pôsiti návrh.

O celoštátnom mýtiku CSR zapojili sa veľmi pekne do budovania veľkého programu našej republiky, naplnia výstavbu Svätej mládeže, ktorá spojuje B. Krianiem s Súbratom.

Tu dostal púťovníka iľa molička včelnic, xraná "tuča". Mládež túto tútu postavila za tie roky. Vymenili sa tu všetci mládeže a dny mládeže z CSR, ale boli tu veľké problémy mládeže i z cudziny. Takto mládeže šzolu, naša i z pora kranie, vytvorila prvú úlohu a nasledujúci bratské priateľstvo.

Dňa 4. 10. 1945 na spoločnej schôdzi všetkých rotúkov bol zvolený jednotný svätoslovenský rotúk. Na rokodajnej schôdzi o jeho vypracovaní prednáša 1940, Jena Bědi. Za predsedu JSR bol zvolený P. Ondrejov, pro-predsedu Ján Madár, tojorník M. Caban, pokladník Pavel Liptay a členovia výboru Ján Janas, P. Balog st. Samotní Láska a Peter Fungó. Všetky členy bolo 11. Všet členov sa do konca roka 1948 vyvíjal na 10. Členi sa stretli tak, že do 5. 12. 1948 a ze každé na výše 1-10.

Volebné sa zmenilo 21. 7. 1947, kedy bol dosavodný predsed P. Ondrejov zvolený za predsedu 1948 a tak novým predsedom sa stal Pavel Liptay a miesto jeho za pokladníka C. Blab. Dňa 17. 7. 1948 bol znovu zvolený za predsedu Laco Bajda, za pro-predsedu P. Lóthov, za tojorníka agronoma Milan Caban a za pokladníka P. Kalaň.

40 JSR dostal rozdeliť rotúkom listy: na prvého člena ~~na~~ 10
na druhý ~~na~~ 5

JSR

agronom

pracovní obuv 52 kusů listků
 duše do brýlek 5 " " "
 pracovní šaty 10 " " "
 " " ušlechta 4 " " "

NOJSSR na schůzce dne 17.3.1949 rozhodl
 tě akci daru k IX. Sjezdu KSC a aj. se si
 k tomuto sjezdu vytyčil následující záměry:

1. V rostlinné výrobě: Mýchlení plevelůvých jímek
 půde, vysazení nových lesních porostů a upravení
 luk a pastvin.
2. V živočišné výrobě: Správnému odchovu dobytka
 a zoubkání chovu kontrolovaného dobytka a
 boj proti nákazlivým chorobám.
3. V kulturní činnosti: Doplňování obecných
 knihoven a organizování sboru volavků.
4. V vzdělávací činnosti: vyhledání polní školy
 stáje a úprava cesty do pole.

Vím, že JSSR pro státní započatý
 práci bude pokračovat dále.

Od roku 1938 v tuzemské státi je za-
 nekládá kontrola dobytka, která nepřetržitě
 trvá dále a v roka na rok se zvyšuje, tak-
 že dnes, t.j. v roku 1949 je již na 75% kdekdo
 kontrolovaných. Maší polníci sá větší onedná-
 li v chovu kontrolovaného dobytka, takže kvalitita
 roborované a reprodukované dobytka je větší
 dobře. Čeny plemenných býků z roka na
 rok stápoly. V roku 1938 byly asi 7-10 tisíc za
 jichého 14 musáček býků. Čeny stápoly tak

že v rokah 1946 až 1949 bole nejvyšší cena
 10 tisíců až na jeseňonou tiku v r. 1949 cena
 respáve klesla až o 50%.

Tu míváme menší chovatelů, kteří od
 roku 1944 až do 1949 odpredali býky. To stá-
 sích dob, teda do roku 1944 se mi to nepoda-
 rilo zistit, nakoľko kópisník o tne byly
 frontou zničeno.

Meno	Počet plem. býků	Kés Cena 1949	Kontrolní údaje			
			číslo jelenů býků	Kés Cena	číslo jelenů	Kés Cena
L. Zolomi	3	111 tisíc	-	-	3	33.000
O. Zolomi	3	70.000	-	-	-	-
W. Kueltova	-	-	1	5000	-	-
P. Balasiko	-	-	2	13.000	-	-
P. Madar	3	89.000.-	-	-	-	-
J. Lohos	2	47.000.-	-	-	-	-
P. Balog	3	78.500.-	-	-	1	24.100
A. Hlatinsky	1	28.000.-	-	-	-	-
O. Cimurman	-	-	-	-	1	16.000
P. Kalasni	4	140.000.-	-	-	-	-
P. Ondrejovic	6	186.000.-	-	-	-	-
J. Zmiskal	-	-	2	8.000	-	-
J. Madar	7	235.000	-	-	-	-
M. Cabau	4	117.000	-	-	-	-
J. Cabau	3	71.000	-	-	-	-
P. Mojso	1	17.000	-	-	-	-
J. Bardi	3	75.000.-	-	-	-	-
J. Janas	3	90.000.-	-	-	-	-
O. Liptay	3	68.500.-	-	-	-	-

kontrola
 dobytka.

Meno	Obmen. knihy	Kis. kusy	ksy 1/2 a 1/4	Kis. kusy	Jelienka	Kis. kusy
J. Vajda	4	119.500-	-	-	-	-
ra. Fabová	3	77.000-	-	-	2	20.000-
O. Vajda	6	145.000	-	-	-	-
J. Janošik	1	20.000	-	-	-	-
L. Blaho	1	26.000	-	-	-	-
J. Reben	-	-	2	97.50-	-	-
O. Raddó	-	-	1	7.200	-	-

Chov pokračuje stále ďalej. Dňa 10. II. 1948 bol urobenej v Čimicianoch nová kľuva na účelom pľebania do kontroly. Bolo pľeba ne' hrobie kľuva, takže dnes v obci je ani 75% kľov kontrolovaných. Porodu sa účastník aj J. Dúša, radca ČPPK.

ená knižnica.

Imajšia obena knižnica bola založená dávno. Knihy boli rozmanitého obsahu. Boly tam románny, cestopisy, básne a hrobie knihy učebných - hospodárskych. Obena knižnica mala knihy aj zo štátnateľského spolku. O fontu obsahovala 10 inventovaných sväzkov.

Knižnica však počas fontu bola veľmi zničena, takže po zostavení a utvorení nových knih bolo málok čítke asi 50 sväzkov. O fontu ak každý rok bola knižnica dopĺňaná z obenaého príspevku v ročnej výške po Kis 1500-

Na jara sa zriadila v roku 1949, keď MNV v Čimicianoch jomohlasne volalo obena radu - ho príspevku ešte sumu Kis 3000- na doplnenie knižnice. Čakťer príspevku 40R v Čimicianoch príspevku vybral ONV

Kim. Pobotu a poskytal podporu vo výške Kis 1000- Takto knižnica toho roku zväčšila sa o 60 sväzkov a dnes obsahuje 139 čísel. Obenaými knižnicami boli miestni učiteľia. V roku 1948 bola knižnica po prvý raz správnou spisovnou inventoune, doplnená rozmanitou príspevkami, knižnicami knihami a legitiimiami. Knižnica má i svojich stálych čitateľov v počte ani 25-30, väčšinou z radu mládeže a ku pár čitateľov starších.

akčný ry

To februárových udalostiach v roku 1948 byly v každom meste a obci zriadene akčné ryby. V obase obena aruie ryby, potom KAV a UAV. Tu nás bol zvolený akčný rybn v roku 1948. Prvým predsedom bol M. Čučerš, ktorý ale po štúdiu sa funkcie vzdal a na jeho miesto bol zvolený Ján Slavík, ktorý si funkciu plní až dodnes.

Thrac

Koridá obec má príspevaný knižník mládeže, ktorý musí v rámci svojho zosobovania odovdať do mládeže v R. Pobotu. V dôsledku toho musel sa v každej obci najst' človek, ktorý by prevádzal sber mládeže a staval by sa aj o rybnovanie. Na mládeže chodilo a chodí ešte z mládeže R. Poboty. Tu nás bol problém sberára veľmi nuteľný, nakoľko sa nenachádzali ľudia, ktorý by bol túto funkciu vykonával túto. Príspevanými bol: Jozef Mojži, Mária Čimicianová, Jilka Čimicianová, Jilka Bardi, Ján Kameuska a nakoľko Ján Slavík, ktorý si túto

funkciu dobre a čestne vykonáva dva roky.
Každý deň odberá mlieko, využitý ho a solonda
Oruistín. Mesačne raz vypláca podľa toho, aký
tlačnosť dorieho mlieko v mesačnom menisku.
Najlacnejšie bolo vyplácať za liter po 2.60 Kč a naj-
drahšie po 5.60.

Mládež našej vesi dohodla sa na
tom, že si púdi ľudobný kvárok. Bol to začiatkom
roku 1948 a v decembri 1947. Počiatkové nadšenie
bolo veľmi veľké a videl ho vtedy aj predseda
mládeže Milos Černý. Poriadali MNV v podgru
na zakúpenie nástrojov a tiež i od občanov
narybnali si dobrovoľne príspevky. Pri každom
čle došlo dobrovoľný príspevok a tak sa im
nastihalo toľko, že si zakúpili roztakovaciu
kamionku, hubu, jasn tútku, činel, basu
a klavír. Husle mali toho účastníci a tak
rozpiali všet. Z gočičku o veť janti rážiem, ale
neskôr ve ochotla a všet sa prestalo. Pojada
li jednu rábanu. Dnes kvárok vobec menčí a
je pravoľpovodne, že sa o kvárokosti žpne rnpad-
ne.

Púžba obyvatelů Ciučan, mat' rodumí
pitnú vodu sa splnila dňa 26. augusta 1949, keď bol
postavený a otvorený jeden nýtokový stojan v vodovodu, ve-
dúceho do Rim. Potky.

Naša obec stále trpela nedostatkom rda-
vej pitnej vody, lebo v obci nebola ani jedna studňa,
v ktorej by sa mohlo poriešat, že je po stionke hygi-
nickej a rozsvotný udrovdu.

Príšli totiž doštel' rodumí pitnú vodu male obec
ešte v dobe, keď mesto Rim. Potky vidlo potuie
ev' chotár obce z Vymináčky do Rim. Potky. Idealy
zať, že im obec porieš' toto potuie púist' ar
chotár, chcelo im mesto postavit' zdanna jicau
nýtokový stojan, so stóle tčúcou vodou. Púto
pomuku ale obec nepújala, lebo nepújala ešte ný-
pomu rduvej pitnej vody a kováli občaní, že im
je na pitie doba vodu aj z rieky Rimony a rad-
šej chceli pre státrk existit' pastu, ktorej od mes-
ta požadovali. Meskór to ale veľmi obanovali,
lebo mesto im nedalo ani vodu, ani pastu, na-
kolko vidlo potuie zo obvoji polny' certy. Pú-
to obec štútila to najcennújšie čo mohla, lebo
keď je v obci rduvá pitná voda, to je najcenní
pohľad pre celú generáciu. Púto si ale obec uvedo-
mila, keď už bolo neskoro, keď začala prac-
vat' chemická továrna v Likiny a voda v Rimne
sa stále nepútaou, ev' nól aj do tých čias bol.

So tomto začali občané púhod-
níctvom obyvatelů rda nýpoučovníky občané
povolenia nýstónat' od jednel' nýtokového stojana
Však mesto to a vody za celych 30 rokov sa nedo-
žili. Ke v roku 1949 miestna spúšna komisia R.
Potky, pod púhodníctvom s Jánem Lepku púisti-
púle le nýpoučovníku občané nýstónaveu nýto-
koveho stojana. Za našu obec tento púšon
bol poverený Javel Ondrejník, Ján Kanka, Ján
Slončo a Ladislav Vajda. Púto komisia nýpúca

ľudobný kvárok

Vodovod.

sa s komisiou z Malých Triačok, ktoré sa
túž uchádzali o vodu. Mesto R. Sobota úplne súh-
lasilo s tým, aby mu dostali vodu, ale najprv sa
musíme dohodnúť s obcami Ničny a Vyšny Škôľník,
aby sa u nich zneužívala spotreba vody. Preto komisia
započala i pojednávať s uvedenými obcami o
M. Škôľniku, za prítomnosti komisie mesta
R. Soboty, slovenský z pušinde s. Liplu, medicár
notára s. Boduša a mestského inž. s. Totta,
ako i za prítomnosti medicára pušinde M. V. Pavla
Rözu a zástupcu uvedených obcí. Bola ude-
ná pušindská smluva, ktorá predložila schvá-
leniu MNV uvedených obcí M. a V. Škôľníka. V smlu-
ve bolo dohodnuté, že S. a M. Škôľník vyustia
zo svojej spotreby vody denne po 5.000 l z ktorej
dostanú obe M. Triačokve a Čunčianky po 5.000 l.
Vyšny obciam ešte i tak ostane domácky, ktor
denne spotrebu jednotlivé hude činiť 15 litrov l
z čoho na domácky obyvateľ prepadne denne
po 45 l. vody. Obce Čunčianky a M. Triačokve
zaradili sa však, že všetok náklad spojený
s prestatnou nýtokou slúžia slojancov v M. a V.
Škôľniku budú hrať oni porokom, takže
obce M. a V. Škôľník nebudú ničím zatienené.

Keď toto dohoda nebola prijatá
ani jomným z MNV v M. a V. Škôľniku. Získali
velikú veľkú požiadavku, čo sa im obce M. Tria-
čokve a Čunčianky nemohly ránovať previesť a
preto tieto obce dostali sa so žiadosťou na KNV

voľnohospodárski oddelenie. To žiadosť ešte ostane
jač Kauka za Čunčianky a jač Bordsz za M.
Triačokve. Pochopíte oddelenie inž. Moša skap-
torol naše oprávnené požiadavku a poslal
referenta O. Korčinského previedť výskum
o týchto obciach. Tento ľud na druhý deň
výskum previedol a na mieste zistil, že klan-
ne v obci V. Škôľník tieto pitie voda nepu-
žila ani ani i v noci a preto, keď komisia
išla v tejto veci druhý ľud do B. Pustiny,
inž. Moša a ref. Korčinský vydali púpis,
podľa ktorého nariadení previesť výstav-
bu pre jomnou nýtokou stojane v oboch
obciach. V našej obci vec bola komplikov-
vaná tým, že sme potvorili 175 m potu-
lia, v ktorej bola veľká miera a ktoré boli
púšané nýtokou tovarom. Komisia však re-
riadila vec tak, že O. Korčinský zaradil
novú potrebnú potuľu, ako i nýtokou stojane
Chilloz novú dol vodný majiteľa p. Kuvay, stá-
ny, ale veľkú dolú fóru, ktorý novú veľkú išiel
po rube. Takto nastal škerný deň, ktorý započal
sa s nýtokou pre potuľu. Člen komisie jač Kauka,
nynul presne vedenie potuľu a tak sa dňa 13.
augusta započalo kopot. I keď bolo veľké te-
nie, pad-
sa si každý svojú prácu vykonol do stanoveného
termínu. Bolo pri tom toľko vody, ako pri
všetkom v Čunčianoch, ale klamejší, že sa to
šťastne skončilo. To štart, s. f. 49 previesť
potuľu novu potuľu jač Kuvay me. Preto spá-

cou boh kotný ešte toho dňa. A tak smrtel piä-
tok, 16. august 1949, kedy dostal sa na miesto
hlavný vodný majiteľ p. Ján Hlunský stari, ktorý
prevedol rýnt a pripojenie a tak poobede
o 4 hodine i vytiekla po pny keš voda z
tohoto rýntu.

Mojstáčet nejnu človekom a rodi-
nou bola rodina P. Lóškova a vd. Fabna, ktuy
povrdili priinst potulie ex úseku ich záhrady
a dvora. Zato im potei náceus' vďaka mi-
au tejto, ale aj ľudiciek generácii.

So oslobodením púkočto se k plánovaniu
hospodáreniu v štáte a tak i k nacionalizácii bank,
penzijnícka, priemyslu a i veľkých hospodárstiev. Pa-
kyto veľkostatk nachádzal sa i v Čermeausch a
jeho majiteľom bol Jozef Zmeskal. Nacionalizovaly
sa všetky veľkostatky nad rýnnu 10 ha pôdy. Pod-
ľa tohoto ustanovenia púkočto se i pri tomto
veľkostatku k národnému pokračovaniu v prospek
štátu. Jozef Zmeskal sám ponehol tento statok
pre štát a to Vyskumnej stanici, ktorá bola v
Rimovskej Poboti pri Roličkej škole. Komunista pô-
dohospodárstva započalo riešenie oblasne tohto
majetku na jar roku 1948, avšak ne nával
púde s peverovými iných majetkov púnotie tohto
sa zovčalo. V letných mesiacoch 1948 ustanovi-
la komisia ČPPR tento majetok a učila ho
ššitnyj výskumnej stanici polnohospodárskej v
Rim. Poboti. Majetok bol púokluy' tok, že by
púvoly ČSSR udr. púokuk, učita' čiastka pôdy

bola púokluy' dvojnym rýnnym, zložit' za-
mestruvanou tohto majetku, ako stavebné po-
rebný a púokluy' záhrady a to z pôdy v obla-
stí česty vedúcej do dediny a k rýl. stanici.
Mieloko by pôdy bolo púokluy' dvojnym púokluy'
Porebný nad rýnnym byly odporučené združením
a Rim. Poboty, člennu Čermeauschského spolku, za
učím zložením ovocných sádov, polárne mlieč.
Oššitnyj majetok, vo rýnnu 10 ha pôdy bol
danyj výskumnej stanici. Keďže však Jozef
Zmeskal nebol nepúokluy' v' rýl ČSR, bolo
mu z tohto majetku v spomenutej rýnnu
púokluy' 10 ha, k čomu mu bola danyj
púokluy' rýnt, rýnt' si porebný, podľa slastnyj
vóli. On si rýntol porebný medzi Rimom a
rýlarničnou stanicou. K tomu ale dostal
čast' ovačín a líh v horšom stave. Preto
ostoto výskumnej stanici 10 ha, a čoko bolo
16 ha ovačín, 22 líh a ostotie' bola porie,
a záhrady a nepúokluy' zotrovanú plochu.
Takto porokluy' majetok púokluy' výskumnej
stanica dňa 4. 7. 1948. Výskumnej stanicou zas-
kupoval Janis Místik, rýntepca rýntepca výd-
kumnej stanici v Rim. Poboti, ktuy' tu púokluy'
bol púokluy' rýntepca rýntepca a starol se i o
admiinistratívnu púokluy' i o púokluy' hospodá-
renie. Púokluy' boli aj 3 deputátuici a 1 púokluy'
siou'. Dňa 15. a 16. 7. 1949 bola stanica púokluy'
korova' a Rimovskej Poboty do Čermeausch a un' učila
se v Zmeskalovom kaštily. V tom čase zamestnan-

Výskumnej stanica
v Čermeausch.

camí boli Ján Místik - spúvca, Ondrej Krováč
 pokusník, vykonával i funkciu učtovníka, Jozef Páda,
 pokusník - vykonával funkciu šafára a 3 asistent-
 níci, Ján Štulina, Tomáš Ondrej a Jilias Novák,
 Dňa 14. marca 1949 bola prevedená supervízia
 na tomto majetku u J. Zmeškala a bol mu odstra-
 ný štátny kŕm a mŕtvy inventár a rozdelené le-
 dory. Vyskumná stanica pripadla kaššák, ale
 menší hospodársky budov a deputáckych by-
 tov. Agende stanice bola rozšírená a tak
 bola pichovaná kancelárka sile K. P. Murovniča
 a V. Škodlika, nakoľko ne mohol odísť zo
 stanice J. Štula, ktorý neskôr bol na výslužku
 pre ľarčku nemocnice pŕpene prepustený zo služieb.
 O. P. P. a takto O. Páda Krováč prevzal i funkciu
 šafára. V máji 1949 bola na tomto majetku
 vykonaná veľkovýkonná opravu v ŕybnosti
 150 kusov. V jeseň 1949 na výslužku došiel
 spúvca J. Místik na jeho vyčerpanosť bol
 dosadený nový spúvca Ing. Jozef Uhlár, ktorý
 sa 11. septembra 1949 ujal novej funkcie. Jeho
 ne' pŕbe pŕišly pokojnejšie. Oštieky boli vŕtly
 ozimniny poros. Dňom 1. novembra 1949 bol
 prijatý za šafára na majetok P. Kútlik a Klemm.
 Na koncu roku 1949 je stav nasledovný:

J. Uhlár - spúvca	4, kočári
B. Místik - pokusník	1, strojník
O. Krováč - učtovník	1, kováč
P. Kútlik - šafár	1, chovateľ ŕybných
P. Murovniča - kancel. sile	1, ovčiar.

Pridel

V dôsledku frontových udalostí
 a katastrofálnuľo sucha pŕišiel sa k pŕi-
 delovému systému potravín a kŕmŕí, aby
 takto bola zabezpečená výživa obyvateľstva. Akur-
 ná bol na pŕdel sa Slovenského štátu a tým
 boli i ostatné potravinové deluľ pŕidelmi. Ka-
 dŕ občan mal pŕdelové listy - listy s ŕis-
 ŕivkami na ktoré dostal vŕtly potraviny
 v predpŕisovanom množstve na jeden mesiac.
 Samozŕobitelia v mŕlke - roľníci nedostá-
 vali pŕdelové listy na mŕlku, ale boli
 im z úrodny pomerami 250 kg obiln
 na ročnú spotrebu pŕ jednu ľo ľlena
 domácnosti. Toto množstvo sa muselo
 na 4 kŕdľ po jednotlivých ŕtuloch. Pŕi-
 ten, čo si zohral ŕŕpami nedostal pŕi-
 delové listy na mŕst, ale bol mŕstŕi se-
 bestatný. Vŕtly roľníci nedostávali pŕi-
 delové listy na mŕlko, kŕcŕ a zemiaky,
 len v tomto vŕtly boli samozŕobitelia
 kŕdľ, čo bola na ŕŕe (okrem na ŕŕte a
 notnŕdne pŕŕmi) bola rozložená do
 dvoch ŕtŕ, čím roľníci takto pŕŕi do-
 ŕy - kontingenty, obiln, ľmonŕn, mŕlko,
 kŕcŕ, ŕŕa, mŕsa a iných ŕŕobn.
 Tak i v ŕe ŕŕŕŕŕ bol rozve-
 ŕny pŕdelový ŕŕstem - bodami. Občanŕ do-
 ŕoli ŕatenky, na ktorých bolo 250 bodn
 a nicholko iných ŕŕŕŕŕ (ne pŕŕŕŕŕ, papŕŕ

evny a polovne). Z týchto bodov bolo potu-
ne uviesť nové mieste miest. Tovar bol vy-
tý bodami. Tak keď obcom kúpil košicu, dal
to bodu a 220.- Kč. Keď ich nemohol, alebo ni-
ich na niečo iné vyčepol, nemohol tu
košicu kúpiť. Tieto topánky boli na body.
V roku 1949 boli ale nioodeni' sedci' pedagoge,
kde sa predával tovar za omeľo vyšie ceny,
ale bodu nebolo tuľa. Tak tam napr. kšica
stála 1600.- 2200.- Kč, topánky ženské autita
1950 Kč a pod. Dňa 1.8. 1949 bol v doškolku
hspeľovský svestotriunth' domy' do voline'ho
predaja chleba a pšiške vyrobky a tie i
mäsové vyrobky. Pooblie, ako voliny' obdod
s lótkami, bol nioodeny' i voliny' obdod s pot-
rominonmi kde 1kg cukru stál 250 Kč, 1kg
Kóry 2000 Kč, 1kg iskolodovny'ch vyrobku 500 Kč.
K niovočine' mu tuhu 1949 byly nioodeni' v
znovine' pokedy a to ceny pšišku a lótku
klesly od 10-50% a vo voliny'ch obdodoch se
michly kupoval i na body, kde 1 bod pšiš-
teli 15.- Kč. Tak napr. kšica lótku za 300.- Kč
v pšišku z toho zaplatil Kč 150.- a dal to bo-
dov. Takto ti, čo si deti'li bodkami' móm
tuor na niovočine'nom tuhu pokúpiť vác,
Cepú a lomjné. V roku 1949 pri rotočom'
rovnadá sa 5 kg masty od kus a móm ni
zolit' koľko chci, ale móm' móm' kontingent
horimého mäsa splunij'.

Esté za An. stótu pšišku sa
k odovodnaniu mäsa lovičského na nejné
zobovranie. Vykup toľto sa stoval Plozd.
To obdodeni' pšišku sa k plánovanému
hspeľovskému. Tu robily sa vsemí plány, vy-
robné plány a doobokové plány, podľa sum-
ny'ch čísel zoslaných ONV pu obce silnue,
tak ako vo vyrobe rastlinnej, tak i vo vyrobe xi-
vočine'nej. Táto sumní čísla potom komisie
k tomu to účelu zvolena', složena' z predseda MNV,
vyširovacie komisia, predsedu obšišky komisi, KSS,
ISSR a ostatny'ch člun' rozpisala pšišku na jednot-
livých pestovateľu. Tak pestovateľu rozpisala akú
plochu má ošit' pšišku, ražu, jčmešom a
inými vyrobkami, pšišky' mi družni, vyšiš-
tola mu, koľko sa mu na na tu to a toľto
ošit'ej ploche narovit' pšišku, jčmešom, raži
a iného. Potom pšišku mu vyšiš' tola, koľko
z toľto modumho móm' móm' pšišku potre-
buji na samorošit' tóľto dávku chleba na ná-
tie na hrošici rok a na rošišku plunni a
zo vyšiš' mu podľa košicicute vyšiš' tola ko-
ko má' rozpudat' družim' (čie to bola tá' doobok
obšišku a kusom - znova' kontingent! Pri vyšiš-
te kontingentov rošišci' boli zohunty' do mi-
koľky'ch skupin' (5) podľa toho, koľko kto obš-
pšiškuol. pšišku a pšiškuol sa zosadu - vóčim'
vác a móm' móm'. Pooblie rošiš' sa i
pri vyrobe xi'vočine'nej. V tu toľto komisia podľa
sumny'ch čísel pestovateľu vyšiš' tola, koľko na

Konting

svojou možnosťou v tom roku má chovať ko-
níšniarov doľahla / vlnov, kôv, telci, foťáre i
koni', koľko má mať oňpaných, prasie,
stiepok, hnu', kačie, ovce a pod. Z tohoto potom
komisia rozborovala sumu čísla dodávky mlieka,
vaje, mäsa korvidniara, bravčového a mäsa z husí,
alebo kačie, vlnu a sýr kurdhový. Táto komisia
rozpisala sumu čísla pre dodávku suva a
sloniny, ako aj pestovanie ovocných stromov a
zeleňiny.

Kontingenť živocísnej výroby sa rozpisoval podľa sumy moželanu. Korvidnie a bravčové mäso sa rozpisovalo od obhospodarovanej pôdy, ako i vaje. Pre výpočet korvidniarskeho mäsa bola sa celá výmiera (oráčiny a lily) a pre výpočet bravčového mäsa len račiny. Preto sa každý do právy aj pri výpočte vaje. Tá chorotelia hydinu, ktorí nemali pôdu vaje odobrali od mlieka a to len od tých čo boli na výstave podľa počtu členov domácnosti. V roku 1949 však zaviedol mar hydinu, takže vyrobili všetky sliepky, kurčatá ba dokonca i hydina vlnu'. O tomto bol opísaný úvodný ekonomický výskum a bol zameraný živocísne a odpadovanie kontingentu vaje.

Táto výrobná suma, a výrobná a dodávková plán pre jednotlivých pestovateľov bol ako úvodný a bol rozpisovaný na ročnú výrobu / na kontingent z r. 1949 / pre jednotlivých pestovateľov, ktorí si k tomu pripisovali, koľko a jednotlivých produktov mlieka odobrali. Z tohoto bol potom vyhotovený

definitívny plán, ktorú roľníci podpísali, čím sa rozborovali vyčítat a do dot podpísaní im množstvo mlieka a živocísnych produktov to toľko tzv. kontingentom. Preto, ako i s zmyslom plány sa robili vždy na jeden rok dopredu.

Podpisovaný kontingent na rok 1948 obe splnila na 120%, čím došlo i pod kontingent.

Podpisovaný bolo 7 roj. prasie, vlnu doba 6 roj.

— " — 95 g roži — " — 2ko z

a vlnu doba 5 roj. vlnu jímennu.

Táto suma je kontingent v 2 roj.

Korvidniarske mäso dodala 16.12 kg

bravčového mäsa 5.484 kg.

Aj v roku 1949 obe splnila kontingent na 100%, pretože už k 1.11. 1949 mlieko splnilo 138% korvidniarskeho mäsa a 67.5% bravčového, hoci bravčovina sa začala odobráť už od septembra.

Na druhý strom problémom citok-
lári polpeni tločie, úrodné plány živocísnej a rastlinnej výroby na rok 1950, k. sumu čísla pre ovce a doborovanie, ako i dodávku prevedení výlužom sádku a jednotlivých rožetov. Pri tom je zameraný aj úvodný plán sádku celý odc, pre dodávku na r. 1950.

نه شعبيا لقتل الصداقة بين الشعبين ... نأتم تعلمون لعمقنا السلام في العالم
لصداقة و تحمل المحبة معان البقاء ... اننا لن نسي من الحياة هذا الود الكريم الذي
لنا ... انه ليولد على نفس طيبة جميلة ... اننا نعلم انكم من سوريا العربية اسي
وتميزنا بصدقنا ابيد بكم عالمنا جميعا نرجو لكم دأتم معاش القادون السنين
عاش السلام العالمي

تقنه حلال
اسماء صالح
جميله ابوعمار
توصيفه شوقي

Milí priatel'ia!

Naše priatel'stvo je spoločné a Vy usilujte sa, aby bol mier
v celom svete čo približuje národy k spoločnému boju pro
tu vojne. Nikdy nezabudneme Vaše milé privítanie, ktoré
ste nám pripravili, čo dokazuje Vašu lásku k nám. Uctí
me k Vám veľkú náklonnosť a podávame Vám svo
je ruky, aby sme spoločne bojovali za mier na ce
lom svete. Nech žije spolupráca medzi Srbov a Čes
koslovenskom, nech žije svetový mier.

Delegácia Srbských žien pri svojej návšteve Česko
slovenska, príležitostne navštívila i nášú obec dňa
pričom prejavili svoje city a priateľstvo s našimi
ľuďmi horeuvedenými riadkami. (Príklad da slovenč
ny položila srbska študentka študujúca v Českosloven
sku, ktorá chodila s touto delegáciou ako tlumočnit
ka, po celý našej Československej republike.

Den 3. VIII. 1952 je začiatkom socializácie našej obce. Po dlhom presvedčovaní občanov pracovníkmi ONV, OVKSS a miestnym učiteľom s J. Kankom, pristúpili malí a strední roľníci našej obce k založeniu ŽRD v typ. Uvedený deň na zakladajúcej schôdzi podpísalo 30 roľníkov prevádzkový poriadok ŽRD. Účtovní počet členov ŽRD. vrátane rodinných príslušníkov členov ktorí podpísali prevádzkový poriadok ŽRD vykazoval celkom 43, z toho bolo 23 žien a 20 mužov. Do ŽRD prišlo aj bývalé strojové družstvo v Čerčanoch so svojimi stroj. parkom v hodnote 28,775,80 Kčs. Ako prvým krokom pri spoločnej hospodárení bolo prevedenie HTÚP a prevedenie adaptácie maštali pri sústredení hospodárskych zvierat. Káca HTÚP sa dlho presťahovala, na kolko nebolo pochopenia zo strany ŽRD. Výšňá šokovadla pri vyčistení srovných stránok pôdy. Tážka otážka opustené pôdy vo výmere 119 ha. bola jednou príčinou, ktorá spomohla k pláči HTÚP. Celková výmera obhospodarovanej pôdy ŽRD čínila na HTÚP 357, ha. Z toho ornéj pôdy bolo 212 ha (s opustenou pôdou), lísk 63 ha. a pasienok 82 ha. Asi 162 ha. je pôda ľahká, jilovitá, v popcovitom teréne. Pre mechanické obrábanie (strojmi) je ľahko prístupná aj z hľad. vodov. je hodne kamenov. Jasných prdeci v r. 1952 začali sa prevádzkať jednou pracovnou skupinou, ktorá bola na jar 1953 rozdelená na dve prac. čaty, asice na poli a zeleninár. šku. Úroda maštaliného hnojiva, orba a seba osimín bola prevedená väčšinou zaprahmi. Pre jasennú sebu bolo zabezpečené osivo vlastnej výroby členov a to: 31 t. pšenice, 7,26 t. raže, ostatné osivo sa doplnilo nákupom z úveru na osivo umelé hnojivá a práce STS s vydeľovanými úveru 42,519,72 Kčs. Členovia ŽRD zvolili si do správy týchto občanov: Vojta Jozef, Ivan, Blaho Ladislav, Ján, Ján, Mandlová Júlia, Kapšová J. V. dít, Madár Ján, Kalási Pavol, ml., Čaban Milan, Balog J. dít, Bárdi Július, Čaban Ján st., Jarvaš Ladislav a Zolomí Ondrej. Z týchto členov bol zvolený za predsedu Kalási Pavol, ml., za účtovníka Balog J. dít, za pokladníka Bárdi Július, za šku. pindru / k. Zolomí Ondrej, za hospodára Čaban Ján st. Veková hranica členov bola nasledovná: do 50 rokov - 24 členov, do 50 do 60 rokov - 17 členov a od 60 rokov vyššie 3 členovia. Po prevedení adaptácii maštali celkom siedmich, jedným pripravní krmiva pre kravy, štyroch obšparní a dvoch ovčínov prišlo do maštali k sústredeniu hovädzieho dobytku a to 13. XII. 1952, kedy bolo sústredenie 30 kusov krav, 11 kusov telových jalovic, ostatný hovädzi dobytok v počte 57 kusov a 8 koní (22 žreby). Úradným výkupcom bol tento stav doplnený a 9 kusov hovädzieho dobytku. Celkový stav hovädzieho dobytku bol 114 kusov, z toho boli 4 kusy odovzdané na plnemi dodavok za členov (Stalo teda celkom 110 kusov hov. dobytku, ktorého hodnota čínila 1,028,990 - Kčs. (stara mena). Osulani boli sústredení 17. XII. 1952, keď bolo sústredenie 14 prasnic a 39 bopínov. Z úradného výkupu bolo prevzatých 6 behúňov a zakúpenej bolo od BS. D. 12. prasat. Celkový stav ošparní čínil 71 kusov, v hodnote 128,562 - Kčs. (v st. g. mena). Pre kravy kvocéne, výkony zakúpenej bolo 117 kusov oviec, z ktorých bolo 42 kus. brakových (jač. banych). Z celkového počtu bolo 82 matiek. Nákup vybadoval

Zaloto

Jasenný rok 1953.

Platby a výh.

úsp. a výh.

finančný náhľad 122.190 Kčs. Keď sú sústredené zverutá boli zálež. účtne objemné hmotná a lo. cca 735 g sena, 163 g dakteliny, 250 g krmnej slamy a 624 g sletivovej slamy. Týmto krmnom disponovali vo vidieckych miestach voľne členovia a nie súč. v r. 1952 a tak sa stalo, že dobytok bol pomerne dosť slabá živnosť.

Z keď správa ŽRD. hospodárstva bola vážne a starostlivo, hospodárskymi rokmi 1952 bol uzavretý so ziskom 26.943,50 Kčs. Na rok 1953 si členovia ŽRD. vypracovali nasledovný plán:

Príjmy: 548.724 Kčs.
 Výdavky: 214.124 Kčs.
 Príjmy: 433.161 Kčs. l. j. 79%
 Výdavky: 214.798 Kčs. l. j. 100,03%

Do konca roku 1953 bol tento plán splnený nasledovne:

Organizovaní pracovníci v peniazoch boli 141 Kčs, ďalší 2 kg chleboviny, obilie, 136 kg semiačky, 3 kg sena a 270 kg slamy. Neúčinná, hadná, pracovníci jednotky boli však nasledovni: 11 Kčs. (zálohové 7 Kčs. a doplatky 4 Kčs.), v naturáliách: 160 kg pšenice, 0,20 kg jačmeňa, 0,30 kg zemiakov, 3 kg sena, malý pracovníci jednotky.

Z hovorených príjmov pripadlo na 1 ha pôdy 1.258 Kčs príjmov 700 Kčs. nákladov. Vyšších bolo celkom 18.939 pracovníci jednotiek, z čoho 3768. Vyplatení členovia za pracovnú jednotku bolo celkom: 208.329 Kčs. Fondy boli doborané 11.003,68 Kčs. Fondy osív a hriev boli vypracované v nedostatčnom množstve, preslo bolo 1000 odkázané na nákus.

Z príjmov išla časť i vo výk. lesby za odpredanú hovädú dobytok, mta dodávku a voľný predaj a lo. nováči dobytok 69,91 g. v sume 61.914 Kčs. (obráti 60 g. v sume 104.890 Kčs.)

Za odpredaných 27.700 litrov mlieka, túžba	45.470	Kčs.
" 443 kg ovčej vlny "	57.697	"
" 8.948 kus vajec "	4.474	"
" 600 kg ovčieho syra "	11.865	"

Ďalej hydina a iné celkom zo živočíšnej výroby bola dosiahnutá túžba 316.393 Kčs, čo činí na 1 ha polnohospodárskej pôdy 918 Kčs.

Následnou prácou STS brig. štediška v Čerenciach bolo zapríčinené vypracovanie takmer 30% obilia na poliach. Na chyby na tomto mieste i samé vedenie ŽRD, asi je preto, že uzavreli s STS. zmluvu na väčšie množstvo strojových prác, v dôsledku čoho STS. nemohlo zabezpečiť všetky potrebné mechanizácie (samoviazáče). Len menšie množstvo resp. menšie plochy obilia bola sožatá ručne.

Z obilovín najviac sa pestuje na našom ŽRD: pšenica ozimná (astnačka), potom jačmeň zimný, jačmeň jarý a sladový, menej raž a oves. Hned prvý rok hospodárstva (preto viali pokusy s mameľ, pri čom bol dosiahnutý výnos z 1 ha 1 namiesto plánovaných 50 kg, 123 kg. Ďalej bol pletovaný lan, ktorý sa nie najlepší vydaril, nakoľko v r. 1953 bolo hodne búrok, lan bol veľmi v zemi poláhaný. Týmto sa ľahko udelal. Väčšia časť tohoto lanu bola lanárskym zavodom vyradená pre špatnú kvalitu. Takže i tabak.

Z okopanín sa pestuje: kukurica, semiačky, repa,

ŽRD. na rok

a lesby ŽRD.

čistých prác.

duchy obilia polnohosp. a líných plodín.

Zo zeleniny: cibuľa, hrach na zelenu, uhorky, karchal, dýňe, klet a červené a cibulka na semeno.

Hydina bola sústredená tiež v jeseni 1952 do novoorganizovaného kurina v školskej záhrade. Sústredení boli celkom 194 kusov sliepok v hodnote 58.200 Kčs. Nakoľko sa vyvinula nemoc u týchto sliepok začaly hynúť, každých deň 3-4 kusy. Potom boli očkované, avšak ani toto už nezabránilo ich uhynutiu. Tento stav trval až do jeseni 1953 a preto i anáška vajec bola mala. Po uhynutí väčšej časti sústredeníh sliepok bolo dokúpených 100 kusov čistokrvných červienok od ŽRD Rimavska Sobota v cene 25.600 Kčs.

Dodávka hovädzieho mäsa bola za rok 1953 splnená na 124%. Namiesto predpísaných 55,85 g. bola dodaná 69,69 g. hovädzieho mäsa. V bravčovom mäse dodávka bola splnená na 105% a na volno bolo odpredané ešte 5125 kg bravčového mäsa. Dodávka mlieka bola tiež v poriadku pľkrodenia a nadplán bolo ešte dodané 12.500 litrov. Sú namiesto predpísaných 100 kg ovčieho syra bolo dodané 442 kg. Dodávky obilovín boli splnené nad 100%, 48 g pšenice bolo dodané nadplán.

V r. 1953 po vzájomnej dohode medzi ŽRD. Čerenciach a ŽRD. Rimavska Sobota bolo dohodnuté o vykopaní sarlatovacieho kanálu, ktorý si ŽRD. Rimavska Sobota na vlastné náklady vykopala cez líny Čerencianskeho ŽRD. Kanál bol vykopaný asi 250 m. na mlynom v istoval do di-mary stavadlom, kde sa podla potieky púšťala voda na Vyšpovicki, ktoré malo ŽRD. Rim. Sobota za hranicou chatár. Od stavadla na Rimave bola vedena táto voda cez betonové rúry o ϕ 100 mm. v dĺžke cca 35 až 40 m. ďalej išla otvoreným kanálom až na Vyšpovicku cez líny (kanapnice, šišnacký a chatár). Rozmery tohoto kanála boli asi nasledovne: šírka u dna 180 mm, u vrchu 400 mm, hĺbka 3 až 350 mm. so spádom na juh ako náhradu za vykopaný kanál dostalo ŽRD. Čerenciach 3-ha. lík, ktoré boli pričlenené v rámci HTUP k líkam miestneho ŽRD (Maderkút.) a na chatári časť lík rim. kat. cir. vi. v Mimo toho ŽRD. Rim. Sobota sa kaviarala postupom času vyložiť celý tento kanál betonovými krami a poroch kurovať.

V zimných mesiacoch v r. 1953/54 bolo prevádzané odborné politické školenie členov ŽRD. po večeroch v družstevnej škole práce. Súto školu vriadila miestna zverutá beseda, za účinnosti výskumnej stanici. Odprednávané prednášky boli okaj dobrou školou pre našich družstevníkov. Prednášky navštevovali takmer všetci členovia ŽRD. čo ukončení každej dostal i vypracenie.

Splnené bymnoho p. j. dop.

Podarilo ŽRD. v.

Zpracovali ho kam ŽRD. v.

Školenie ŽRD.

Úna pomoc
v. 1953/1954.

práci jednot
1954:

a sputová
ta) výroba na
4:

sktanjeb obca
23.

výsledky v
výrobu v. 1954:

výsledky v
výrobu v. 1954:

latronátnym rávodom nášmu MKD bola Chrená vojenská správa v Rimavskej Sobote. Za rok 1953 nevyamohli však pat kobj svojmu prítomnému zhrúštoru takmer nič. No nato však sa ich činnosť v r. 1954 hodne zlepšila. Dodali pre MKD v r. 1954 celovečernú kultúrnu brigádu a pri sezónnych prácach obzvlášť pri ťubení sena, dažľiny a pri vozárni a mláčke obilia svojimi brigádmi hodne pomohli MKD. Takže pri vy- stavbe kultúrneho domu pri betonovaní nákladov dodá- vali nám skoro pravidelne každú deň brigády.

Na 1. pracovnú jednotku bolo plánované: 18-ks, natura- lie: 1,6 kg. pšenice, 1-kg. krmného obilia, 1-kg. zemiakov, 3-kg. sena a 3-kg. slamy.

Posiahnúť hodnota pracovnej jednotky bola na- sledovná: 14-ks. (zatoho 9-ks. a doplatky 5-ks.). Natura- lie: pšenica 1,6 kg., krmné oblie 1,60 kg. zemiakov a 3-kg. sena.

Všetchných bolo celkom 18.120 pracovných jednotiek, za ktoré bolo vyplatené členom 235.907,- Kčs.

celkom finančný plán na r. 1954 bol vytyčený nasledov- ne:

Plan príjmov: 774.400,- Kčs.
Výdavky na výrobu: 288.300,- Kčs.

Plán bolo nasledovné:

Príjmy: 611.782,- Kčs. (z. j. na 79%)
Výdavky: 329.603,- Kčs. (" " 144%)

Na 1. ha poľnohospodárskej pôdy pripadalo 1.301,- Kčs príjmov a 136,- Kčs. výdavkov. Najviac príjmov sa dosiahlo na 1/2 hektárovej výroby a to 457.400,- Kčs. čo pripadá na 1. ha poľnohospodárskej pôdy 1.328,- Kčs. (z. j. 78%).

Zuapriek tomu, že členovia MKD mali zaistené zlučie ni- voblie svojich rodín stali sa prípady, že v r. 1954 podali výhľad- ky na MKD. Úto občania: Bardi Július, Štatanový Pavel, Šmet Martin a Šmet Juraj. Vysúpením týchto členov a MKD. šmirita sa výmera pôdy MKD. cea v 13- ha.

Náv:	Dopostované:
pšenica: 729-g.	659, 43 g.
paš: 114, 10 g.	194, 29 g.
jačmeň: 514, 60 g.	517, 61 g.
ovos: 246, 50 g.	232, 08 g.
kukurica: 126, 00 g.	72, 00 g.

Dodávkové povinnosti obilovín boli splnené nad 100%. Konkrétne pšenica, bola dodaná 48-g. nadplán.

hováčie mäso: 97, 30 g.	85, 21 g.
hováčie --: 115, 90 g.	151, 83 g.
mlieko: 67, 650 l.	38, 160 l.
vajcia: 25, 800 ks.	11, 064 ks.
úna ovčia: 628-kg.	783-kg.

Dotávky splnené takto:
mlieko na 100%
vajcia na 100%
hováčie mäso 100% a veľké množstvo kvasičných výrobkov bolo dodané na obilný trh.

Úna túžba občanov obce Chrenčany sa splnila. Stavajú si kultúrny dom. Pará budova so stĺpmami, cez ktoré sa sú- žlo na ulicu, bola donedávna kultúrnym stánkom v Chrenčanoch. Dve miestnosti o rozmeroch 4 m. x 3 m. boli na- kamý bohatého kultúrneho života, v malej dedinke. Bola tu čítareň, klubovňa mládeže, kino sala a tiež kancelá- ria MKD. Filmy chodievalo tu premietat' putovné kino, ktoré prichádzalo dosť nepravidelne, raz za tri, či štyri týždne. Ľudia natísniť nosom k plátnu nešancovali svoj zrak a predsa v hojnom počte zúčastňovali sa filmových predstavení a ostatných kultúrnych nodyatí. Bábkové di- vadlo, ktoré za 4 roky života adohralo 63 predstavení pra- covalo v malej triede dedinskej jednotriednej školy. Oho- nícke divadlo mohlo byť len v letných mesiacoch v prírode, alebo na školskom humne. Občania a vppeli čle- novia divadelného a bábkarského súboru už dávno tú- žili za divadelné vedomosti a občati tak kultúrny život obce a hodnotné divadelné predstavenia. Zájazdy ochotníckych súborov z obce, alebo "Dedinského divadla", nebolo možné uskutočniť, nakoľko nebolo miesta, natáčnych priestorov. Takto sa žilo po kultúrnej stránke v obci Chrenčany, hoc- obec po tejto stránke natív medzi najšeršie obce v okrese.

Ke v roku 1954 sa život obce zmenil. Občania, jednomyselne sa rozhodli, že zo starých miestnosti bývalého kultúrneho stánku v rámci svojpomocných brigád vybudujú si kultúrny dom, s natáčnymi, výhovujúcimi a osvetovými miestnosťami, v ktorých sa budú moči naši občania ob- zvlášť mládež, všestranne kultúrne, vzdelávať a v ktorých by v krúžky LUT mohli vykonávať sľubnú činnosť. Je to pre našich občanov - družstevníkov III. typu, ktorí si radne pl- ni svoje výrobné i dodávkové povinnosti. Túžba sa stala v krátkom čase skutočnosťou.

Je január 1954. 28 až 30. mrazu. So občania na- šej obce pri otvorení rozoberajú zubom časom prehnité múry a- kľony a za stáb. Nečakajú sa ani zimy, ani žiadnych iných predvídaných a nepredvídaných prekážok. Začínajú sa bu- dovať prvá stavba socializmu našej obce, kultúrny dom. Ke- lo bolo do príchodu jarných prác vybetonovať základy bolo 100% tne splnené. Tak už 21. III. 1954 vidíme už základy prv- vé miestnosti kultúrneho domu vybetonované. Naši občania ktorých pracovné úsilie nemožno ani opísať bojujú na dvoch frontoch, t. j. budujú svoj kultúrny stánok a ovisujú na druž-

stevných poliach. Róca je dobre organizovaná - pláni sa plni.

Zväzok do 1. mája dokončiť jarne práce a doviest' stavebný materiál pre výstavbu bol splnený. Tehly ktoré vozilo z tehelne z jesenského, vozilo na dve zmeny, neprestávalo za týždňov dní v noci. Denná brigáda vymienala nocnú a oručne. Koľko radosti sa nadšenia mladých i starých! Všet' stavajú pre seba, pre krajš' život vo svojej obci. Osvetová komisia na čelí so správcom II práce neustále. Denné na zasadani' rieši problémy a potreby na nasledujúci deň so súladom práce na poliach, RD a výskumnej stanici. Vydatná pomoc ONV odborov výstavby a kultúry značne usmerňuje nadšenie občanov pri práci. Do narodenin' suduha prezidenta dostaneme kultúrny dom pod strechu - to bol záväzok občanov.

Nadšenie stúpa dňom i nocou. Koľko dní a bezsených nocí strávili obyvatelia v radostnej a nadšenej práci pri tejto stavbe. Koľko večerov kužeľnatej a ľahkej, ale pri tom radostnej práce prežili členovia ČSM a Spazarmu pri vynášaní tehál na roschodia. Tehla išla z ruky do ruky. Dvadsať rozdielných a uduchčianých srdca ju prevezme, kým sa dostane do hĺbk majstra múrov s Kortiša a kým ju pokrýje malta s Zebičar a s Planciu. Veľmi traja ľudia vkladovali muhy a ostatne odborníci a montážne práce previedli na peknej novej ČB v Čereňčanoch.

Radost' bolo pozrieť na prácu ktorej sa nadšene a bez akýchkoľvek výhrad zúčastňovali desiatky občanov obce. Nebolo treba určovania do práce, nebolo treba prisťahovania. Každý vedel, že čím viac, lepšie a poctivejšie priloží ruku k dielu, tým skôr bude kultúrny stánok hotový. A dnes môžu občania hrdá povedať, že splnili svoje povinnosti nielen na dvadsiť-ných poliach vo výrobe a dodávkach, ale prekročili i svoj záväzok pri stavbe kultúrneho domu. Dňa 23. XI. 1954 bola už na kultúrnom dome aj strecha. Od tohoto dňa začali so svojou prácou aj klampiari, murári porabladali okná, ktoré sa hneď rasklievali. Elektrikári už u končovali pomaly svoje práce a murári započali s omietaním miestností. K narodeninám s prezidenta Zápotockého bol plánovaný záväzok výsoko prekročenný.

Dnes veríme všetci tomu, že človek zmože všetko a prekoná všetky prekážky a ťažkosti keď je kto-

mu chut' a nemá voľa, keď vie že tvorí dielo tak potrebné pre nás všetkých, pre rozvoj socializácie našej obce. Dôsledkom toho je aj 22.435 brigádnych hodín, ktoré občania bezplatne odpracovali na výstavbe. Vybudovali dielo, ktoré má hodnotu 400.000. Keď nepochítajúc vto zariadenie miestnosti. V novom kultúrnom dome budú mať osvetlovi priestory zalu, javisko, bábkové javisko, šatňu, kina, čítareň a ešte v rámci akcie "M" vybudovali iu aj miestnosť pre Obchodný dom, nakoľko doterajšia obchodná miestnosť je nevyhovujúca.

Radost' občanov a vďaka našej strane a vláde je veľká. Preukazali to aj pri volbách do NZ a SNR, kedy odovzdali svoje hlasy za mier 99,80%.

Veríme všetci, hovoria občania, že v našom novom kultúrnom dome najdeme hodne poučenia i zábavy a že tento dom bude nami večne živým pamätníkom a povzbudzovateľom do ďalšej práce pre rozkvet našej obce a socializáciu u nás.

Rozvoj kultúrno-osvetovej činnosti v našej obci raznamente najmä po 8. máji 1953, ^{angorom, napoj} kedy bol odovzdaný a príležitosti 10. výročia oslobodenia našej vlasti ČA. do prevádzky novy, svojpomocne vybudovaný kultúrny dom. Takto sa osvetová zába premenila na osvetovú besedu, v ktorej miestny občania a mládež našli veľký spoločenský život. Novým kultúrnym domom musela nastúpiť i nová organizácia práce a jej riadenia, aby mohli byť splnené všetky túžby a požiadavky občanov. Na prvom zasadnutí MNV. po darí do používania kultúrneho domu, boli pridelené osvetové priestory do užívania Osvetovej besede. Zariadením a ich správou poverilo MJB, na čelí so správcom OB. p. Ľankom Jánom. Pri stavbe plánu činnosti na štrbóck, vychádza sa rájnu občanov a ich požiadavok. No najmä po prevedení osvetového výskumny rájnuv činnosti našich občanov, môžeme celkom sme lo stavať také podniky o ktorých už vopred vieme, že budú občanov zaujímať a že na nich bude aj potreba naš' účasť. To plánu sú popať, aj akcie, ktoré majú plánu, je okres a to najmä prednášky, prípadne zajazdi dedinského divadla. Sa prediskutovaní plánu práce s masovými organizáciami, predkladáme senio ná schválení, kade MNV sa tak po schválení, resp. po prípadnom doplnení sa stáva počom smernicou pre prácu na budíci štrbóck MJB. Za prvé dva roky práce v našej OB. popri prednáškovej činnosti rozličnej naplne, predvídelne prechaly prednášky

s medzinárodnej situáciou a rozličných uneseniach ÚVKSČ a vlády. Bol prevedený večer otázok a odpovedí „Radi nám lekár“ za prítomnosti s. primára Dr. Pauliného, Dr. Galubu a Dr. Šasa. Večer trval plne 4 hodiny a odpovedali na ňom prítomní lekári na 53 rozličných zdravotných otázok. Táto akcia, resp. večer otázok a odpovedí splnil svoje poslanie nielen po obsahovej a odbornej stránke, ale i po stránke návštevnosti, lebo bolo na ňom účastníckych celkom 69 občanov s vekovým priemerom 48 rokov. Večer bol dôstojným a dobrým zakončením kurzu prvej pomoci, ktorý bol prvá - domý pre naše ženy. Kurz absolvovalo 38 účastníkov.

Pravidelné poriadanie hovorov na ktorých sme pomocou M.N.V. realizovali plnenie partičných úloh, pri plnení akčných programových plánov a hospodárskeho upevnenia nášho ZPS - splnili tiež svoj cieľ.

Tiež deň výmeny skúsenosti v živočišnej výrobe značne prispel k rozvoju živočišnej výroby v našom ZPS. Takisto i Trústecká škola práce, ktorá po tri roky úspešne namierovala a patrila medzi najlepšie ZPS v našom okrese hodne pomohla zlepšiť kvalitu prevádzania práce na ZPS a zvýšila odborné-politické vedomosti členov ZPS.

Pre ženy a dievčatá bol usporiadaný kurz šikhoj. Počas tohoto kurzu naše ženy sa naučili základné štúby a práce spojené so zostavovaním šikhoj. V zimných večeroch poriadajú sa v čítarni OB. páračky peria, kde pri počúvaní rozhlasu, alebo gramorádia večer ľahko ubehne a naši občania sa dobre cítia. Tiež v zimnom období pôsobí tzv. „Kružok šikovných rúk.“ Poriadajú ho ženy občianske každý štvrtok večer v čítarni kultúrneho domu. Tu ženy strávia spoločne štvrtkové večere pri počúvaní rozhlasu, pričom každá robí určitú ručnú prácu. Veľmi radosťnými podujatiami boli rozhlasové vďakačiarke s ústavnou poriadane boli v čase leta i zimny. Vyhercovia boli odmenení dobrými knihami. Na Teda Mrazá publikovala situáciu „Nad zimnou šponičkou“, kde okrem knih boli i iné veci odmeny. Tva žena bol fotografický aparát značky „Prioner“.

Vo výšších pokusoch s klubovnou mládežou skúsenosti ktoré sa získali v predšlom období budú sa rozvíjať a nedostatky sa budú odstraňovať. Klubovna mládeže sa obväz pravidelne každý nedeľu popoludní a v čase zimných a pobročných prázdnin. Tu sa deti majú možnosť pobaviť na rozličných spoločenských hrách, počúvaním rozprávok a občas si im premietajú rozprávkové filmy.

Dňa 3. novembra 1957 a prítomnosť 40. ročníka Veľkej Ohlb.ovej revolúcie boli usporiadané športné cyklistické preteky so začiatkom o 9.30 hod. popoludní. Trasa dráhy viedla so štartu (z pred kultúrneho domu) cez most na Rimavu a Kláčany popod hory na Krúžno, späť vzhorou cestou a späť na Šplak, odtiaľ popod Veľké Trciakovce cez lúky okolo Rimavy a most smerom na zastávku a Krúž, vechne Kráľov, popod Lištvavu a naopak dolu Tokoradzkou cestou, cez železničné priecestie vedľa Záhorskovej vahnady hore dedinou a cieľ bol pred kultúrnym domom. Táto trasa bola pre mužov pre dorastencov viedla trasa štart pred kultúrnym domom, odtiaľ cez most na Kláčany, potom hore hradskej popod Veľké Trciakovce a lúkami dolu ku mostu a ešte jeden okruh ku Veľkým Trciakovciam a späť Rimavu cez most do cieľa, ktorý bol pred kultúrnym domom. Preteká usporiada dala miestna OB. Pretekári boli celkom: muži siedm a dorastenci piati. Vitaz mužov ktorý bol prvý bol odmenený keramikovou poskou a diplomom. Ďalší dvaja boli odmenení poučnými knihami a tiež dostali diplomy. U dorastencov odmeny boli tie isté. Pretekári boli v lokomotívy so Zvolenskej traja zo Slovana Rimavskej Soboty šiesti a domáci traja (Šanula Štefan ml., Jakuba Milan a Čapkovič Ľuboslav ml.) Tieto športné cyklistické preteky budú poriadované každoročne na jeseň.

Kdeže putované kino ktoré k nám dochádzalo doteraz nepravidelne 1x za dva, alebo tri týždne, bolo v sion miestnej OB. uspokojit' občanov i po tejto stránke, však sa už premietali má kde. V lete v sále a v zime v klubovni. Návštevy kino-predstavení boli dobré - priemer robil na 1. predstavenie cca 65-70 občanov. Z uvedeného dôvodu poriadala miestna OB. „Dom osvetly“ v Rimavskej Sobote o pridelenie premietacieho aparátu, ktorý sme v krátkom čase aj dostali. Aparát bol už starší, dosť opotrebovaný, avšak náš ochotný kinooperátor s. Štáňkovič V. (t.č. ka vác na ŠP.) tento opravil, takže v krátkom čase sme sa mohli tešiť pri pozieraní filmov premietaných našim premietacím aparátom a našim kinoopera. tórom. Ako na kaeratok týždenne sa premietali 2 filmy (po dva večery) avšak neskôr začali ľudia unavovať, návštevy boli slabšie a preto sa premietali filmy už len 1x týždenne alebo nedeľu.

Cyklisti

Šport

na mládeže.

činná výstavba 1956
V roku 1956 postavilo RD mátičnik pri 50 prasnic a ovčín pri 300 kusov oviec. Ďalej bola vybetonovaná 1. silážna jama na 160 m³ siláže a jama na silážovanie zemiakov. Na vývojovom štedisku bola zavedená elektrická sieť a voda. Na vývojovom park RD bol rozšírený o jeden traktor značky Zetor 25 a traktor.

útrata pomoci 1956
Národným národ. Okusná veterinárna správa v Rimavskej Lehotě ma žila sa zo svojimi zamestnancami pomoci čim viac RD. Obzvlášť hodne pomohli pri srúckových prácach: pri sušení sena, dáteliňy, pri mletbe obilnín a zberu cukrovej repy.

činná škola 1956
V zimnom období v 1956/57. publikoval M. Kol' zootechnický kurz. Podnázateľom bol z ONV. Rimavska Lehotě, vedúci pracovník živočišnej výroby. Účastníci členov RD, bola dobrá, priemerné 26. návštevnosťou.

o behom 1956
Jaro prišlo po dosť suchej zime veľmi zavčasnú už v polovici apríla sa všetko objavilo, napríklad márcov bol teplý a niekoľko hodín sa objavil dážď, teplý dážď. Už na 1. 4. 1956 bola tučná na polend. Teploty v mdr. sa počasie ochladila a celé leto bolo pomerne dosť chladné a daždivé. V jaseň sa počasie trochu napravilo, menej prišlo a jaseň bola dlhá. Zima bola dosť mierna a najväčšia suchová pokrývka bola 22. cm. v polovici januára 1957.

účinnosť 1956
Osvetová činnosť bola behom roka dobrá. ČSM v rámci OB, pripravilo 3. divadelné predstavenia. Jedným bol, zajač. Dedin. ské divadlo z Bratislavy a jedným presovské divadlo. Ďalej v zimnom období bol usporiadaný večer sláčik a odpovedí na línu. "Radi nám lekár", kde príjemným primár Dr. Paulník, Dr. Faluba a Dr. Leszodpovedali občanom na 58. rôznych zdravotných otázkach plni štyri hodiny. Táto akcia splnila svoje poslanie nielen po obsahovej a odbornej stránke, ale aj po stránke návštevnosti, lebo bolo 69. účastníkov s veľkým priemerom 48. rokov. Večer bol dosť opým, zakončením kurzom prvej pomoci. Kurz absolvovalo 38. účastníkov.

1957
Behom celého roka dobre pracoval aj folgamatúsky krúžok, ktorý viedol s. Daliga Jozef so s. uč. Kankom Jánom.

1957
Koncom roku 1956 bola zlikvidovaná výskumná stanica VUP a vedúci pracovníci s. Mistrík, s. Kvoříak boli priložení do Běruše na VUP. s. Gondal bývalý správca a s. Antalík bývalý páfar sa stali na novovytvorenú štátnu majetku, ktorý prezal po VUP, pozemky, živý a mŕtvý inventár, zamestnancov (deputátov) a ostatné potrebné pre hospodárenie.

1957
Mierne zima v januári 1957 sa zmenila začiatkom februára 1957 na snehové meliču so silnými vetrami severákmí-čo trvalo 3. dni. Po tejto meliči sa počasie ustáľilo a skoro do pol. márcu na deň bolo jasno púšťal sa sneh a v noci mizlo. Sú koncu márcu napadol prvý sneh a stopil sa až 24. márcu. Jaro bola dosť dobrá, teplota so striedajúcim sa dažďom, čo značne pomohlo RD a SM. pri vývine sa polnohospodárskych plodín ktoré obzvlášť jarné pri niekoľkých jari boli niekoľko zasiate. Leto bolo pomerne dosť

daždivé a chladné. Jeseň dlhá a teplota. Čo tu koncu decembra 1957 prišlo dažďe a teplota mliekla pod +2°C.

Dňa 20. 11. 1957 poučalo miestne RD medzidružstevný deň výmeny skúseností v zále OB. Program bol nasledujúci: 1) Otvorený cieľ a poslanie medzidružstevného výmeny skúseností - s. J. Kanka správca OB. 2) Hospodárske výsledky RD Čerenciary v ústrednej výrobníckom RD s. Daliga Jozef. 3) Hospodárske výsledky RD Úhynaj Čerenciary - učovník RD. 4) Krokodárske výsledky RD Úhynaj Čerenciary - učovník RD. 5) Pracovnosť o rozširovaní učiteľov do školy - zootechnik s. Jaros Ladislav. 6) Pracovnosť o rozširovaní učiteľov do školy - zootechnik RD Úhynaj Čerenciary. 7) Diskusia. 8) Promietanie inštruktážnych polnohospodárskych filmov. 9) Hodnotenie referátov a diskusií - s. J. Kankom vedúci živoč. odd. ONV. 10) Zakončenie - s. J. Kanka správca OB. Medzidružstevného dňa výmeny skúseností medzi RD Čerenciary a RD Úhynaj Čerenciary sa zúčastnili okrem členov uvedených RD a zástupcov ONV aj riaditeľ ONV J. P. Telčík a Malý Jozef Kvořík.

V zimnom období po večeroch bol poviadaný pre ženy kurz sláčik. Sú sa naučili činný základné práce pri spracovávaní sláčik, čo značne pomohlo našim ženám v domácnosti pri opým a pri šivaní prádla a šiat, popri tom pri šití nových. Ďalej boli novádné štátelské besedy, ktoré boli pri bielení tabaku, prehľadka, ma dy, bolo premietaných 53. filmov, 4. divadelné predstavenia.

Sláčik občanov našej obce bolo a je, aby už raz konečne sa opravila cesta cez obec, aby vzniklo z nej so tradičného blato a za suchého počasia mracna práca ktoré pokrývali sláčiky a fasádu domov. M.M.M. po rozhovore s ľudom (s občanmi) pristúpili od slov k činom. Kameň lomový bol objednaný zo Slov. bazalt. kamenodomu, n. p. Kováčove v množstve 1.120. ton na štetovanie cesty. Kameň dochádzal na zast. Čerenciary prac. vlakom, kde bol občanmi vyložený. Ochotný občania vynaložili veľko úsilie, len aby sa cesta čím skoršie, cez obec urobila. Zo zastávky kameň sa vozil na vč. káč traktorom RD a SM. Robila sa toto prevažanie kameňa na cestu väčšinou v nočných hodinách keď sa nepracovalo na poli a v nedeli. Štetovanie cesty robilo Kádás Ondrej lunajší občan a Bolto z Úhynaj Skalníka. Štetovať započali od pastierne madol a do konca v. 1957 bola cesta vyštetovaná po dvoch štátnych majetkov. Na štetovanie navozená hliná, piesok a šľak úlcem, s drôtom od pastierne až po jarnú Skalníka dom. Ďalšie práce na ceste sa v v. 1957 už nerobili. Celkom sa na tejto práci odpracovalo 2.240 brigádnických hodín, nepočítajúc v to štetovanie sa čo bolo prevádzkicim zaplatené.

Behom tejto akcie 21. mali sme v tomto roku ešte ďalšiu akciu, asie výstavba požiarnej zbrojnice. Najväčšia požiarňa zbrojnica bola len obyčajná, drevená budka o rozmeroch 2.50 m x 3.50 m, ktorá už bola zhubá a srebá na spadnutie. V nej bola umiestnená stará štyrkolesová ručná strie-

kachka. Keďže sme mali sľúbenú ONV Rim. Sobota melovori, striekadku bolo treba sa postarať aj o uloženie, tejto puho sa, aj púkročilo h, vystavbu požiarnej zbrojnice. Naoko to brigády bolo už v r. 1957 až púliš veta, takže pri výstavbe zbrojnice pracovali väčšinou požiarníci a to len v období. V roku 1957 sa na požiarnej zbrojnici vykonávali zklady až po sohel a ďalšie práce mali sa posúpneme previesť v budúcných rokoch. No hoci požiarna zbrojnicame bola len započatá, dvakolesoví melovori, striekadku DS-76, motor THZ aj s príslušenstvom sme dostali v r. 1957. Bola uložena dočasne v našej školskej kumne.

V roku 1957 bol M.N.V. zložený z týchto členov:

- 1) Blaho Ladislav, predseda M.N.V., zamestnanie: člen JRD.
- 2) Klančí Ján, tajomník " " " "
- 3) Balog Ludevít, učovník " " " "
- 4) Bárdi Július, pokladník " " " "
- 5) Hulina Ján, člen " " : zamest. ŠM.
- 6) Klančí Peter " " " "
- 7) Antalík Čarel " " " "
- 8) Majoš Čarel " " " : zamest. ČSD.
- 9) Jaros Ladislav " " " : člen JRD.
- 10) Kalaš Čarel, ml. " " " "
- 11) Cabanová Júlia " " " "
- 12) Zolomí Ondrej " " " "

V rámci investičnej výstavby JRD postavilo v r. 1957, kurina, T-37. Finančná čiastka, nakladov na výstavbu tohoto kurina činila nepočítajúc výpomocné práce členov JRD. 47.479,96 Kčs.

Ďalej sa pracovalo na výstavbe kravin, T-27/56, ktorý bol ukončený v r. 1958. Pôkladov na výstavbu tohoto kravinu, okrem pomocných prác členov JRD. (ako dovca lehal, tvárnice, strikopiesku, cementu, dreva a pod.) činilo 494.038,96 Kčs, okrem toho ešte vodo-vodná prípojka pre kravinu 2.054,01 Kčs.

V roku 1957 hodnota pracovnej jednotky činila 23,- Kčs. Z toho sa vyplácalo 11,- Kčs, a doplatky 12,- Kčs na prac. jednotku. Naturalie boli vyplácané na prac. jednotku takto: pšenica... 1,80 kg., krmné obiloviny 1,- kg., zemiaky 0,60 kg. a seno 3,- kg.

Miestnemu JRD. bolo udelené pochovalné uznanie I. stupňa za odchov plemenných baranov, na nákupnom trhu v dňoch 4. VII. 1957.

Tak isto v r. 1957 získalo MNV. slojku najvyššieho MNV v Rimavsko-sobotskom oprese, za predsedu MNV. Ladislava Blaha a tajomníka Ján Štancu.

V zimných mesiacoch začiatkom r. 1958 začalo JRD. vyháňanie hrabov po líkach. Táto práca bola prevádzaná koncom mesiacu februára a v marci na splenia. Vyrískaná vršina bola dovážaná k ospravní a spálená pod parakmí pri varení pre ospravní. Úne boli odvážene s koreniami k Rimavu. Vyháňanie vrš bolo prevádzané návosom traktorom. Takto boli vyháňané gd, vrš a kvô a bolo umožnená družstevníkom lepšia práca sú už pri kosení trávy alebo hrabaní stromu.

Na výročnej schôdzi JRD. konanej dňa 30. I. 1958 boli zmenení aj členovia výboru JRD. Nová správa JRD. bola zvolená takto:

Zolomí Ondrej, predseda,	Zaujímavý výbor:
Bárdi Július, učovník,	Maďar Ján,
Vajda Ladislav, agronom,	Taban Milan,
Blaho Ladislav, zoolotechnik,	Kalaš Čarel,
Caban Ján, skladník,	
Balog Ludevít, pokladník,	
Jaros Ladislav, člen,	
Kalaš Čarel, ml. člen	

Na výročnej schôdzi JRD. konanej dňa 30. I. 1958 boli zmenení aj členovia výboru JRD. Nová správa JRD. bola zvolená takto: Hospodárenie JRD. v r. 1957/58 nemohlo byť podchytené z tých dôvodov, že zprávy z výročnej schôdzi JRD. z r. 1957 a 1958 sa vrátili a učovník nemohol kúpiť kronikarovú knihu s hodnoverným dokladom resp. zprávu pre kroniku. Dvomi pracovnej jednotky v r. 1958 činila 24,- Kčs. a toho bolo vyplácané 12,- Kčs. z toho bolo 12,- Kčs. doplatok na každú pracovnú jednotku. Hodnota prac. jednotky v naturaliach, mrazkami, nakladov (nemať) kvôli hodnote dokladu a tento tak isto nemohol uviesť plan a skutočnosť výroby pohodov. plodiny a zvierat, ako aj doplatky tých sa pri výročnej zúčtovaní a pri členov JRD.

Jar v r. 1958 bola dosť zavčasu. Už v mesiaci marci bolo dosť teplo. V apríli sa počasie ochladilo a boli časté dažde, ktoré tváli skoro do polovice mája. To potom bolo mierne. Najväčšia teplota bola nameraná 3. augusta +27°C. Jeseň bola dlhá a hodne suchá, zadržalo sa 27. októbra a dažde tváli potom do 13. novembra, kedy opäť sa počasie ustáľilo a bolo striedavé teplo s dažďom až do konca. Vianočných sviatkov slabo zapadlo a napadlo 15 cm. snehová prikrývka, ktorá sa už udržala do konca r. 1958.

Behom r. 1958 boli nasledovné kultúrne podujatia: prednášok bolo odprednášaných 28, výmena zkusenosti 2, večer otázok a odpovedí, divadelných predstavení 7, filmov premiérových 6, film ľudovej univerzity 8, iné podujatia ako pin-pong, šachové stretnutia, cyklistické preteky, výlety a pod. celkom 34 a práca fotoamatérskoh kružku celoročne. Ako vidieť z tohoto, že v r. 1958 sa v členov čaroch ani po stránke kultúrnej nespálo.

Dňom 15. marca 1958 odišiel z Čerenciav do Zvoleneu miestny učiteľ a správca ČB. p. Ján Kanka. Na miesto učiteľa dočasne bol dosadený p. učiteľ Kollmar Ján (zobčelaj). Menovaný do konca školskeho roku 1957/58 ušiel na Suttej (Világos) v Čerenciavoch. Zohľadnil sme mýtočným sriedarť raz dohodnútia a raz odpovednia. Telo ako aj občania si ho veľmi obľúbili a chceli aby ostal v Čerenciavoch definitívne učiteľom. Učiteľ J. Kanka funkciu spravcu ČB. p. doz. dal dočasne Kalašimu Čarovi, (dočasne) a funkciu kronikára obec MNV. poveril Taban Ján, ml. učiteľ J. K. a za všíak neodstával s rodinou do Zvoleneu, ale začiatkom školskeho roku 1958/59 začal už znova pôsobiť ako učiteľ a správca ČB. v Čerenciavoch. Pod jeho vedením znova vznikla čiastková schabnutá osvetová ústav. Práca brigád začala sa v r. 1958 za kultúrny domom s výstavbou knižky kolárne v marci 1958. Táto brigáda sa zúčastňovala

väcšinou mladí chlapci (ženáci) a mládenec. Kolbárení bola ukončená v jaseň v. 1959. Po jej ukončení bola veľmi navštevovaná a hrabalo sa tu aj večer až do 12-hodiny. Iba kolbárení je veľmi obľúbená mladými a staršími občanmi, ktorí tu chodievali ju tráviť svoj voľný čas a zvlášť medelne odpoľudnie.

Od 1. februára 1959 pracoval OB. prvý družstevný klub. Miestne JRD, bude dotovať družstevný klub riastkov 3000,- Kčs. ročne. Za správu družstevného klubu bol stanovený s. učiteľ Ján Kanka. Ako odmena za vedenie činnosti DK. bola stanovená správcovi mesačne 5. prac. jednotiek.

Životná úroveň občanov:

R O K 1954 :		R O K 1959 :	
R A D I A :	45.	R A D I A :	64.
TELEVIZORY :	0.	TELEVIZORY :	2.
P R A Č K Y :	2.	P R A Č K Y :	24.
L A D N I Č K Y :	0.	L A D N I Č K Y :	7.
V Y S A V A Č E :	1.	V Y S A V A Č E :	7.
E L. R Ů R Y :	6.	E L. R Ů R Y :	12.
I N Ě E L. S P O T R E B I Č E :	34.	I N Ě E L. S P O T R E B I Č E :	78.
A U T A A Z I A D O S T I :	0.	A U T A A Z I A D O S T I :	5+1.
N O V Ě D O M Y :	7.	N O V Ě D O M Y :	26.
A D A P T A Č I E :	6.	A D A P T A Č I E :	21.

Činnosť DK: Časová činnosť družstevného klubu spadá do nasledujúcej bilancie za rok 1959: bolo zohľadnených 5 divadelných predstavení (2 toho tu detské a dve pre dospelých). Ďalej premiérových bolo 85 filmov. V letnom období veľmi dobre pracoval rozkladový kružok. Jeho činnosť porastá vďaka a získaniu rovných relácií, článkov, rozprávok pre deti a recitovaní básní a piesní. Činnosť hudby a spevu v rámci miestnom rozklade. Niekoľko akcie sa uskutočňovali najmä v medelne odpoľudnia. O priaznivých príležitostiach podujatí sa pričítala obzvlášť Jolka Blahová a Jeká Balogová.

Meno	Výstavba v roku	Meno	Výstavba v roku	Meno	Výstavba v roku
Očenáš Peter	1945/47	Štánkovič Vojtech	1954/59	Tanko Samuel	1955/59
Krnáč Peter	1946/48	Dvorníková Zuzana	1954/59	Komora Štefan	1955/58
Tomka Ondrej	1949/51	Komora Jozef	1954/62	Novák Július	1956/61
Hulina Ján	1949/50	Májoš Pavel	1954/56	Laššák Jozef	1957/62
Boďor Štefan	1950/51	Kubáni Jozef	1954/58	Rosiár Ján	1958/62
Boďor Michal	1950/52	Matiaš Ján	1954/59	Caban Milan	1956/60
Kortiš Martin	1950/52	Bobek Pavel	1954/58	Jakuba Matúš	1958/62
Majer Juraj	1951/53	Šulaj Ondrej	1954/57	Sarvaš Ladislav	1959/62
Biacorský Ján	1952/58	Petrík Barnabáš	1954/61	Bárdi Július	1959/63
Petrus Ján	1952/57	Páleš Ján	1955/58		

JRD v r. 1959 hospodánilo celkom na 275 ha pôdy, z čoho bolo 161 ha orná a 52 ha lúk a 60 ha pasienok. Na tieto výmere pracovalo 33 členov JRD. Dosiahnutí boli nasledujúce výsledky v jednotlivých produkciách:

Druh produktu	P L Á N		V Ý N O S		Úroda celkom dosiahnutá	P o z n á m k a
	plán v ha	skutočnosť v ha	plán v q	skutočnosť v q		
Pšenička	36	36	22,50	35,64	397,60	
R a ž	5	5	21,50	23,24	108,67	
J a č m e ň	29	29	24,50	23,93	732,-	
O v o s	5	5	19,50	20,52	102,64	
Kukurica	8	8	28,-	20,-	160,-	Nekol' dodržaný zpratechn termín výsevu a ošetrovia
Ľan slonky	8	8	21,-	30,77	246,20	
Ľan semeno	8	8	3,20	5,62	45,-	
Cukrovka	5	5	300,-	486,-	2.430,-	
Zemiaky skoré	1	1	126,-	70,-	70,-	Pre veľ' suchoty nemohly byť riadne vyfopené
Zemiaky ostatné	6	6	130,-	80,-	480,-	
Lúky (seno)	52	52	24,-	30,-	1.500,-	
Krmoviny na ornéj	36,5	36,5	30,-	50,-	1.725,-	
Krmná repa	2,-	2,-	400,-	400,-	800,-	
Zelené hmoty	12,48	12,48	250,-	400,-	4.920,-	

D o d á v k y :

Druh produktu	D o d á v k a		V o l n ý p r e d a j		% plnenia príjmovej dodávky	% plnenia na volný trh
	plán v q	skutočnosť v q	plán v q	skutočnosť v q		
Pšenička	172,97	175,03	-	-	100,5	-
R a ž	30,-	31,02	-	-	103,3	-
J a č m e ň	96,57	96,57	100,-	218,43	100,-	218,-
Ľan slonky	72,-	72,-	96,-	174,20	100,-	181,-
Ľan semeno	5,60	5,60	3,90	3,90	100,-	100,-
Zemiaky	145,58	147,30	-	-	101,-	-
Cukr. repa	625,-	625,-	1475,-	1.805,-	100,-	122,-
S e n o	30,58	30,58	-	69,-	100,-	-

Živočišná výroba :

Druh	S t a v		Druh	D o d á v k y			
	plánovaný	skutočný		Príjmová dodávka		Volný predaj	
	plán	skutoč.		plán	skutoč.	plán	skutoč.
Hovädzí dobytok	145 ks.	145 ks.	Hov. mäso	85,86 q	85,86 q	235 q	249,78 q
Z toho kráľ	46 ks.	46 ks.	Bravč. mäso	68,22 q	68,22 q	114,74 q	106,88 q
Ošipané celkom	161 ks.	175 ks.	Baran. mäso	33 q	57,63 q	-	-
Z toho prasnice	25 ks.	28 ks.	Mlieko	27.521 l.	27.521 l.	41.000 l.	39.479 l.
Hydina celkom	385 ks.	409 ks.	Vlna	-	-	10 q	11,29 q
Z toho sliepky	138 ks.	138 ks.	Hydina vechúš	300 kg	296 kg	-	-
Bice celkom	165 ks.	165 ks.	Hydina hrab.	-	-	202 kg	181,10 kg
Z toho mačky	110 ks.	110 ks.					
Výroba mlieka	-	115.645 l.					
Značka vajec	15.500 ks.	8.597 ks.					
Vlna ovčia	1000 kg	1.139 kg					
Hov. dobytok (mäso)	300 q	318,62 q					
Bravčové mäso	183 q	173,04 q					
Syr (orší)	900 kg	758 kg					
Dojnosť na 1 kravu	2.128 l.	2.489 l.					
Utrátnosť ľahot	56 ks.	45 ks.					
- prasat na 1 prasnicu	14 ks.	14,2 ks.					

59: OB. družstevný klubom:

činnosť DK:

rodinných v r. 1945 až

celkové JRD. za rok 1959 v plánovaných příjmův 1,140,000 Kčs dosáhli 1,082,376,45 Kčs, z plánovaných výdávků 347,600 Kčs dosáhli 354,337,89 Kčs. Průběhové fondy: nedělní fond 128,716 Kčs, sociální fond 32,362 Kčs, kulturní fond 10,787 Kčs. Členové na pracovní jednotky bylo vyplaceno zálohově 290,180,64 Kčs, a v doplatcích 265,998,92 Kčs. Na pracovních jednotkách bylo zálohově vypláceno 12 Kčs, a doplatků 11 Kčs.

V roce 1959 zakoupila JRD následovně stroje pro doplnění vlastního strojírenského parku: 1. mláčečka automatická s el. čítačemi, 2. traktor, 1. státní motor 27 HP, 2. samovazací, dva pluky (z kterých jeden je hydrodružba), 1. věšák, 1. smyk, 1. látková 5 dílná brána, 2. láhňový dílniček, 1. brabce, 1. sjačka 35 rádková, dojary variadní do kravínů s chladičnou, 1. vůz (5-q), a jiné drobné stroje.

V roce 1959 pracovní závod šlechtičnů státnice Demauska, Sobota poskytl pomáhalo JRD při sušení krmovin, při zálevných a mláčkových pracích a jiných nárazových pracích.

V siláři s vysoké výměry kubové pepy v roce 1959 dosáhlo naše JRD čestné umístění třetí, za nepřesahali průměrně na 1 ha. 486-q. kub. pepy. V roce 1959 přibídkli dále osobní auta v obci, avšak auto anachy, Wartburg "které si kupil na poukaz, občan Jan Čaban, ml. zaměstnanec ČSD, a "auto anachy" Oklavia, které si kupil též na poukaz občan Vladislav Najda člen JRD.

Jaro v r. 1959 přišlo dosti zaručeno a už v měsíci márci bylo velmi teplo. Časem se počasí ochladilo v aprílu a skoro celý apríl byl chladný. Koncom mája začali dařde na tvah až do polovice juna. Polomí době šesť mesiaci boli teplšie a suchšie. Možno konstatovať, že leto bolo pomerne dovoť teplé a suché. Najväčšie teploty boli koncom mesiaca júla a rozdielkom mesiaci august, kedy dosahovala teplota v dennú až 30°C. Jesenné bolo dlhá a teplota, avšak dosti daždivá. Zima prišla len tesne pred novým rokom. Vtedy aj sneh napadol. Najväčšiu zimnú smrť namerali dňa 29. decembra 1959 - 17°C.

Behom roku 1960, výtvor činnosti DK, nebola taká dobrá, a pešná ako v predoštych rokoch. Dňa 28. 1. 1960 v sále DK, úvod bol beseda s pracovníkmi ČK rozhlasu. Pri tejto besede diskutovalo sa k tomu, čo sme nám vo výstavbe, práci, čo nepáci, čo by sme si priali aby bolo v rozkhu se vysielajú a takisto pri tejto príležitosti zamestnanci ČK rozhlasu predvedli nám úseľú eshadu, pri ktorej sa miestny občania rozasmali a dobre pobavili. Dňa 31. januára 1960 pri príležitosti výročnej schôdke JRD, zahrali ochotníci z radov ČSM, ako aj členovia JRD a zamestnanci iných podnikov (miestny občania) starú a mladú divadelnú hru: "Spanožobu" ochrala. "Táto" bolo ešte na uzavretie šesťdesiaty roku 1959/60 nahrať ďalšie divadlo. Celkom bolo premierných behom roku 1960. . . . 67 plnov. Čicimná návštevnosť filmových predstavení robí 38. náčelníkov na jedno predstavenie.

Jaro v r. 1960 prišlo takisto ako v predoštom roku 1959 zaručeno. Boli dosti teplé. Leto bolo veľmi daždivé a tieto dažde trvali dlho do neskorého júna. Obilnina veľmi prúdke dařde začali 23. júla a bez prestávky práto až do 27. júla 1960. Následkom týchto dlhobojajících dažďov bola veľká povodeň. Vodá vstúpila a konla rieky Timavy a zaplavila dolný koniec obce skoro až po Čalintov. Na Kláčanoch voda unikla aj do pubyľku obce na furaja, Kmetia (na vízomí) a furaja Jackulak. Mnoho štáto spoločnosti štáto dařde v JRD. Kóre vateri a mláčební, sa veľmi miešali štáto tvajicimí dařdcom. Oklie len v zriedkavých prípadoch sa dalo kosit, sa mvoiaracim, najprac sa kosilo ručne. Obilie bolo hodne povypastané, a pri mláče mže. Čočas sa napravilo až v októbri. Časom sa do konca novembra bolo počasie dost príaznivé. Zima začala po tianoviaci.

Miestne JRD hospodáilo v r. 1960 na 275-ha výmere pôdy. Z tejto pôdy bolo 161 ha. ornej, 52 ha. lík a 60 ha. pasienok. Na tejto pôde pracovalo 44 čl. nov JRD (stálych pracovníkov). Štáto dařde v letom období a veľké povodne zapríčinili JRD značne škody na úrodě (obilninách), že bolo po veľké vypráť veľko pracovné úsilie členov JRD, ako aj ostatných občanov a brigádnikov na zachranu úrody.

Rastlinná výroba:

Dosažené výsledky v rastlinnej výrobe r. 1960:				Plnenie dohľadových povinností v rastlinnej výrobe r. 1960				
Druh:	Osiatá plocha:	Plánovaný výnos na ha:	Dosiahnutý celkový úroda:	Druh:	Plán dávky v q:	Plnenie dávky v %:		
Pšenica:	36-ha.	22-q.	16 27 q	630 34 q	Pšenica:	166 6 q	168 32 q	102 01
Raž:	5-ha.	20-q.	19 47 q	97 41 q	Raž:	38 0 q	40 06 q	105 42
Jačmeň:	29-ha.	24-q.	24 42 q	708 - q	Jačmeň:	163 0 q	164 27 q	100 77
Ovos:	10-ha.	19-q.	24 73 q	24 133 q	Ľan-stonky:	168 0 q	24 2 00 q	14 4 0 4
Kukurica:	6-ha.	28-q.	30-q.	180-q.	Ľan-semeno:	19 0 q	40 00 q	210 52
Cukrovka:	8-ha.	330-q.	360-q.	2 890-q.	Zemiaky:	209 0 q	209 40 q	100 09
Zemiaky:	6-ha.	120-q.	85-q.	570-q.	Cukrovka:	2 480 0 q	2 880 00 q	116 12
Senó:	52-ha.	35-q.	30-q.	1 560-q.	Senó:	46 0 q	50 88 q	110 60
Krmovina (ob., luc):	36-ha.	60-q.	60-q.	2 160-q.				
Zelená hmota:	12-ha.	300-q.	320-q.	3 700-q.				

Hodnota pracovnej jednotky bola: 18 Kčs (z čoho sa vyplácalo zálohove 10 Kčs, a doplatok 8 Kčs). Celkové bolo vyplacené členom na pracovné jednotky zálohove 257 480 Kčs, a v doplatkoch 205 915 Kčs. Táto na práci jednotky bolo dodané členom JRD: pšenica 150 kg, jačmeň 0 30 kg, a ovos 0 30 kg. Celkom bolo vyrobené na pracov. jednotky: pšenica 326 34 kg, a jačmeň 113 85 q.

Živočišná výroba:

Druh:	S t a v:		Poznámka:	Druh:	Dohľadové povinnosti:	
	Plánovaný:	Skutočný:			Plán:	Skutočnosť:
Hovädzí dobytok:	150 ks	147 ks		Hovädzí dobytok:		
Z toho krav:	50 "	48 "		Bravč. mäso:		
Ošipané:	165 "	188 "		Baran. mäso:		
Z toho prasnic:	30 "	28 "		Hydina:		
Ovcy:	160 "	160 "		Mlieka:		
Z toho matky:	114 "	114 "		Vajcia:		
Hydina:	400 "	180 "	Vyhymla.	Syr:		
Uliahnute teľáta:	57 "	57 "		Vlna:		
- - - prasatá:	370 "	422 "				
- - - jahnenec:	110 "	141 "				
Mlieko:	50 400 l.	43 192 l.				
Dojivosť na 1 kravu:	2 263 l.	2 690 l.				
Uliah. prasac na 1 prasnicu:	74 pras.	131 pras.				
Výr. hovädzieho mäsa:	165-q.	325-q.				
- - bravčového - -:	100-q.	108-q.				
- - baranacieho mäsa:	10-q.	30-q.				
Hydina:	20-q.	24-q.				

Plánový príjmov bol zostavený na 1, 126,380 Kčs, dosiahnuté príjmy činily: 1, 160,000 Kčs. Nedělní fond činil: 139,580 Kčs, sociálny fond: 34,000 Kčs, kulturní fond 12,000 Kčs. Členové na pracovné jednotky vyplaceni bolo celkom: 463,395 Kčs. Táto v r. 1960 JRD zakúpila tieto pohľadávk. stroje: traktor, pluky, diač. brány, podmiešacie disky, sepačky, valce, brúsky, silážny kombajn a iné drobné strojárstvo.

Ukončenie
6. 1962.

Hospodárenie M N V.			rok 1962.		
P r i j e m :			V y d a v o k :		
Položky dlá jednotl. kapitál :	P l á n v KčS :	Skutočnosť v KčS :	Položky dlá jednotl. kapitál :	P l á n v KčS :	Skutočnosť v KčS :
11. Daň z príjmov obyvateľov :	-	-	2. Vod. hospodárstvo :	10.000,-	10.913,71
12. Daň poľnohospodárska :	65.000,-	57.924,50	6. M.H. komunikácie :	44.000,-	128.461,01
14. Daň domová :	5.100,-	5.669,20	9. Pôdohosp. :	2.500,-	5.000,-
17. Správne poplatky :	2.400,-	2.150,-	14. Školstvo :	3.900,-	3.918,21
18. Vodné hospodárstvo :	1.500,-	2.050,80	14. Osveča :	1.100,-	1.640,35
23. Školstvo a kultúra :	600,-	979,20	19. Vnútor. správa :	31.600,-	31.591,70
25. Vnútor. správa :	1.000,-	1.840,40	17. M.H. Vnútor. správa :	2.000,-	5.342,31
26. Miestne hosp. (byty) :	1.500,-	2.121,77	19/1. V.S. Požiar. ochrana :	0,-	61,25
27. M.H. prevádzkárňí :	10.000,-	121,13	28. Sociál. zabezp. (všeob. star.) :	4.500,-	4.253,40
29. M.H. ostat. príjem :	1.900,-	20.926,87	39/15. M.H. verej. osvetlenie :	1.900,-	1.417,46
34. Príjmy OR :	112.500,-	112.500,-	55. Odvedené do vys. rozp. :	4.000,-	4.000,-
Príjmy spolu :	211.500,-	206.883,87	Výdavky spolu :	105.500,-	196.589,40

zahybné polno-
vobové u.v.

1962 :			
obiloviny plán :		obiloviny plnenie :	
Druh :	Množstvo v q.	Druh :	Množstvo v q.
Pšenica :	214,93	Pšenica :	214,93
Raž :	80,00	Raž :	80,00
Jačmeň :	264,10	Jačmeň :	264,10
Ovos :	-	Ovos :	-
Spolu :	559,03	Spolu :	559,03

ohospodá-
rdní u.JRD.

P l á n :				P l n e n i e :			
Výrobok :	Sektor :	Množstvo :		Výrobok :	Sektor :	Množstvo :	
Mlieko :	JRD JHR	46.000,-l		Mlieko :	JRD JHR	40.714,- l	
Vajcia :	JRD JHR	20.000,-ks		Vajcia :	JRD JHR	26.615,-ks	
Mäso celkom :	JRD JHR	28.000,-kg		Mäso celkom :	JRD JHR	32.407,-kg	
Ošipane' :	JRD JHR	10.000,-kg		Ošipane' :	JRD JHR	13.131,-kg	
Hov. dobytok :	JRD JHR	18.000,-kg		Hov. dobytok :	JRD JHR	19.276,-kg	

Plodina :	P l o c h a :		Hektárový výnos :		Plodina :	P l o c h a :		Hektárový výnos :	
	osadu :	zberu :	plán v q.	skutočnosť v q.		osadu :	zberu :	plán v q.	skutočnosť v q.
Pšenica ozim.	39,-ha	42,-ha	24,5	28,95	Zemiaky	6,50 ha	6,50 ha	145,-q	110,-q
Pšenica jar.	3,-ha	-	-	-	Krmné okopaniny	2,-ha	2,-ha	300,-	300,-
Raž	8,-ha	8,-ha	23,5	24,19	Dobelina	7,-ha	7,-ha	60,-	18,10
Jačmeň jar.	28,-ha	29,-ha	24,-	31,28	Lucerna	22,-ha	22,-ha	65,-	45,-
Ovos	8,-ha	8,-ha	21,-	36,31	Jar. miešanky	4,-ha	4,-ha	200,-	220,-
Kukurica	7,-ha	7,-ha	35,-	32,-	Kukurica nasilná	14,-ha	14,-ha	350,-	321,-
Ostat. obilniny :	93,-ha	93,-ha	30,-	31,04	Lúky (enové)	4,5,-ha	4,5,-ha	40,-	40,-
Strukoviny :	2,-ha	2,-ha	19,-	38,30	Preobľadiny	10,-ha	10,-ha	280,-	230,30
Mak	1,-ha	1,5ha	3,-	3,33	Ostat. stebel.krm.	1,-ha	1,-ha	200,-	240,-
Čaj stonky	6,-ha	6,-ha	24,-	24,50					
semeno	-	-	-	4,50					
Cukrová repa	8,-ha	8,-ha	330,-	428,-					

V mesiaci júl 1962 bola ukončená výstavba cesty rez obcí (v úseku, pasierení až
sbehuje JRD.) Ukončenie cesty previedla celná správa (združila cestu) v Ri-
mavskej Sobote. Náklad na ukončenie tejto činnosti celkom 128.461,01 KčS.

Rok 1963 :

Začiatok roku veľká zima. Mráz -12°C až -26°C. Zima poľavila až v druhej
polovici mesiaca marca. Až do konca marca sa nedalo nič robiť na poli.
Behom leta teplota bola dosť mierna. Bolo dosť dažďa. Jesenná bola pu-
cha a kviala dosť dlhá. Mráz prišiel až ku koncu novembra. Prvý
sneg napadol 3. decembra.

Dňa 9. marca 1963 tragicky zahynul náš občan - dvuisterník Mačiar Ján
vo veku 76 rokov, keď pri vození kŕmiva na poli na veľkej ľadovej nava-
nili nákladný vlak sdcie z Rimavskej Soboty do vlčky (s kŕmivom) ťahanej
parovozom bábikrom (DT.) Na vlečke sidiaceho Mačiarova (s kŕmivom) hodilo
telefónny stĺp (hlavou) a napriek tomu, že bol odvezený do nemocnice
v Rimavskej Sobote po 15-stech minútach zomrel. Nemocný, hoci bol
už vekuť dosť starý, bol pri dobrej sile a zdraví, ako by veľmi obľú-
bený (veselý parobok) a JRD. sťažilo z ňom dobrého, usilovného pra-
cotníka, člena brigády socialistickej práce.

Behom roku 1963 kultúrna a osvetová činnosť vykazovala veľmi slabú
aktivitu. Táto slabá kultúrna-osvetová činnosť je zaradená v rámci
poslednej či roku. Činnosť kultúrna-osvetová činnosť behom roku pozostá-
vala : z 1. divadelného predstavenia ČSM, z 1. divadelného predstavenia
viakov miestnej deviatročnej školy, z príležitosti ukončenia školského
roku, z dvoch spravovných prednášok spojených s priemyslom odra-
vob. poučných filmov, z dvoch rodných vysielaní viakov miestnej
poľnohosp. učňarskej školy z príležitosti MDŽ a VOSR. Ďalej behom roku
1963 bolo premietnutých 57 filmov (náharno-poučných pre dospelých)
a 22. delových filmov.

Miestne JRD. v roku 1963 ohospodarovalo poľnohospodárskej pôdy 290,69 ha.
a ornú pôdu 187,- ha. Počet zahusťenkov 33, celkový počet členov JRD. ku
dňu 31. 12. 1963 činil 32. Počet stálych pracovníkov 43. Z toho vo veku
od 16 do 45 rokov = 7 mužov a 11 žien, od 46 do 60 rokov 9 mužov a 7 žien
a nad 60 rokov = 7 mužov a 3 ženy. V rastlinnej výrobe pracovalo 9 mužov
a 17 žien, v živočišnej výrobe pracovalo 9 mužov a 3 ženy a v sprave
a riadení JRD. 5 mužov.

Pracovní jednotky odpracované od 1. I. do 31. XII. 1963 v jednotlivých odvet-
viach :

Pracovní jednotky :	Plán :	Skutočnosť :
Rastlinná výroba :	9.484,- prac. jedn.	10.262,65 prac. jedn.
Živočišná výroba :	11.553,- "	12.309,14 "
Ušetrovanie ľah. úvierok :	480,- "	0,- "
Invest. výstavba a g. :	300,- "	0,- "
Oprava a údržba budov a strojov :	500,- "	76,80 "
Správa a riadenie JRD. :	2.328,- "	2.331,75 "
Školstvo :	355,- "	0,- "

Spolu sa odpracovalo
pracovních jednotiek : 25.000,- 24.980,34

Ukončenie
cesty

Časť

Tragik

Tragik
činnosť

Pracovní
JRD.

keď polnohosp. v r. 1963.

Plodina:	Plocha:				Celkový zber v q.	Plodina:	Plocha:				Celkový zber v q.
	osevu: v ha.	zberu: v ha.	plán:	skutočnosť:			osevu: v ha.	zberu: v ha.	plán:	skutočnosť:	
Pšenica ozim.	48,-	48,-	25,-	14,33	687,84	Cukrová repa	12,-	12,86	33,2,-	430,22	5.558,40
Raž ozim.	8,-	8,-	23,5-	20,50	160,01	zemleky skare	1,50	1,50	120,-	73,33	110,-
Jacmeň jarný	30,-	30,-	24,5	23,50	705,28	- ošatné	3,50	3,50	120,-	82,85	290,-
Ovos	7,-	7,-	21,5	23,88	161,11	Đozelina (steblo)	19,-	19,-	50,-	20,28	385,-
Kukurica (zrna)	8,-	8,-	35,-	38,-	30 1/2-	- (semeno)	10,-	10,-	2,-	0,25	2,50
Ostat. obilniny	4,-	4,-	17,-	9,55	28,23	Lucerna (steblo)	20,-	10,-	60,-	30,80	308,04
Strukoviny (zrna)	4,-	4,-	10,-	9,55	28,23	- (semeno)	5,-	10,-	2,50	5,88	588,-
Mač	1,-	1,-	6,-	11,64	11,64	Kukurica (siláž)	14,-	14,-	350,-	250,-	3.500,-
Ľan (stanky)	5,-	5,-	24,-	25,68	128,40	Miešanky	14,-	14,-	100,-	119,60	1674,40
Ľan (semeno)	5,7	5,7	5,-	6,23	31,16	Lúky	45,-	40,-	40,-	33,-	1.320,-

čakovaný nákup

1963:

Dodané pre štátny nákup:			
Obiloviny:	Množstvo v q.	Živočišná výroba:	Množstvo:
Pšenica	225,35	Mlieko	46.972,- ltr.
Raž	99,53	Vajcia	49.220, kus.
Jacmeň	301,12	Hov. dobytok	275,67 q.
Ovos	-	Ošipané	158,56 q.
Kukurica	50,03	Ovce	32,66 q.

číslo: MNV. 263:

1963:

Hospodárenie MNV. v roku 1963:			
Príjmy (v Kčs.)		Výdavky (v Kčs.)	
Príjmy	Skutočnosť	Výdavky	Skutočnosť
11. Daň z príjmov obyvateľov	70.000,-	2. Vodné hospodárstvo	268,50
12. Daň poľnohospodárska	68.677,50	6. MH. komunikácie (stavebn.)	15.000,-
14. Daň domová	5.700,-	9. Poľnohosp.	-
17. Správne poplatky	2.300,-	14. Školstvo	4.700,-
18. Vodné hospodárstvo	-	14. Osveta	2.300,-
23. Školstvo a kultúra	600,-	19. Vnútroňá správa	21.300,-
25. Vnútroňá správa	1.800,-	17. MH. múltar správa (Kv. ved. hosp.)	-
26. Miestne hosp. (byty.)	2.000,-	19. V.S. požiarňa ochrana	800,-
29. MH. ostatný príjem	4.000,-	29. Sociál. zabezpečenie (škol. st.)	4.000,-
34. Príjmy DR	-	39/16 MH. verej. osvetlenie	3.900,-
38. Prevody z fin. rez. dopln. rozp.	-	55. Odvedené do výs. rozp.	43.600,-
40. Ostat. prevody z minul. roku	967,-	10. Doprava	20.000,-
Spolu príjmy	96.400,-	Spolu výdavky	115.900,-

Stanišovka

V mesiaci november a december 1963 pripravilo sa k úprave Stanišovke parku. Bol prevedený hrubý výkop (zrušenie a rozšírenie jarhu) baigróni. Tento výkop bol prevedený v obci žľobom železničného priezračku pozdĺž ravniny a v pomiedu stavebné pozemky občana Jánca Stančú a Gaboňaneka. Úprava cestu boli položené betonové puky a poellm. Ø 1 m. Na konci v decembri veľmi zamrzelo, ďalej s prácou sa pokračovalo nedalo, takže šalo akcia v B. predlo do roku 1964 ako plne na ukončenie. Okolo ešte previesť vrahovanie priekopy v celej dĺžke, výkop od cesty až k rieke Rimava a previesť odstavčenie dna a kôtoť priekopy (jarhu) betonovými dlaždicami. Táto práca si vyžadovala 18.301,89 Kčs. (skleby a zhotovenie technické a rozpočtový dokumentácie na túto akciu.) Úpravou tohoto parku zamedzí sa vyplývaniu parychovej vody v dobe topenia sa snehu a pri veľkých dažďoch, ako to bolo v minulosti na stavebné pozemky bývalý Žolomirov zahradu.

Rok: 1964.

Žima začiatkom januára bola priama. Snehu bolo málo. Kým koncom februára napadlo viac snehu a ochladilo. Asi do 20. februára bolo pramenné počasie, dážď sa sčítal so snehom. Po napadaní snehu rima sa uskladila a bola mierne zimná až do 5. marca, kedy začalo znova obľubovanie. Jar prišla zase s dažďovými počasiami, takže poľnohospodárske práce sa začali s entuziazmom až prvý týždeň v mesiaci apríl. Odravu odplulo a eby apríl až do polovice mája bolo jukné, teplé, slniečne počasie. Počasie eby toto bolo veľmi miernové, viedno hospodárske práce boli dlhá a ťižá práca. Asi v polovici novembra začali padať dažďe a do konca decembra sa sčítali so snehom. Žima bola veľmi malá.

Roč. 1964

Behom roku 1964 bola kultúrna a osvetová činnosť veľmi slabá. Rovnako družstevného klubu nemielo v roku 1964 celkom 54 filmov zábavných a 21. detských filmov. Ďalej bolo zabráni ČSM diva delné predstavenie na štrnásty v jedno divadelné predstavenie na konci školského roku zabrali žiaci miestnej deviatročnej školy. Niekoľko hrubých ubádlivých vystúpení navrhli žiaci poľnohospodárskeho učilišťa so zúčastnením deviatročnej školy pri príležitosti výročia, asť ako v Medzinárodny deň žien "Ľahá socialistická jekobňova revolúcia". Žari sa nutná potreba kultúrna - osvetového pracovníka, ktorý by znova kultúrnu a osvetovú činnosť v našej obci podvihol na pabiečnu úroveň a rozpučil kultúrny život.

Žul. 1964

Miestne RD 1. č. obhospodaruje 282,73 ha poľnohospodárskej pôdy. Z tejto pôdy je 191,02 ha orná pôda, 46,68 ha lúky, 42,28 ha pasienok a 2,15 ha zahrady. Bôda je rozdelená do oblastí B-III (repárske - pšenicej. Je táhka jľovita a jľovito - kľmita. Chabanie je žľake. Na orbú sa používa väčšinou pásového traktora DT-54. Člens členov RD bol v r. 1964 celkom 32. Celkom pracujúcich na RD je 50. (členovia RD a ich podriadení príslušníci). Z uvedeného počtu 5. zamestnancov pracovalo ako mláďovica (2. zamestnanec v živočišnej výrobe a 3. traktorist.) Dobré pomoci poskytol RD patronálny rávod behom roka, na máj pri chorôvke cukrovej repy na výmbe 140 ha. Patronálnym školením je miestna poľnohospodárska učňovská škola. Žiaci tejto školy zúčastnili sa pri čistení lík a pasienok, zálezných a čestných prác behom roka.

Rehu. 1964

Rast rastlinnej výroby v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi (1963) klesol o 400 Kčs. na 1 ha poľnohospodárskej pôdy. V období korenia seno bolo členovia RD na celkom pomnami kôtoť seno. Za tri týždne vyčistili tu a poviete domov 4320. seno. Obiloviny boli kľacne slabšie (burinové) ako v predchádzajúcom roku.

Roč. 1963

Živočišná výroba v porovnaní s rokom 1963 sa zlepšila vo výrobe mlieka, mäsa HD, mäsa bravčového, vlny ovčej a jundiny. Ťelhi mliečenie sa zameranalo v odstavie odstavčoval, kde sa splnila produkcia len na 78% aprôk roku 1963 a bolo odstavčovaných len 11,2 prasiat na 1. prasnica. Ťelhi vlnu na podstavčoval, produkciu mal nudačateľ jablňových kmit, aka aj to je prasice sú dosti staré. Dobré výsledky boli dosiahnuté vo vrahových prírastkoch HD, kde bolo dosiahnuté na 1 kus za deň 0,80 kg prírastkov.

Roč. 1963

U mňačky vajec bolo dosiahnuté na 1. stupni 131 ks. Starý poľnohospodárskych zvierat boli nasledovne ovčie plány: u HD o 5 kusov nadplán, hravy 1 ks. menší, ošpaní 31 ks. nadplán, masnice 2 ks. nadplán, ovce 15 ks. nadplán, slepky č.č. neboli len 293 ks. kováč. Plán prístupnosti a tečenia bol splnený. Nebol splnený plán fiálnutia prasat o 38 ks. Prčina: staré masnice a stále merynie kumieček. Dodávky šlaku boli splnené vo všetkých ubakovaloch, až na mäso HD. kde sa vysoko nadplán predali plnenné zvieratá.

V roku 1964 bola prevedená výstavba 300m silaznej jamy a výstavba kukuričnej súšiarne. Ďalej boli zakúpené nasledovne stroje: roznadlo D-025, cepový kombajn, pliecha Stella, traktor Supper 50, traktor RS-09, samováz, sejačka, kultivátor, komb. pliecha, preskavač na traktor RS-09, motocyklový sud (fekálny) a elektrická vlnička. Plánovana 90. mapeňka - 50 nebola prevedená, nakoľko CSP tým nebola nevedel zabezpečiť vypracovanie kárcov.

Zber poľnohospodárskych plodín v roku 1964.

Plodina :	Osevná plocha :		Hektárové výnosy :		Celková výroba :		No 1 ha poľnohosp. pôdy v stálici ne pripada :	Dodávka a predaj v stálici cene :	
	Plán :	Skutočnosť :	Plán :	Skutočnosť :	v KčS :			Plán :	Skutočnosť :
					Plán :	Skutočnosť :			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Pšenica	48	48	25,-	14,33	162.000	84.516		31.050	11.276
Raž	8	8	24,-	14,39	26.680	16.122		18.800	13.900
Jačmeň	30	30	25,-	12,89	85.500	35.276		34.200	—
Ovos	7	7	21,5	13,08	12.792	7.785		5.100	—
Repka zimná	5	5	15,6	1,05	25.400	1.587		14.000	1.587
Mač	1	1	6,-	2,08	10.800	5.040		10.800	5.040
Cukrová repa	12	12	32,5	32,56	83.850	69.341		83.850	69.341
Zemiaky	5	5	120	96,80	23.400	1.931		5.850	7.931
Ďatelínoviny	34	34	65	42,36	76.200	42.264		—	—
Seno lučene	45	45	40	36,71	72.000	48.000		1.600	—
Kukurica na zrnó	8	8	35	57,10	32.200	47.017		5.700	—
Čon stonky	6	6	24	10,41	21.680	13.750		31.680	13.750
Čon semeno	6	6	5	7,30	12.000	7.524		12.000	7.524
Strukoviny jedle	2	2	14	—	13.160	—		13.160	—
Strukoviny krmné	3	3	10	11,82	3.600	6.829		—	—

Plánie plánu živočišnej výroby rok 1964 :

Pomenovanie :	Jednotka :	Výroba :		Úžitkovosť :				
		Plán :	Skutočnosť :	Dojnicke ks. v litroch.	Znaška vejec na slepku.	Strihulny v kg.	Vahový prírastok na kus.	Dostav na jednotku pras. mhu.
Mlieko	liter	118.800	112.718	2126				
Vajcia	kus	44.220	44.075	131,8				
Mäso celkom	g.	628,90	525,05					
Z toho mäso HD.	g.	285,02	269,25				0,80	
- " bravčové	g.	215,64	187,57				0,44	
Vlna	kg.	800,-	755,40			5,-		
Ovčí syr	kg.	490,-	499,-			8,-		
Hydina	kg.	22,83	3,75				0,10	
Dostav odstavčiat	kus	375	274					11,2

Plánie nskupných úloh v živočišnej výrobe v roku 1964 :

Pomenovanie :	Plán :	Skutočnosť :	No 1 ha poľnohosp. pôdy :	Pomenovanie :		Plán :	Skutočnosť :	No 1 ha poľnohosp. pôdy :
				Plán :	Skutočnosť :			
Mlieko v litroch	50.000	50.969	250	Z toho HD. g.	236,-	243,67	86,4	
Z toho zehumienk.	1.200	929	—	Z toho zehumienk.	—	1,62	0,57	
Vajcia kusov	55.000	62.207	183	Z toho celce g.	4,-	1,67	0,59	
Z toho zehumienk.	12.500	18.456	—	Z toho ovce g.	22,40	38,89	13,76	
Mäso celkom g.	418,10	447,09	158,54	Z toho bravčové g.	158,-	157,41	55,81	
Z toho zehumienk.	—	1,62	0,57					

Z celkového počtu pracovníkov TRD z j. 50 bolo v roku 1964: 25 žien a 25 mužov. Vekový priemer u žien je nasledovný: od 20-49 rokov. 11, od 50-59 rokov. 9, nad 60 rokov. 5. u mužov je to nasledovný: od 20-49 rokov. 7, od 50-59 rokov. 11, nad 60 rokov. 7.

Hospodárenie MNV v roku 1964 :

P r i j m y (v KčS.)			V ý d a v k y (v KčS.)		
Polozka podľa jednotk. kapital.	Plán :	Skutočnosť :	Polozka podľa jednotk. kapital.	Plán :	Skutočnosť :
Polnohospodárska daň	800,- KčS.	2.179,50 KčS.	Vedná hospodárstvo	3.284,- KčS.	3.673,83 KčS.
Domová daň	5.800,- "	5.780,- "	Svojpomoc akcie uz"	29.000, "	24.959,26 "
Správne poplatky	2.500,- "	1.975,- "	Kšobec, vzdel. škola	4.000, "	4.173,19 "
Vadné hospodárstvo	4,- "	3.284,- "	Osvetlova činnosť	1.000, "	1.864,32 "
Skolstvo a kultúra	900,- "	873,60 "	Požiarne ochrana	800, "	202,40 "
Vnútorná správa	1.600,- "	654,60 "	Civilná obrana	4,- "	— "
Bytové hospodárstvo	1.000,- "	3.378,93 "	Postanici MNV cestov.	1.200, "	766,10 "
Miestne hospodárstvo	1.000,- "	2.229,- "	Správa MNV.	2.500,- "	2.971,72 "
Prídel z vyššieho rozpočtu	25.800,- "	25.800,- "	Náklady na verej. osvetl.	1.900, "	1.900,- "
Nmennadny prídel	— "	500,- "			
Príjmy pre účely doplnk. rozp.	— "	23,80 "			
Čerp. doplnk. rozp. z roku 1963.	— "	2.005,78 "			

Rok 1965 :

Temperatura bola veľmi miera. Prehru priemerné. Jar prišla s oneskorením. Leto bolo veľmi slávdivé. Obrovčnosť v mesiaci jún a júl bolo veľa dážďov, ved' takmer každý deň pršalo. Jeseň bola trochu lepšia a dosť dlhá. Celé leto bolo chladné, ved' priemerná denná teplota v mesiaci jún, júl a august nepresahovala 24°C.

V priebehu roku 1965 bolo premietnutých celkom 56 filmov pre dospelých a 21 detoých filmov. Behom roku boli dve divadelné predstavenia usporiadané miestnou ČSM. Ďalej boli tri tančné zábavy a 20 púťovníckych oslav MDE a Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie mali kultúrne zábavy, vystúpenie kšob. miestnej dobrovoľnej školy a kšob. poľnohospodárskeho učilišťa. Celková kultúrna činnosť je dosť slabá. Naďalej však na zlepšenie tejto činnosti sú očakávané sa, že nový sprievod DK. s. Lakalichov po pumach DK obnovení a uvedie kultúrna osvetlova činnosť u nás do starých kolajni a na patričnú úroveň.

venie' w.
kostola a

Vojnov poškodený 24.12.1944 ev. a v. kostol i s vežou rozhodli sa miestni cirkevníci v r. 1965 obnoviť. Práce na obnove kostola započali sa už začiatkom apríla r. 1965. Ukončovanie práce boli prevedené (všetne vnútornej maľovníky) do konca novembra 1965. Takže dňa 5. decembra 1965 bol obnovený kostol posvätený ev. a v. biskupom Dr. Kabinom. Náklady na obnovu kostola a veže činili celkom 164.000 Kčs. Práce murárske prevádzal Ladislav Štruhar so svojou čelou a lesárske práce previedol Šabanc s ľuďmi Laškom a Jánom Štruhárom. Pomocnej práce pri obnove prevádzali miestni cirkevníci brigádnicky. O skoré ukončenie obnovy sa najviac pricinil miestny farský farár Ľudovít Štančo, ktorý neustanne zaobstarával pohľadnosť na obnovu, len aby práca neviazala a bola čím skoršie ukončená. Ďalej hodne sa pricinil o skoré ukončenie práce kurátor J. J. Barde a všetci cirkevníci.

inná vý-
r. 1965:

Teda rok 1965 bol pre poľnohospodárov vlasti nepriaznivý v rastlinnej výrobe miestne NRJ vykazuje vzostup v porovnaní s predchádzajúcimi rokami a dosiahol rokmi 1964. Priemernej hektárový výnos v pšenice bol 22,6 q, v raži 24,9 q, v jačmeni 19,48 q, v ovsu 12,57 q. plánovaní hekt. výnos dosiahnutý však nebol. Najšia úroda bola zapríčinená nepriaznivým počasím a väčšou zberovou stratou. Keimované mlieko na výnosy boli dosiahnuté v r. 1965 v okopaninách. K spätnej úrode došlo tým, že prevažná časť bola posadená na takých plochách, ktoré boli systematicky naplavené a preto muselo dôjsť k vyorávke.

inná výpro-
r. 1965:

Na tomto úseku miestne NRJ dosiahlo tiež vyššiu produkciu ako v roku 1964. U dojivosti na jednu dojnicu bolo dosiahnuté 2.339 litrov mlieka. Znášiel vajec na jednu nosnicu činila 122 kusov. Váhuvej prirastky u HD na deň 0,80 kg. na kus, plán určoval v asiparni na deň 0,41 kg. na kus a dosiahnuté bolo len 0,30 kg. za deň na jednom kus. Tým nepriaznivé plnenie bolo zapríčinené nedostatkom jedinných krmív.

uhové po-
di voči
w:

Miestne NRJ dodávkové povinnosti voči štátu v roku 1965 splnilo na 112%. Keďže splnenie dodávkových povinností v cukrovej repke, maku a repniakov. Neplnenie bolo zapríčinené vplyvom veľmi nepriaznivého počasia. V úvodnej výrobe boli splnené zmluvné dodávky štátu vo všetkých ukazovateľoch, ak na dodávku ovčieho syra nad 100%. Ovčie syry bol splnený len na 66% (v dôsledku nepriaznivého počasia - dlhodobých dažďov bola nízka tukosť mlieka). Odstav prasiat na jednu prasnicu bol dosiahnutý 12,2 kusov.

inná výpro-
NRJ v
1965:

NRJ v rámci GO opravne práce v asiparni (M50) nákladom 64.505,- Kčs. (svojpramene) a opravu traktora SUPER-50 nákladom 12.489,- Kčs.

Jednotné roľnícke družstvo na R. zálohovej preplácalo, v r. 1965 členom P. - Kčs. na doplatkoch bolo na P. doplatené 70,45 Kčs.

Kod
jedn
v r

číslo
171

MNV. plánované príjmy na začiatku prekročilo celkom o 2.149,61 Kčs. U dane poľnohospodárskej v jednotlivých hospodárstvách roľníckov plán. príjmy v čiastke: 1.400 Kčs - plnenie bolo 2.058,90 Kčs. U dane domovej rozpočet bol prekročený v úhrnnej čiastke o 345 Kčs. Neboli však splnené príjmy v správnych poplatkoch. Na rozpočet 2.500 Kčs bolo uhradených len 1.800 Kčs. U tejto položky nebol plán splnený len preto, že prevažná väčšina domácich kakaľáčiek bola prevádzkovaná v r. 1966 (v januári) vznikajú prostriedky boli odvodené na účet MNV len v roku 1966. Na osobných daniach a poplatkoch bolo vybrané (na odber vody) 2.470 Kčs. Na tejto položke MNV. rozpočet plánovaný nemal. Boli prekročene požičované príjmy na najomnom. Rozpočet na tejto položke bol plánovaný v čiastke 2.500 Kčs. plnenie bolo 5.140,61 Kčs. K prekročeniu došlo tým, že jednoty LSD uhradilo predoplatok na najomnom v roku 1964 na predajni. V rámci ekite, L. prevádzkala sa oprava stlmiskového jarku, kde materiálové náklady boli hrazené mimoriadnym prídelom v rozpätí ONV.

číslo
11.6.15

Nakoľko v mesiaci jún (už od začiatku) veľmi veľa pršalo, mohli sme povedať, že prišlo denný-denný, dňa 11. júna 1965 o 18.00 hod. popoludní prišla tak veľká voda že sa nezmestila do koryta rieky Rimavy, preto sa vyhlala (na mostovni - pri farskej rätňade) a zaplavila všetky náhady na strane od Rimavy. Trvalo niekoľko dní pokým voda upadla - vo okopaninách (obrážošť, kemiaci) v týchto zaplavených náhradách úplne vyhnuli (zhnuli). V mesiaci jún bolo hodne prudkých lejakov, takže obe obrubáše horný koniec a nová stena od kaskádky bola niekoľkokrát po týchto lejakoch pod vodou.

číslo
10.3

Dňa 21. augusta 1965 vypukol požiar v senníku miestneho NRJ. Požiar zničil 40-q. objemového hmyzu. Vďaka pohotovosti miestneho požiarného sboru, ako aj pomoci kempavsko-sobolšských požiarníkov, že požiar bol dosť nakočas uhasený a že neznikla ešte väčšie škody. Škoda spôsobená požiarom miestnemu NRJ na senníku, ako aj na krmivách činila 4.200,- Kčs, ktoré štátne poisťovňa NRJ preplatila.

Rok 1966:

Žima bola celkovo veľmi mierna. Najväčšia zima bola nameraná 12. januára 1966 -4°C. Už okolo 15. februára nebolo snehu. Teplota uplišla na + 3°C. Dňa 22. II. 1966 o 14.30 hod. popoludní prišla búrka. Hmelo a blykalo sa ako v lete - prišiel prudký lejak s vetrom, ktorý trval 25 minút. Co tomto daždi ešte viac ohrelo. Dňa 26-27. II. 1966 teplota dosiahla až 17°C. Marec bol tiež pekný a teplý až na

číslo
1966

čiatkom apríla ochladilo a začali v daždi padať. Leto bolo veľmi mierne, veľké horké dni neboli. Jeseň bola dlhá a veľmi dobrá. Obzvlášť tekne a teplo bolo v mesiaci október aj prvý týždeň v novembri. Celom začali padať dažde a ku koncu mesiaca zamrzalo. Zamrznutie nastalo až do konca decembra, kedy napadol aj sneh.

Behom roku 1966 kino DK v Čereňanoch premielo celkom 54 filmov. Celková návštevnosť filmových predstavení počas r. 1966 bola veľmi slabá. Priemerná návšteva na jednom predstavení bola cca 14 návštevníkov. Malá návšteva filmových predstavení je v dôsledku toho, že v obci je už veľký počet televízorov, takže v Čereňanoch nie je už taký záujem o filmové predstavenia. ČSM mala celkom dve divadelné predstavenia spojené s tanečnou kabareom. K medzinárodnému dňu žien (16. III.), k medzinárodnému dňu detí (1. VI.) bola usporiadaná výstava miestnej deväťročnej školy a poľnohospodárskeho učilišťa slávnosť s kultúrnym programom.

V mesiaci október - december 1966 bola prevedená elektrifikácia kvonov. Stará drevená konštrukcia na ktorej boli upevnené kovy, bola vymenená za novú, nosnú konštrukciu z ocele. Zvarovanie a montáž previedol občan Stančovič Vojtech na pomoci viacerých občanov civ-
kumikov ev. a v. cirkevi v Čereňanoch (na kurátora Bardiňu Júliusa a jarára Štanču Pavla). Montáž elektrického zariadenia pokonnu kvonov previedol súkromný podnikateľ z Čiech.

Hospodárenie JRD:

Plodiny:	Hektárové výnosy:		Dodávkové povinnosti:		Poznámka:
	Plán:	Skutočnosť:	Plán:	Skutočnosť:	
Pšenica:	25,-	26,94	250,-	262,-	
Raž:	24,-	30,63	120,-	127,-	
Ječmeň:	25,-	29,03	390,-	487,-	
Ovos:	22,-	23,88	-	-	
Ostaté obiloviny:	17,-	24,-	-	-	
Kukurica:	35,-	27,80	-	-	
Cukrovka:	335,-	343,-	4 020,-	4 123,-	
Ďal:	6,-	10,53	10,-	10,43	
Zemiaky:	120,-	134,-	250,-	250,-	
Ďaloviny:	45,-	56,50	-	-	
Senozluk:	40,-	45,50	30,-	31,43	
Pašienky:	20,-	30,45	-	-	
Strukoviny jedlé:	14,-	4,30	42,-	9,-	
Strukoviny krmné:	200,-	23,-	-	-	

JRD v roku 1966 obhospodarovalo 279,20 ha pôdy. Z toho 184,25 ha orné pôdy, 51,53 ha luk a 42,91 ha pasienok. Pôta je zaradená do výkonnej oblasti v R-III.

Na JRD pracovalo v roku 1966 celkom 35 pracovníkov. Z toho pracovalo v živočišnej výrobe 8 pracovníkov, v rastlinnej výrobe 20 pracovníkov, 5 baktériológ, organizáč. pracovníci 2. V rastlinnej výrobe pracovalo 15 rodinných príslušníkov. Ukový priemerný vznesenancov (členov) JRD a ich rodinných príslušníkov pohybuje sa cca okolo 54 rokov. Rastlinná výroba, podľa plánu vzrástla proti plánu o 1700%. Podiel na vyššiu produkciu mala výroba obilovín a krmovín. Živočišná výroba s porovnaním produkcie proti plánu vzrástla o 7%.

Plnenie plánu výroby živočišnej je nasledovné: mlieko 97%, vajcia 100%, mäso celkom 109%, z toho v HD na 104%, bravčové 111%, vlna 90%, ovčí syry 105%, mäso hydiny 152%, odstavčatá 97%, kŕmivosť na kus bola splnená nasledovne: mlieko 99%, znáška vajíč na 82%, prírastky v HD na 106%, prírastky v šľapaných na 115%, stihli vlny na 100%, výroba ovčieho syra na 100%, odstav prasice na 105%, odstav teliat na 96% a odstav jahniat na 106%.

Rok 1967:

Žina bola mierne. Najväčšia zima bola zaznamenaná začiatkom januára -16°C. Trvala 5 dní, potom polávil a nedosiahla viacej ako +8-11°C. Leto bolo teple a chodobné na kráškly (suchota). Najväčšia teplota bola zaznamenaná 18 až 23. júla až 35°C v tieni. Suchota trvala až do 11. septembra, kedy začalo pršať. Jeseň bola dlhá a ideálna. Zdravok priemerné. Letý október bol veľmi teplý ako aj začiatok novembra. Mrazní začalo začiatkom decembra, kedy napadol aj sneh. Pred vianocami však oteplelo a mraz začalo mznúť tesne pred koncom roku 1967. Snehu veľa nebolo.

Behom roku 1967 kino DK v Čereňanoch premielo celkom 38 filmov. Celková návšteva filmových predstavení bola pomerne, sproti predchádzajúcim rokům slabá. Priemerný počet návštevníkov na jednom filmovom predstavení činil 19. Tendencia je stále klesajúca a to v dôsledku vzrastajúceho počtu televíznych prijímačov v obci. DK pri JRD uzavrie o napretí miestneho kina v uvedenej dohode. ČSM mala celkom 2 divadelné predstavenia spojené s tanečnou kabareom. Na fašiangy masťarkný ples. K medzinárodnému dňu žien bola usporiadaná malá slávnosť s kultúrnou vložkou. Program pripravili žiaci miestnej nákladnej deväťročnej školy a miestna skupina ČSM.

Behom roku 1966 - 1967 zomreli tieto občania:

vd. Cabanová Zuzana	narodená:	20. XI. 1893	- zomrela:	30. VII. 1966.
Balog Pavol st.	narodený:	18. VII. 1884	- zomrel:	31. XII. 1966.
Kalčí Ján	- "	1. I. 1904	- "	31. XII. 1966.
Biacovský Ján	- "	16. IX. 1909	- "	30. I. 1967.
Štáň Ján	- "	6. III. 1929	- "	30. XII. 1967.
Štáňová Alžbeta	- "	28. IX. 1876	- "	1967.
Husťková Anna	- "	15. IV. 1893	- "	14. VIII. 1967.

chovali sa našej obci.

Od roku 1955 až do roku 1967 prisťahovali sa do našej obce tieto občania:

Bobonič Vasil * 9.VI.1924	Ranko Ján * 17.IV.1922
Boboničová Mária * 20.X.1927	Šabalická Elena * 19.I.1939
Boboničová Júlia * 26.VIII.1950	Šabalický Ladislav * 23.I.1935
Bobonič Václav * 6.VIII.195	Šiadka Július * 30.XI.1917
Šihelský Ján * 7.VII.1904	Šiadkova Mária * 3.V.1923
Šihelská Mária * 3.IV.1911	Bahledová Katarína * 25.XI.1888
Šihelský Ján * 16.V.1944	Varecha Ján * 7.III.1933
Šihelská Mária * 9.IX.1947	Varechova Mária * 2.VII.1940
Šitarčíkovi Antonia 25.VIII.1913	Kuric Jozef ot. * 11.XI.1914
Šitarčík Pavol * 5.X.1943	Kuric Pavol * 26.IV.1946
Šitarčíkovi Paulína 20.IV.1944	Kuric Jozef ml. * 29.IV.1941
Šitarčíkovi Jarina * 1.X.1951	Kuricová Mária * 4.VIII.1915
Šlávik Pavol * 1.XII.1906	Kuricová Mária ml. * 10.IV.1946
Šláviková Rozena * 27.VIII.1921	Chelch Peter * 22.VII.1932
Bokosová Emília * 22.VI.1894	Chelchová Rózia * 24.V.1935
Bokotaj Michal * 3.IV.1916	Šilo Jozef * 27.VII.1941
Bokotajová Elena * 18.VIII.1923	Šilová Jelitka * 19.V.1942
Bokotajová Mária * 30.VI.1948	Vojeník Pavol * 7.VI.1922
Nagy Dezider * 21.VIII.1930	Vojeníkova Mária * 6.VII.1932
Nagyová Katarína * 8.X.1934	Činčosová Mária * 12.I.1948
Malušiak Jozef * 20.VII.1940	Václavík Ján * 5.II.1938
Malušiakova Anna * 12.X.1942	Václaviková Mária * 4.V.1931

Od roku 1965 odsťahovali sa z našej obce tieto občania:

Molnár Alexander * 9.IV.1925	do Rimavskej Soboty. (v.r. 1966.)
Molnárová Piška * 20.III.1921	" " " "
Pál Tibor * 15.X.1946	" " " "
Kováč Ján * 4.IX.1890	do Rimavskej Soboty (v.r. 1965.)
Kováčová Alžbeta * 5.III.1910	" " " "
Kováč Ján ml. * 11.XI.1946	" " " "
Kamila Július * 7.I.1943	do Aš (Čechy). (v.r. 1967.)
Cavar Jozef * 12.VI.1909	do Trjonej Chovradce (v.r. 1967.)
Cavarová Mária * 8.I.1916	" " " "
Cavarová Mária ml. * 4.IV.1950	" " " "
Nováková Mária ml. * 13.XI.1942	do Krasnej (P. Seniakove)
Plánka Jozef * 17.IX.1893	do Rim. Soboty (v.r. 1966.)
Plánková Alžbeta * 1.I.1902	" " " "
Plánková Viola * 24.IV.1940	" " " "
Vengrin Ján * 5.VI.1928	" " " (v.r. 1967.)
Vengrinová Anna * 1.VIII.1937	" " " "

Plodina :	Hektárové výnosy :		Dodávkové povinnosti :		Poznámka :
	Plán :	Skutočnosť :	Plán :	Skutočnosť :	
Pšenica :	22,-	20,-	20,-	20,-	
Raž :	13,-	15,-	15,-	15,-	
Jačmeň :	21,-	19,-	19,-	19,-	
Ovos :	15,-	18,-	18,-	18,-	
Kukurica :	16,-	3,-	3,-	3,-	
Mäč :	4,-	3,82	3,82	3,82	
Cukrovka :	320,-	363,-	363,-	363,-	
Zemiaky sk. :	85,-	104,-	104,-	104,-	
- " - ostat. :	105,-	101,-	101,-	101,-	
Ďatelina zel. :	39,-	24,-	24,-	24,-	
Lucerna s. :	39,-	39,-	39,-	39,-	
Ďatel. semeno :	-	1,02	1,02	1,02	
Luc. semeno :	-	3,87	3,87	3,87	
Kukur. siláž :	150,-	130,-	130,-	130,-	
Miešanky :	22,-	25,3	25,3	25,3	
Pastrva zel. :	60,-	77,-	77,-	77,-	

(výroby)
Plnenie plánů a dodávkových povinností živočišnej výroby JRD r. 1967 :

Produkt :	Jedn. mera :	Výroba :		Dodávkové povinnosti :		Poznámka :
		Plán :	Skutoč. :	Plán :	Skutoč. :	
Mlieko :	litr	60.000-	78.000,-	38.000,-	42.000,-	
Vajcia :	ks.	12.000	14.000,-	10.000,-	14.000,-	
Mäso celkom :	q.	362,-	367,-	295,-	220,-	
Z toho mäso HD :	q.	182,-	207,-	135,-	142,-	
- " - bravčové :	q.	180,-	160,-	80,-	78,-	
Vina :	kg.	600,-	729,-	500,-	620,-	
Orvš syr :	kg.	750,-	820,-	750,-	820,-	
Hydina :	kg.	300,-	185,-	140,-	140,-	
Odstav. odstavčiat :	kus.	125,-	160,-	-	-	

Hospodárenie MNV v roku 1967 :

Položky podľa jednotl. kapitál :	Príjem : (v Kčs.)		Výdavok : (v Kčs.)		
	Plán :	Skutočnosť :	Plán :	Skutočnosť :	
Daň z príjmov oby.	400,-	620,-	Voda pre občanov	-	2.362,-
Daň poľnohosp. JRD	7.000,-	7.290,-	Výprava a mat. výdavky	-	2.400,-
Domová daň	6.500,-	6.700,-	Mzdy " - "	-	1.070,-
Správne poplatky	300,-	700,-	Údržba ZDŠ	1.300,-	1.700,-
Ľudná dárka	2.500,-	4.600,-	Účelné pomôcky ZDŠ	1.000,-	320,-
Najmene za bytstoly	800,-	760,-	Kultúra z ostat. výd.	600,-	480,-
" - za poz. m. rozhl. JRD	-	1.500,-	" - " - mat. výdavky	-	3.600,-
" - od jednoty z úst.	3.000,-	7.300,-	Príspevky na OB	2.000,-	2.000,-
Popl. za psov a zábravy	1.100,-	1.300,-	Údržba a opravy OB zan	-	6.300,-
Dělnak daň z r. 1965	-	19.730,-	Vnút. správa mat. výd.	4.000,-	4.500,-
Pravid. prír. z FRR	25.000,-	762.700,-	" - služby nevr. povahy	-	1.300,-
Prodaj stav. pozem.	-	-	Miest. hosp. mat. výdavky	4.000,-	3.630,-
3% úšpera	400,-	400,-	" - " - údržby	-	760,-
Za pokuty občanov :	-	170,-	obnary	1.500,-	1.000,-
Spolu :	45.000,-	212.760,-	Spolu :	14.400,-	38.022,-

ie behom
1968:

Rok 1968:

Zima bola pomerne mierna. Vo novom roku ochladilo. Zima vyvrcholila 10.-14. januára 1968 kedy teplota (~~stala~~) poklesla až na -26°C . V noci n. 15.-16. januára 1968 mrav plelelo a začal pršať dažď. Dňa 16. januára 1968 teplota vystúpila na $+7^{\circ}\text{C}$. Saktiže do večera toho dňa sa skoro všetok sneh stopil. Potom bolo už malá zima bez snehu. Jaz prišla včas. Leto bolo dosť mierne. Bolo viac sucha, prišlo priemerné. Najvyššia teplota bola zaznamenaná 10. júla 1968, kedy teplota vystúpila na $+29^{\circ}\text{C}$. Jesenná bola dlhá. Zamrzlo v polovici decembra a sneh napadol skoro pred Vianocami a držal sa až do nového roku.

Dňa 27. januára 1968 navštívila OSM zo Lučian divadelné predstavenie "Užol." Počas roku 1968 mládež usporiadala štyri samostatné zábavy a dvakrát previedla divadelné predstavenie (na veľkú noc a na Vianoce). Nakoľko pre malú návštevnosť kina DK bolo premietanie filmov nerentabilné, preto OB rozhodla sa na neurčito dočasne zastaviť premietanie filmov.

V noci n. 2. na 3. apríla 1968 tragicky zahynul 53 ročný občan Ľuboslav Čavil (člen JRD) utopil sa v Rimave. Šťastným bolo zistené, že do Rimavy spadol, resp. skočil za fúšnikovej náhradou. Najdený bol na Jarušovej resp. na Vengrinovej náhradou. Činnosťou celkomisto činnosť bola pravdepodobne osamelosť a osamotenosť tohto občana, keďže jeho manželka v ťažkej nemoci v bernádkyninom stave už dlhú dobu ležala na smutnom lôžku v nemocnici v Rimavskej Sobote. O štyri dni po jeho utopení skonala i ona.

JRD v Čienčanoch v roku 1968 hospodáilo na 291 ha. pôdy. Z toho bolo 196 ha. orných pôdy, 52 ha. lík a 43 ha. pasienok. Rozzemky sú zaradené do R-3 a prírodně-ekonomické skupiny HMt. 8.

Huba polnohospodárska produkcia a rastlinnej výroby sa splnila na 116%. Produkcia kŕmnej rastlinnej výroby bola splnená na 119%. Produkcia živočišnej výroby na 113%. Jhová produkcia na 120%. Jhová produkcia kŕmnej živočišnej výroby bola splnená na 117%.

Behom roku 1968 nakúpilo si JRD nasledovné stroje: vlečku 4 tonovú, vyklapačku, obilný kombajn SK-4, driš umelého hnojiva, päťdielnu bránu, hrabacku na traktor RS-09, rozmeladlo umelých hnojív, polskej výroby a kosačku RVM-42. V živočišnej výrobe bola dána do prevádzky prachom zapadnutá kŕmnička na ochladenie mlieka, ktorá veľmi dobre slúžila v letnom období.

nuv podujav-
n. 1968:

ka udalosť:

činnosť JRD:

V živočišnej výrobe sa JRD špecializovalo na výrobu mlieka a dochtov plemenného dobytku. Podnikli všetko, aby bola vyvíšaná dojivosť. Estou OPZ v Rim. Lovské zabezpečili si služby odber mláta pre dojnice. Vo výživnej výrobe mlieka pokusne zaviedli odstav kŕmnej mliekom po 1. vyživní, čím získali plnotučné mlieko na ZD v množstve 47.000 l. a prémie pre JRD v sume 24.000,- Kčs. Dojivosť na kravu bola dosiahnutá 2.898 litrov mlieka. Priemerný prírastok u HD. bol dosiahnutý 0,80 kg.

V chove osýpaných vnovali sa hlavne výrobe odstavčiat a bolo odstavené na 1. prasniciu 14 kusov. Vo výkrme bol dosiahnutý prírastok na 1. kus denne 0,45 kg.

V chove oviec bola vnovaná porovnosť najmä dochtov plemenných baranov a jahničiek. Ďalej bolo akceptované sa na výrobu ovčej vlny, ktorá je základom vývoja vlnivosti u oviec.

V roku 1968 bola prevedená výstavba bytu pre osťahovateľa oviec v sume 39.100,- Kčs. Táto bola odkúpený podporný dom a hospodárske budovy po vd. Fabovej juľii za cenu 36.000,- Kčs.

Produktivita na jedného pracovníka JRD v r. 1968 bola dosiahnutá v sume 45.047,- Kčs, čo je oproti r. 1967 o 8.535,- Kčs. viac.

Služby a polnohospodárskej výroby na 1 ha. polnohosp. pôdy sa dosiahli v sume 9.325,- Kčs., čo oproti r. 1967 4.653,- Kčs. a rastlinnej výroby 4.107,- Kčs.

Na normu I. triedy bolo zálohované 18,- Kčs a bolo vyplatené na zálohách 519.335,- Kčs. na premiach 39.000,- Kčs., na náhradách 45.000,- Kčs., na doplatkoch 178.537,- Kčs. na podieloch 322.000,- Kčs. a v maturovaciach 88.205,- Kčs., čo činí 3,- Kčs. na normu. Bolo vyčerpané celkom 28.854 noriem.

Vo uvedených odmenách boli dotované fondy nasledovne: fond kultúrnych a sociálnych potrieb 16.369,- Kčs., fond výstavby 122.310,- Kčs., rezervný fond 279.354,- Kčs.

Pomenovanie produktu:	Plán:	Skutočnosť:	Poznámka:
Hovädzie mäso	170, - g.	174,40 g.	
Bravčové mäso	120, - g.	122,50 g.	
Mlieko	105.000, - l.	153.263, - l.	
Vajcia	15.000, - ks.	20.847, - ks.	
Ovčja vlna	900, - kg.	929, - kg.	
Ovčie syr	500, - kg.	354, - kg.	
Odstavčiat v kusoch	350, ks.	311, ks.	
Plemenné barany	20, ks.	24, ks.	

Plán
dost
stala

hektárov-
množstvo a úroda
v r. 1968 :

Plnenie ha výnosov a úrody v roku 1968 :

Plodina :	Osevná plocha :		Hektárové výnosy v q :		Plnenie plánu ha výnosov v %-toch.	Poznámka :
	Plán (ha)	Skutoč. (ha)	Plán :	Skutočnosť :		
Pšenica	55,-	55,-	25,-	29,50	118	
Jačmeň	35,-	35,-	25,-	23,58	94	
Ovos	10,-	10,-	23,-	11,39	49	
Kukurica	6,-	6,-	35,-	28,30	80	
Mak	2,-	2,-	6,-	8,98	149	
Cukrová repa	14,-	14,-	340,-	445,-	130	
Zemiaky skore	3,-	3,-	120,-	102,-	85	
- " - ostatne	3,-	3,-	120,-	170,-	141	
Ďatelina na seno	26,-	26,-	49,-	38,10	77	
Lucerna - "	15,-	15,-	51,-	44,80	87	
Ďatelincové semeno	14,-	6,-	1,-	1,39	139	
Lucernové semeno	6,-	8,-	1,-	3,90	390	
Lúčne seno	52,-	52,-	46,-	31,-	67	
Pastva zel.	43,-	43,-	80,-	80,6	100	
Kukurica sil.	2,-	2,-	200,-	171,-	85,	
Kukurica zel.	7,25	7,25	225,-	171,-	85,	
Miešanky	6	3	250,-	37,66 v zme	-	

výroba
úrodnosti zvierat
v r. 1968 :

Živočišná výroba - užítkovosť zvierat v roku 1968 :

Ukazovateľ výroby :	Plán :	Skutočnosť :	Plnenie v %-toch :	Poznámka :
Výkrm HD. v q.	241,40	313,27	129	
Ostatná - y HD.	0,75	0,54	72	
Prasnice	420	450	107	
Ošipané - výkrm	74	74	100	
Ostat. ošipané v q.	187,56	194,82	103	
Ovce	0,47	0,42	90	
Hydina	36,49	36,27	94	
Mlieko	163,980,-	185,436,-	113,-	
Vajcia	2,650,-	2,878,-	109,-	
Ovčí spr	5,00	3,54	70	
Wlna v q.	5,00	3,54	70	
	9,00	9,29	103	
	5,00	5,00	100	

plánovaných
hosp. zvierat
v r. 1968 :

Plnenie plánovaných stavov hosp. zvierat v kusoch v r. 1968 :

Ukazovateľ :	Plán :	Skutočnosť :	Plnenie v %-toch :	Poznámka :
Hovädzí dobytok	159.	166.	104.	
Z toho: kravy	65	66.	101.	
HD vo výkrm.	26.	27.	103.	
Ošipané celkom :	133.	188.	141.	
Z toho prasnice :	30.	30.	100.	
Ovce celkom :	201.	206.	102.	
Hydina celkom :	-	-	-	
Z toho nosnice :	-	-	-	

Rok 1969 :

To polovice, t.j. do 15. januára bola dosť veľká zima. Pohybovala sa v medzích od -14 až do -21°C. Dňa 15. januára oteplilo, sneh sa topil. Dňa 16. januára 1969 bola zaznamenaná teplota +8°C. Až do 8. februára 1969 bola potom veľmi mierna zima. Teplota cez deň sa pohybovala +2 až +6°C a v noci -2 až -6°C. V noci z 8/9. II. 1969 napadol znovu sneh (až 28cm.) a ochladilo sa. Teplota od 10. II. až do 12. II. 1969 sa pohybovala medzi -15 až -21°C. Potom aj po čias dočnami z tepena, sa snehu bolo až do 25. apríla veľmi chladno. Dňa 26. apríla oteplilo a dňa 27., 28. a 29. apríla teploty dosiahli až +25°C v tieni. Leto bolo pomerne suché - dažďov bolo menej. Jeseň pekná, teplá, bez dažďov. Dažde začali padať len v poslednom novembri. Bývalo pomerne dosť málo. Prvý sneh napadol 18. novembra, avšak nebol len jeden deň - topil sa. Bolom napadol sneh 6. decembra znovu a prvý až do mierny - 4 až -14°C. Zima v decembri bola dosť

Na činnosti OB sa podieľa viac knižiek. Je to: divadelný knižok, rozhlasový knižok a knižok sekových, ruk. Rozhlasový knižok pripravoval pri jednotlivých slávnostiach relácie. Bolo to v februárovom v daktorami, k MDZ, k 99. výročiu narodenia s. Lenina, k marcu me- stacu knižky, k predvečeriu 1. mája a 9. mája, k 29. augustu (SNP) k 51. výročiu zriadenia ČSSR, ako aj k 7. novembru. Z príležitosti 8. marca bola slávnostná akadémia s programom. Dňa 29. augusta bol usporiadaný účtov povstaleckej poezie a z príležitosti 105.R. bola usporiadaná dňa 7. novembra slávnostná akadémia. Ďalej z prí-

čas
roku

čas
roku

deskej školy v našej obci. K výstavbe sa však neprišlo, keď už bol niek-
torý stavebný materiál (ako štukové) miestnym TRD navozený, nakoľko
nechcel byť investovaním tejto stavby ani MNV, ani TRD. Zlúčenie TRD
nastalo v januári 1972 s výstavbou bytovky pre pracovníkov TRD na
pozemku bývalého občana Jozymho Sadlára. Stavba bola pozpoc-
ovaná a pre nedostatok stavebných prác kapacit zo strany TRD nebola
v roku 1972 dokončená. V štvrtom štvrtroku 1972 bola cea prevedená
menšiu údržbu miestnej komunikácie kvôli novým potrebám a posypom ka-
mennej drvinou. Účast previedol podnik Okresná údržba ciest v Rim. Sobo-
le, nákladom 15.000,- Kčs, ktorý spravil podnik Okresná údržba miestnych
komunikácií v Rimavskej Sobote. Stav komunikácie v obci v dôsledku
nedôsledného prevedenia údržby sa veľmi zhoršil, ba ešte momentál-
ne možno povedať sa zhoršil, nakoľko posypaná drvinou má kvôli
nej poschod bola miestami veľmi hrubozrnná, poschod slabší, takže
povrch vozovky cesty ostal miestami taký ostrý ako rajbadlo. V dôsledku
toho často dochádzalo zo strany občanov k skutočne opravným stavi-
nostiam a bytlika na prevedenie nedokonalaj údržby vozovky obecnej
cesty.

Občiansky výbor v Čerenciánoch zasadal pravidelne mesačne, dopyčnej
prvý týždeň v mesiaci. Celkom bolo 12. zasadnutí OV. Účast členov OV
na zasadnutiach bola pomerne dobrá, cca 90%-tná. Občiansky výbor rie-
šil rôzne problémy týkajúce sa výstavby obce, organizácia brigád a
iné problémy, ako napr. predĺženie vodovodu, cesty do novej štvrte
našej obce (nad kázanickou pastorkou) a iné problémy občanov.
Zvlášťne udalosti behom roku 1972 sa nevyšly.

Plnenie rozpočtu MNOV sa neúradia z tých dôvodov, že naša obec je
vo väzku spoločného klúčeneho MNOV vo Veľkých Terňakoviach a preto
je tu spoločne plánovanie a hospodárenie.

TRD je vo väzku TRD-ČSSP vo Veľkých Terňakoviach a preto hosp. výsled-
ky sú spoločne za celé zlúčenie TRD. tu reči neúradiam. Terňanské hektá-
rové výnosy pšenice = 37,00g a jačmeňa = 34,00g.

Ku koncu roku 1972 došlo k zmene funkcie predsedu OV v Čerenciánoch,
preto, čo býv. predseda OV p. Majos Čabel sa vzdal tejto funkcie pre veľké
zaťaženie inými verejnými funkciami. Namietko jeho bol za predse-
du OV zvolený p. Bobek Pavol, člen OV. Bývalý predseda OV, Majos ostal
však nadálej členom MNV a OV.

ROK 1973

Január bez snehu. Zima -3 až -15°C. Dňa 4. januára trochu otepelo a na-
čal pršať dážď. Dážď na druhý deň zamrzelo a ostalo veľmi ťmavé a
no. Potom celý január bolo skoro bez snehu, kamenné a väčšinou pod
mrakom a hmľisto. Február a marec bol pomerne dost teplý. Teplota
sa pohybovala v rozmedzí -2-7°C. Snehu nebolo. Marec bol teplý a
suchý (+3°-+10°C) v dôsledku čoho boli aj polne práce na poliach.
náho TRD väzku ukončení. No sucho ostalo aj nastálej, čo v značnej

miere spôsobilo nerovné schádzanie kasiatych jarov, a malo tiež značný vplyv
na ich vývin nepriaznivo. Sucha trvalo až do začiatku júna. Dňa 3. júna na-
čal pršať dážď. Pršal celkom po tri dni. Potom otepelo a ostalo pekne letné
počasie. Dážď začal znovu pršať začiatkom júla a pršal tak do polovice to-
hoto mesiaca, čo značne oddialilo nrebie obilia a jeho zber. Zber sa v dô-
sledku tohoto začal len v druhej polovici júla, kedy nastalo suché, teplé po-
časie. Zberne práce boli ťažké, nakoľko väčšina obilovín bola polámaná
a jej zber bol v dôsledku toho pre kombajny veľmi ťažký. Veľké percento
obilia v dôsledku toho vypršalo. August, september a možno povedať aj október bol
pomerne teplý a suchý. Ku koncu októbra sa ochladilo až na 7°C v noci a to
na 21/22, na 22/23 a na 23/24. októbra. Potom znovu otepelo. November bol už chla-
dny. Teploty sa pohybovali od -3° do -12°C. V decembri na 2/3 došliakla zima a
2/3°C, potom však bola miernejšia. Dňa 5. a 6. decembra napadol sneh cca
10 cm vrstva, potom však znova otepelo a tento sa behom troch dní úplne
šmolil. Dňa 16. decembra napadol znovu sneh cca 15cm počasie sa schladilo na
-7° až -12°C, takže táto silná snehová prikrývka trvala takmer do 24. decembra
kedy otepelo a začal pršať dážď. Cel vianočné sviatky pršalo, bola hmľava
a teplota +3° až +4°C. Potom do konca mesiaca decembra bola mierne zima
-7° až -6°C. Silná snehová prikrývka neostala.

Kultúrno-osvetová činnosť v našej obci už od niekoľkých rokov je v útlme,
akoby bola zaplata na varinoch po prvom desaťročí (v rokoch 1955/1965) po
výstavbe kultúrneho domu v Čerenciánoch. V uvedených rokoch práca kultúrno-
osvetová v našej obci dosahovala skutočne najlepších, vrcholných výsledkov.
Bolo v činnosti ochotnícke divadlo, baletové divadlo (celoročné), usporiadali sa
rôzne prednášky, hovory a pod. Premietane boli filmy týždenné. Bolo by ano
va potrebné obzrieť v našej obci kultúrno-osvetovú činnosť na úrovni aspoň
takú ako bola v rokoch 1955/1965. Kultúrno-osvetová činnosť behom roku
1973 v našej obci pozostávala z kultúrno-nábožných relácií v miestnom rozklu
pri rôznych príležitostiach, ako v predvečer prvého a deviateho mája, 1. 23. au-
gustu, 1. 7. novembrom (VOSR), slávnostný program s kultúrnou vložkou k MDŽ,
k výročiu SNP VOSR. Boli usporiadane štyri tanečné kabarety a jedno du-
vateľné predstavenie. Takmer každý štvrtok vo večerných hodinách je otvorená
na knižnica OB, ktorú vedie s. riaditeľka miestnej ZDS. Elena Kemešová dlho
roky. Filmy sa v sále OB už dlhé roky nepremietajú pre malú návštevnosť.

Občiansky výbor v Čerenciánoch zasadal z pravidla raz mesačne, prvý týždeň v mesiaci.
Celkom bolo 12. zasadnutí OV. Účast na týchto zasadnutiach bola pomerne vždy dobrá.
Členovia OV. na svojich zasadnutiach riešili rôzne záležitosti týkajúce sa výstavby
obce, organizovania brigád, na ktoré chodievali občania takmer jedu a títo
občania. Taky boli riešene rôzne problémy občanov našej obce, výstavba vodo-
vodu v časti obce nad kázanickou pastorkou, údržba miestnych komunikácií
v obci, ktorí sú púšťavne znečisťované oblasť sa dať dážďovo počasie bledom
navazaným nákladným autami a traktormi miestneho TRD a SM na poli a
na dvoroch (stredisk). TRD a SM. Zasadanie občianskeho výboru sa konalo vždy
v miestnosti kancelárie bývalého MNV Čerenciány. Vyžalo z pravidla vždy vo
večerných hodinách od 19.00 hod. do 22.00 hod. Na týchto zasadnutiach boli
riešené vplyvom len záležitosti miestneho významu týkajúce sa len našej obce.
Z každého zasadnutia bola písaná zápisnica 2x, a ktorej strukopis bol
vždy predložený na MNV veľké Terňakovi.

rozpočtu 1973:

Vzhľadom na to, že naša obec je vo zväzku spoločného klúčeneho miestneho národného výboru so sídlom vo Veľkých Teriakovciach, plnenie rozpočtu MNV neuvádzam. Plánovanie a hospodarenie za celé MNV je spoločné a výsledky sú vyhodnocované spoločne na všetkých obciach (Čereňany, Veľké a Malé Teriakovce, Tlbovice, Nižný Skalník a Mačana).

akcie v našej 1973:

V roku 1973 v rámci brigád pokračovalo so prácami na úprave, resp. dláždení priekop v obci (vedľa cesty) a bola prevedená priekopa od občana Kamila Šud. aby po bývalom obecnom pastierovi. Týchto brigád sa zúčastňovali hlavne si istí občania, ktorým skutočne záležalo na porovnaní a porovnaní našej obce. Táto bola bývalá väčšia ochota a porozumenie zo strany občanov našej obce k organizovaným brigádam, ktoré sa organizovali a uskutočňovali občasne v medzích, mohli sa v našej obci hodne viac urobiť na výplabe a porovnaní obce. Týmto neochotou občanov vo veci brigád a výstavby a skrášľovaní našej obce zostali bytie hodne na ostatných občanov (organizácia spoločného MNV Veľké Teriakovce), takže budeme mať čo urobiť do budúcnosti týchto a potom drívaj s nimi a v rámci našej obce.

výsledky činnosti:

JRD (dvor v Čereňanoch) je vo zväzku spoločného JRD Československo-sovietského priateľstva so sídlom vo Veľkých Teriakovciach, preto hospodárske výsledky sú spoločné za celé JRD v dôsledku toho ich ani neuvádzam. Hektárové výnosy u jednotlivých poľnohospodárskych plodín na dvoře JRD v Čereňanoch k roku 1973 sú nasledovné: pšenica 39,9 q na hektár, jačmeň 24,00 q na hektár, kukurica 35,00 q na hektár. Výnosy mohli byť aj vyššie, avšak v dôsledku veľkých strát pri zbere obilnín (protahliny, vyprávanie obilnín pri strojných plene políablin) boli hektárové výnosy obilnín podstatne nižšie ako sa očakávali.

činnosť činnosť:

Činnosť čereňanuského požiarného sboru ako je známe, už od viacerých rokov je skutočne dlhá, na úrovní. Môžeme sa skutočne pochváliť aj tým, že v posledných rokoch po tejto stránke, že máme skutočne schopných, overených požiarníkov, ktorí sú schopní, kedykoľvek úspešne zasiahnuť pri lokalizovaní prípadných požiarov. Požiarny sbor v Čereňanoch má jedno družstvo mužov, jedno družstvo žien a jedno družstvo dorastencov - chlapcov. Tieto družstvá sú pravidelne každoročne zúčastňujú požiarných súťaží okresných a okresných. Ženy zúčastňujú na súťažiach súťažiach, možno sa skutočne o nich len pochvalne pomenovať na týchto súťažiach, možno sa skutočne o nich len pochvalne pomenovať a jednoducho hovoriť o ich výskoch a morálnu a technickú úroveň. Každý z nich má dobrú úroveň našich požiarníkov predovšetkým majú veliteľ požiarného sboru p. Hulina František, miestny prevádzkar požiarného sboru p. Bodov Michal a celkový predseda miestnej organizácie Československej požiarnej ochrany v Čereňanoch p. Bobek Ján. Membrami mnoho svojho voľného času zúčastňujú pri nadvrhovaní na (oblasti) okresové a okresné požiarne súťaže našich súťažiacich družstiev. Členovia miestneho požiarného sboru prevádzka tak ako každoročne si v tomto roku jarnú (v apríli) a jesennú (v októbri) prevádzku každoročne v rodinných domoch, hospodárskych budov na dvoře JRD a JRD v Čereňanoch s plnou zodpovednosťou. Časom katečného obdobia stavali nočné protipožiarne hliadky. Po stránke kultúrnej usporiadali jednu tanečnú zábavu k nám v roku 1973. Previedli upratovanie v požiarnej brigáde v mesiaci júl/73 a v jej okolí s úpravou a odstraňovaním vegetácie (bujiny) okolo požiarnickej hliadky, umetanie na bromadu pochádzajúcej ocelovej prot na priestranstve na požiarnou hliadku, ktorý bol nariadený, sem, kiskami miestnej ZPS. Z uvedenia vypoveda, že činnosť nášho požiarného sboru je skutočne aktívna, zapojila hlboko korene a máta dobrú prácu pre ďalšiu činnosť v požiarníckej práci na našej obci, vďaka občanom pochopeniu našej mladšej dôstojnosti a zodpovednosti požiarníckeho diania v celí našej sociálno-ekonomického zväzku. Očakávame, že táto činnosť v budúcnosti bude neustále.

ROK 1974:

Január - miera zima -2 až -7°C. Snehu malo 4-8 cm. február a marec - takmer ani snehu. Veľmi miera zima. Apríl - chladno, suchá - v noci mráz. Máj - načas dažďom (1. mája prší a je chladno). Běhom mája je veľmi chladno, občas slabé prší, pôda je suchá, takže jarný schádzajú na dvakrát - nie odrazu. Prvý veľký sneh, dva dni 3. júna. Zaciakom júna slabé prší, júl - začiatkom dažďe a veľmi chladno, následkom obilnín slabé prší a zber obilnín sa napočal oneskorene. Aug septem ber je suchý, pomerne teplý a slnečný. Október - ochladilo a začalo pršať. V dňoch 21. až 23. októbra v dôsledku stále trvajúcej dažďov vstúpila voda a koryta rieky Rimavy a zaplavila lúky, náhady a polia v blízkosti. November - občas prší, stále zamrzalo, ku koncu (20.) novembra suchavé. December - vo 7/8. napadol sneh (menšia vrstva cca 10 cm) ktorý sa do 28. decembra úplne stopil. Potom zamrzelo a do konca roku bola suchá zima bez snehu. Zima -3 až -14°C.

V rámci brigád v roku 1974 bola postavená na Kláčanoch (pri štátnej ceste, Riv. Sobota - Tisovec) na autobusovej zastávke kryta čakareň, ktorá má slúžiť cestujúcej verejnosti autobusmi. Táto bola postavená cesta na priestranstve pred farou, ktorá slúži na občianske autobusov nachádzajú sa v ceste do obce, (spoj Riv. Sobota - Sekev cez Čereňany a Trachovo). Táto bola prevedená dnova fasády miestneho kultúrneho domu. Bola prevedená výmena starých svietidiel (osvetlovacích telies) v sále kultúrneho domu a prevedená oprava poškodených kominov v budove kultúrneho domu.

Rok 1974 nebol pre poľnohospodárov priaznivý. Pomerne suchý, predchádzajúci rok 1973, malo snehu v zimě 1973/1974 a suchá jar 1974 spôsobili, že jarný schádzajú na dva razy, obilnín (jarný) v dôsledku tohoto doriešali nerovno a tým sa zmeškal aj ich zber. Zaciakom júna začali dažďe, ktorí tiež podstatne oddialili zber obilnín. To tomto daždi bolo hodne poľahku - jeho obilnín, takže zber obilnín kombajnami bol veľmi ťažký a hodne zrna vypráso, čo malo samozrejme veľký vplyv na priemerné hektárové výnosy. V dôsledku toho, že JRD malo spätný preš na slamu, bol väčšina porušený, slama na mnohých parcelách nebola včas popravená do balíkov a preto, nemohla byť ani včas zvezená z poľa. Zo toho prší dlhšie hrovajice dažďe, takže mnoho slamy ostalo na poli ktorá vo väčšine zhnila. Uľahčujúcej jesenne dažďe značne stárli aj zber kukurice, repy. V dôsledku týchto dažďov nebolo možno včas a kvalitne previesť prípravu pôdy pod jesennú siatiny a previesť v príslušných agrotechnických lehotách ich vyseť. V dôsledku toho, že pôda bola veľmi rozmoknutá a nezamrzala, nebolo možno prístup kombajnov na kukuričné polia (malý stav pracovníkov JRD) spôsobil to, že úroda kukurice nebola do konca roku 1974 z poľa zobrať. V roku 1974 na dvoře JRD v Čereňanoch boli dosiahnuté tieto priemerné hektárové výnosy: pšenica 50,39 q, jačmeň 42,55 q. Osiata plocha pšeníc 63 ha. Celkový výnos pšenice 3145,5 q. Osiata plocha jačmeňom 38 ha. Celkový výnos jačmeňa 1617,5 q. Obilninný spolus celková osiata plocha 101 ha. Priemerná úroda 47,34 q. Celkový výnos 4792,5 q. Celkový výnos repy osiata plocha 10,5 ha. Celková úroda 5140,5 q. Priemerná úroda 570 q. Kukurica na zelene 46 ha. Úroda 14078 q. Priemerná úroda 306 q. Len 14 ha. Celková úroda 988 q, priemerná úroda 70 q. Kucerma 3 ha. Úroda 685 q. Priemerná úroda 228 q. Zelená 31 ha. Úroda 101 q. Priemerná úroda 326 q.

plánu
MNV

OB za

rozhroma
1974

Prítomci našej obce patrili pod miestny národný výbor so sídlom vo veľkých Teriakov-
ciach plánuje plánov hospodárstva MNV ako aj hospodárske výsledky osobitne za našu
obec (OV) nie je možné vyčíslit, resp. uvádzať tieto výsledky sa vyčíslujú a hod-
notia za celý MNV.

Kultúrno-osvetovai činnosť v našej obci bola zameraná a niesla sa v zameraní
30. výročia SNP bozovala sa z kórejských relácií k MDE, k prvému a deviatemu máj-
ju, k 30. výročiu SNP k výročiu VOSR publikovanými v miestnom rozhlas. Ke-
dnu 8. mája (MDE), k 30. výročiu SNP uskutočnila sa slávnosť s kultúrnym progra-
mom. Behom roku 1974 uskutočnili sa u nás tri tančové rabary. Tmáznica OB
prevádzkala ako sbyhle zapozičiarovanie a výmenu knih, miestnym občanmi a,
ke každý športok od 19,00 do 21,00 hod. Tmázniku OB uš dlho roky vedie osvedčenaí
a skúsená knihovníčka s. riad. miestnej ZDS Elma Nemčová si všeobecnej spogy-
nosti všetkých návštevníkov knižnice. Z uvedeného možno konštatovať, že kul-
turno-osvetovai činnosť na našej obci nie je ešte stále na patičnej úrovni.

Jeseň 1974 bola ~~teplá~~ neobyčejne dažďová. Septembrom a októbrim dažďe naplnili
korpať rieky a potokov, ktoré po vyplnení ich hladín v korpať spôsobili daleko-
siahle škody na majetkoch našich občanov, družstevného a štátneho majetku. Pri-
bež naplňali spôsobomich porovnaním rieky Rimavy a potoky jej prítokov po-
sútkov a potokov v katastru našej obce možno opísať takto: Dlhavrajúce jeseňné
dažďe naplnili korpať rieky a potokov v dôsledku čoho hladina vody v ich ko-
rytách vystúpila tak noko, že sa vyliala a zaplavila široko-daleko všetko.
Voda v Rimave dňa 21. októbra 1974 oca o 10,00 hod. v dôsledku jej nepochého stávu
sa vyliala a zaplavila za Rimavou všetky lúky a polia. Vo ľavom brehu vo-
dne jej tok vyrazil do ľavšej a pravej ravnady a časť jej cez ľavú r-
druhu na ulicu. Časť jej tekla pahnadami dolu údolnou a k mlynu.
Veľké množstvo jej sa dostalo kanalom (korytami) v Rimavy do bývalé, zo-
lupino ravnady, sa zaplavila časť ravnad hne druhej strane obce (sú restov)
občanov Ččenčana, Kadáča a časť oca aj ľavú. Voda stále stúpala a zapla-
vovala vždy viac a viac. Noc 21.22. októbra 1974 bola strašná. Malo to si
dovoliť spať. Hladina porovnenej Rimavy stále stúpala a jej drava vody
brali so sebou všetko čo sa chytilo. V uvedení noci neprestali hrcať traktory
TRD, ktoré odvájali na pomoci miestnych občanov z výšnia TRD družstev-
ne oca do Kalasove dvora. Hlukot dlavých vôt poobie prásateľným do-
mom. Voda na dolnom konci obce šicica dolu ravnadami vytekala na
ulicu Komorove ravnadov, Cabanove, Lavasove a Vengrinove dvorom a
zaplavila túto smerom k bývalému mlynu a stredisku TRD. Cesta na
Kčáčany bola takmer celá (od ľavšej cesty, takmer po most na Rimav-
ve) pod vodou. Občania Kmet Martin, Kmet Juraj a Jankulák Juraj (j-
váj) na Kčáčanoch boli obklopení zo všetkých strán vodou, ktorá im
narobila veľké škody (vyrútila ploty, unikla do prázemnia bytov, do masšál
atd.). Miestnemu občanovi veľkému Jaravovi Blačovi (slovák, ktorý mal
v ravnade, v kočovnom voze všetok vytopila drava voda niekoľko rodín
vôiel, keďže tieto nemohol v dôsledku prerovpive vyhltnu pabiatu vodou
celej ravnady včas tieto premiestniť na bezpečnejšie miesto. V obci nebolo
takmer pivnice v ktorej by nebola voda. Travné prúdy vód v mladých
miesťach poškodili (pobabli) v ravnadách ploty. Veľmi poškodili štátnu
cestu medzi Kčáčanmi a mostom na Rimave (do obce) a spôsobili mno-
ho iných škôd. Hladina vyliatých vôt kulminovala u nás v dvoch 22. a
23. októbra 1974, potom prestali dažďe a voda začala pomaly upadať.
K dobnú povodeň v Ččenčanoch nepamätujú ani najstarší občania
našej obce.

Čakový stav hiev na dvore TRD v Ččenčanoch na rok 1974 činil 94 hod.
3x2 551 hodov mlieka. Čimerna doivot na jednu

Majitelia osobných automobilov k 31. decembru 1974 v našej obci:

Čank Július	MB.	Šlajferčík Juraj	Octávia.
Nemec Pavel	Wartburg.	Böbek Pavel	Škoda 1202-kombi.
Halaši Pavel	Pabieda.	Stankovič Ivan	Žiguli (VAZ)
Mihál Dezider	MB.	Kuric, Pavel	Spartak
Benčík Ján	Moskvič.	Kmet Ladislav	Žiguli (VAZ)
Očenáš Matúš	Octávia-kombi.		
Očenáš Stefan	MB.		
Stasák Milan	Moskvič.		
Podstavek Vladimír	Moskvič.		
Ubrtanec Stefan	MB.		
Laššák Jozef	MB.		
Slovák	MB.		
Drugda	Octávia		
Bodor Michal	Škoda 1200-kombi		
Bodor Stefan	MB.		
Jóbič Barnabás	Moskvič.		
Venprná Ján	MB.		
Krnáč Peter	MB.		
Kmet Ondrej	Octávia.		
Kmet Vladimír	MB.		
Štančo Pavel	MB.		
Nemeš	Volga.		
Hanula Július	Wartburg.		
Vajda Ladislav	Octávia.		
Caban Ján	Wartburg.		
Jatvas Ladislav	MB.		
Náprav. Jostav (Škoda)	Mikrobus Škoda.		

Majitelia motocyklov:

Chebeň Peter	JAWA 50.
Lupták	JAWA ČZ 250.
Očenáš Šimon	JAWA 175.
Petrus Ján	JAWA 100-CROS.
Balog Ľudovič ml.	JAWA 100-CROS.
Benčík Ján	JAWA 50
Očenáš Milan	JAWA 250.
Komara Ondrej	JAWA 250.
Hulina František	JAWA 250.
Hanula Ľudovič	JAWA 350.
Štančo Peter	JAWA 100-CROS.
Stankovič Vojtech	JAWA 50.
Valentini Michal	JAWA 175.
Hudec Pavel	JAWA 50.

Rádioprijímače	97.
Televízory	90.
Ladničky	89.
Práčky	117.

ROK 1975:

Prvá januárová, dni uplne bez snehu, pochmúrne, chladno -3 až -5°C. Od 15 do 21 veľké
hmly s inouvitou a zamrazivú -3 až -4°C. Dňa 22. otepľelo a do konca januára k
mlhám, -1° -2°C bez snehu, hmľavito.

Feburár : Začiatkom mesiaca napadol sneh oca 2cm ochladilo sa na
naš noc, na deň bolo teplejšie. Sneh sa behom dňa stopil, potom a do konca
mesiaci v noci chladno -1-2°C -1°C na deň teple +2-4°C.

Marec : Začiatok byt na deň teple, noci sú pomerne ešte chladné. Dňa 8.3
teplota oca dňa sa 14°C. TRD začína ísť jašmen v. Kúvaní a na Vyšňov. Vnu-
ny, deň bolo posiate 13 ha jačmeňa. Dňa 12.3.1975 pačal pršať dažď, hmľavito
šľapalo sa. Od tohoto dňa často pršalo až do konca marca.

Apríl : Začiatok mesiaca dažďový - prš. Dňa 5.4.75 otepľelo a celý deň je
pekné teple jarné počasie. V uvedený deň sa objavili aj prvé lastovičky. Dňa
11-12.4.1975 neboli prš. Až do konca mesiaca často plúv, čím sa oneskorilo a
jarné práce na poliach je chladno.

Máj : Začína otepľovaním. Noci sú ešte dost chladné, ale oca deň je
teple. Dňa 12-15. mája teploty vystúpili na +22 až +24°C. Začína byť dost jas-
Od 15-20. mája teplota +24 až 26°C sucho. Dňa 25.5. ochladilo - prš. Celom pa-
lo do konca mesiaca.

Jún : Začiatkom mesiaca dažďový. 6. júna prestalo pršať a do konca
mesiaci bolo pekné, teple počasie. Teploty od +26 do +31°C.

Júl : Začiatkom mesiaca oblačí dažď. Od 10. júla teplota sa i d.

ROK 1976 :

Január 1976 začína snežením. Dňa mierna -2 až -7°C. Sneh sa však behom dvoch dní stopil. Celý január až do konca bola potom suchá zima bez snehu -3° až -11°C. Február suchý, zima -3° až -12°C. Dňa 11. II. 76 napadol sneh (8 cm vrstva), zima -8°C. Ku koncu mesiaca oteplelo. Celá deň teplota vystúpila až na +12°C. Začiatkom marca ochladilo, cez deň vetry a v noci mrazilo (-8° až -10°C). Až do 27. III. 76 bolo chladné počasie s vetrami. Dňa 28. III. 76 oteplelo až +12°C, na noc bolo aj naďalej chladno. Začiatkom apríla pekné, teplo až +20°C. Dňa 6. IV. 76 začal pršať dážď a ochladilo sa. Od 7. IV. 76 zima a vetry. Dňa 14. IV. 76 oteplelo, dážď a vietor prestal. Do konca apríla bolo potom chladno (ch. deň +2° až +8°C) (v noci až -3°C). Ku koncu mesiaca začal padať dážď. Máj začal pekným, teplým a slnečným počasím. Bolo pekné, teplo až do 17. V. 76. Dňa 18. obehladilo a začalo pršať. Podom až do konca mája bolo dosť chladno. Prvé dni v júni namračené, občas prší a je dosť chladno. Dňa 5. VI. oteplelo až do konca mesiaca bolo pekné, teplé, slnečné počasie. Teploty sa pohybovali od +26° - +31°C. Celý júl bolo pekné, teplo (+26° až +31°C), len 14. VII. ráno slabé pršalo a ku koncu mesiaca boli búrky, ktoré napríklad a ochladilo sa. Začiatok augusta bol pomerne chladný. Posledné dva týždne v auguste boli veľmi pekné, slnečné a teplé. Začiatok septembra prší. Celý mesiac nestále dáždivé počasie a chladno. Začiatok októbra dáždivý, ale pomerne dosť teplý. Dňa 12. X. 76 sa vyčistilo a bolo pekné, teplo +17° - 21°C. Ku koncu mesiaca začal pršať dážď, ochladilo sa a začalo byť hmľavé. Celý november nestále, dáždivé počasie a chladno. December začína stálejšimi dážďami. Dňa 2. - 5. XII. 76 v dôsledku neustáleho pršania Rimava sa rozvodnila a naplavila odhady na strane od Rimavy a lúky za Rimavou. Potom až do 21. XII. bolo namračené, pršal dážď, (13. XII. sneh) a dňa 22. XII. zamrzelo. Teplota klesla na -7° až -9°C. Dňa 29. - 30. XII. začal padať sneh a napadlo ho až 25 cm vrstva. Dňa 31. XII. je zima -12°C, pod mrakom.

Dňa 11. I. 1976 divadelný ochotnícky súbor z Rimavice predšiel sa v sále miestneho kultúrneho domu v B. v Čerečanoch divadelnou hrou "Polovojni slámanie". Návšteva bola dobrá - plná sála.

Dňa 25. II. 1976 bola relácia v miestnom rozhlasu kamerovaná na 22. výročie februárových udalostí.

Dňa 8. marca 1976 bola usporiadaná v sále kult. domu v B. v Čerečanoch HDŽ slávnosť s príslušnými kultúrnymi programami, ktorý dodali títo miestni: HDŽ a nápravného ústavu v Čerečanoch.

Behom roku 1976 boli usporiadané 4 kabarey.

Další v miestnom rozhlasu boli odvysielané ďalšie relácie a to v predvečer prvého mája, dňa 9. mája, 29. augusta a dňa 6. novembra k VOSR s príslušnými programami.

počas celého ročného obdobia 1976 neboli premietané v sále v B. v Čerečanoch žiadne filmy.

Dňa 23. mája 1976 bola usporiadaná obrovská sála požiarneho družstva v telových športových. Tento súťaž sa zúčastnilo aj družstvo mužov a

Dňa 23. júna 1976 bola usporiadaná obrovská sála požiarneho družstva v Telových. Tento súťaž sa zúčastnilo aj družstvo mužov a žien. Družstvo mužov umiestnilo sa na prvom mieste a družstvo žien na druhom mieste.

Behom roku 1976 zomreli v našej obci tieto občania a občianky :

v januári : Čebus Ján st. a Májos Dušan.
vo februári : vd. Kuchová Júlia,
v apríli : vd. Tajova Paulína a Tajniaková
v máji : vd. Kikelová
v júni : Tadišová Zuzana st. a Bobek Ľudov. ml.
v decembri : Čaban Ján st.

Behom roku 1976 sobášili sa tieto občania a občianky :

Balog Ľudov. ml. a Kraliková Karola v mesiaci júl 76.
Čabanová Janka - Ulický Ján v mesiaci august 76.
Jakubová Zuzana - Žilka v mesiaci august 76.
Balog Ľudov. ml. - Lukáčová Beata v mesiaci september 76.
Tajniaková Eva - Ulický v mesiaci
Kališ Ľudov. - v mesiaci
Podstavčeková Mária - Ing. Gregor Ján v mesiaci september 76.

V roku 1976 stali sa majiteľmi nových osobných automobilov tieto občania

Dňa 23. III. 1976 Kengrin Ľudov. - osob. automobil značky VAZ (Žiguli) 1500.

Dňa 30. VII. 1976 Bobovic Václav - osob. automobil značky Škoda 100.

Dňa 26. I. 1976 v dopoludňajších hodinách zastrelil sa v maštali svojej obce starou vojenskou puškou (do hlavy) mladý občan Májos Dušan vo veku 23 rokov s neznámymi príčinami. Menovaný v tom čase bol dovolenke, ako vojak základnej vojenskej služby. Pohrb mu bol konaný na prítomnosti človek, čaty vojakov a jeho lyžového veľkosti so všetkými poctami na miestnom cintorine v Čerečanoch.

Dňa 29. júna 1976 tragicky zahynul mladý občan Bobek Ľudov. ml. veku 25 rokov. Postihla ho domácky vyhotovená behavina ktorý vyhotovil sám v traverze a práškového cukru. Vybúšninou chytal ryby, ktorá mu predčasne explodovala na brehu rieky pri výšle mŕtve na Rimave (v rekrate). Behavina menovaného v dôsledku a rozmosila po vrbach a kroch pri Rimave a hltá je pochovaný na miestnom cintorine v Čerečanoch.

V priebehu roku 1976 začali stavať nové rodinné domky tieto občania

Podstavček Vladimír

Čeučík Ján

Hronec Ján

Rastlinná výroba - dosiahnuté výsledky za rok 1976:

Plodina:	Osiata plocha v ha:	Úroda celkom v q:	Priemerný hektárový výnos v q:	Poznámka:
Pšenica	70,-	2.660,-	38,-	
Jačmeň	60,-	1.680,-	28,-	
Cukrovka	18,-	7.200,-	400,-	
Lúčne seno	6,-	126,-	21,-	
Košarina	6,-	102,-	17,-	
Ďatelina	35,-	845,-	27,-	
Slama krmná	60,-	1.320,-	28,-	
Slama podstel.	70,-	2.520,-	38,-	

Živočišná výroba - dosiahnuté výsledky za rok 1976:

Ukazovateľ výroby:	Výroba celkom:	Výroba na kus:	Počet produkčných kusov:	Poznámka:
Kravy	386.607 litrov	3.866 litrov	100.	
Kravy-odstav teliat	119 kusov	1,19 kusov	100.	
Prasnice-odstav prasiat	1.500 prasiat	17,8 prasiat	80.	

Dodávky:

Mlieko	364.931 litrov	Baranie mäso	1.889 kg.
Hovädzie mäso	5.898 kg.	Vlna ovčia	956 kg.
Bravčové mäso	5.016 kg.		
Hydina	4.050 kg.		

Keďže táto kniha nebola redovaná za roky 1967 až 1984 bol som poradený zameškané záznamy za jednotlivé roky preniesť ja = Obitanec Štefan, nar. 3.5.1928, bytom Čerzovčany č.d. 139.

Na žiadosť MNV Veľké Teriáľce som miestnu knožišnu prerazil a za spolupráce pracovníkom YRD, MNV a samotných oštanov v roku 1985 aj za jednotlivé roky spracoval. Obitanec Štefan.

Ri 1977

RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1977

PLODINA	OSIATA PLOCHA v ha	ÚRODA CELKOM v t	PRIEMERNÝ ha VÝNOS v t	POZNÁMKA
PŠENICA	360	13.502	37,5	
JACMEŇ	228	6.361	27,9	
ČUKROVKA	135	33.136	245,4	
LUČNE SENA - LUKY	343,42	20.099	58,5	
PASIENKY	892,79	12.725	14,2	
ĎATELINA	55	2.835	42,0	
SLAMA KRMNÁ	228	3.321	14,5	
SLAMA PODSTELNÁ	395	13.086	33,13	

ŽIVOCIŠNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1977

UKAZOVATEĽ VÝROBY	VÝROBA CELKOM	VÝROBA NA KUS	POČET POĎEA KUSOV	POZNÁMKA
KRAVY	395 165	3874	102	
KRAVY - ODSTAV. TELIAT	100	98	102	
PRASNICE - ODSTAV. PRAS.	1 222	15,28	80	

DODAVKY

Mlieko	359 144	za Čereňany	
Hovädzie mäso	180 051 kg	celá JRD	
Bravčové mäso	134 938 kg	-"-	
Baranie mäso	7 051 kg	-"-	
Dveľa vlna	10 12 kg	-"-	

Za rok 1978

RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1978

PLODINA	ZASIATA PLOCHA v ha	ÚRODA CELKOM v q	PRÍEMERNÝ VÝNOS v q	Poznámka
PŠENICA	500	18.585	37,2	
JAČMEŇ	190	7.651	40,3	
CUKROVKA	117	26.264	224,5	
LŮKY	343,42	20.940	60,97	
PASIEŇKY	903,96	14.936	16,5	
ĽATELINA	80	5308	66,4	
SLAMA KRMNÁ	190	5300	27,8	
SLAMA PODSTELNÁ	600	19.700	32,83	

ŽIVOČÍŠN VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1978

UKAZOVATEĽ VÝROBY:				
KRAVY	571274	3995	143	
KRAVY-ODSTAV.TELIAT	118	131	143	
PRASNICE-ODSTAV.PRAS.	1185	14,81	80	

DODÁVKY

MĽIEKO	509 597	1000	lan Čarenčany
HOV. MÄSO	195 993 kg	1000	cala JRD
BRÁV. MÄSO	140 600 kg	1000	-"-
BARAN. MÄSO	67 06 kg	1000	-"-
OVČIA VLNA	11 78 kg	1000	-"-

6
 RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1979

PLODINA	ZASIATA PLOCHA V ha	URODA CELKOM V q	PRIEMER HEKT. VÝNOS V q.	POZNÁMKA
PŠENICA	431	12.404	28,7	
JACMEŇ	229	6.366	27,8	
ČUKROVKA	150	26.999	180,0	
LŮKY	335,91	15.123	45,0	
PASIEŇKY	932,70	11.650	12,5	
ĎATELINA	30	1.972	65,7	
SLAMA KRMNÁ	229	4.554	19,9	
SLAMA PODSTELNÁ	531	14.569	27,44	

ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1979

UKAZOVATEĽ VÝROBY	VÝROBA CELKOM	VÝROBA NA KUS	POČET PRODUKT. KUSOV	POZNÁMKA
KRAVY	758711	3972	191	
KRAVY - ODSTAV TEL.	187	98	191	
PRASNICE - ODST. PRAS.	1415	1505	94	

DDÁVKY

MLIEKO	638501 l	len ČERENČANY
HOV. MÄSO	201397 kg	celé JRD
BRAV. MÄSO	140631 kg	-"-
BARANIE MÄSO	5514 kg	-"-
OVČIA VLNA	1178 kg	-"-

RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1980

PLODINA	ZASIATA PLOCHA V ha	URODA CELKOM V q	PRIEMER HEKT. VÝNOS V q.	POZNÁMKA
PŠENICA	450	19.230	42,7	
JACMEŇ	150	7.062	47,08	
ČUKROVKA	160	32.143	200,9	
LŮKY	338,9	19.969	59,3	
PASIEŇKY	928,72	17.671	19,0	
ĎATELINA	105	8.925	85,0	
SLAMA KRMNÁ	150	4.942	32,9	
SLAMA PODSTELNÁ	550	19.263	35,02	

ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1980

UKAZOVATEĽ VÝROBY	VÝROBA CELKOM	VÝROBA NA Ks	POČET PRODUKT. KUSOV	POZNÁMKA
KRAVY	818390	4376	187	
KRAVY - ODSTAV TEL.	185	99	187	
PRASNICE - ODST. PRAS.	1663	19,34	86	

DDÁVKY

MLIEKO	715 782	len Čerenčany
HOV. MÄSO	195134	celé JRD
BRAV. MÄSO	148824	-"-
BARANIE MÄSO	6596	-"-
OVČIA VLNA	1365	-"-

Rok 1981

RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1981

PLODINA	ΣASIATA PLOCHA V ha	ÚRODA CELKOM t q	PRIEMERNÝ HEK. VÝNOS t q	POZNÁMKA
PŠENICA	330	13.131	39,7	
JACMEŇ	200	7.553	37,7	
ČUKROVKA	170	34.798	204,6	
LŮKY	313,54	14.779	47,1	
PASIEŇKY	975,35	12.451	12,7	
ŠATELINA	80	8.129	90,3	
SLAMA KRMNÁ	200	7.924	39,6	
SLAMA PODSTELNÁ	430	16.950	39,3	

ŽIVOTIŠNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1981

UKAZOVATEĽ VÝROBY	VÝROBA CELKOM	VÝROBA NA KS		POZNÁMKA
KRAVY	872534	4592	190	
KRAVY - DŤAV. TEL.	197	104	190	
PRASNICE - DŤAV. PRAS.	1501	16,83	89	

DODÁVKY

MLIEKO	748562	ton. čereňany	
HOV. MÄSO	203168 kg	celé PRD	
BRÁV. MÄSO	13408 kg	-"-	
BARANIE MÄSO	5173 kg	-"-	
DUŠIA YLNA	1291 kg	-"-	

RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1982

PLODINA	ZASIAATA PLOCHA v ha	ÚRODA CELKOM t	PRIEMER HEKT. VÝNOS v g.	POZNÁMKA
PŠENICA	450	14.800	32,9	č. - 2.446 g/100
JACMEŇ	170	3.070	30,7	č. - 2050 g/160
CUKROVKA	115	25.281	219,8	č. - 5980 g/120
LÚKY	298,55	10.797	36,2	
PASIEŇKY	920,96	11.843	12,8	
ŠATELINA	110	9.774	81,4	
SLAMA KRMIVA	190	3.443	18,12	
SLAMA PODSTELNA	550	15.213	27,7	

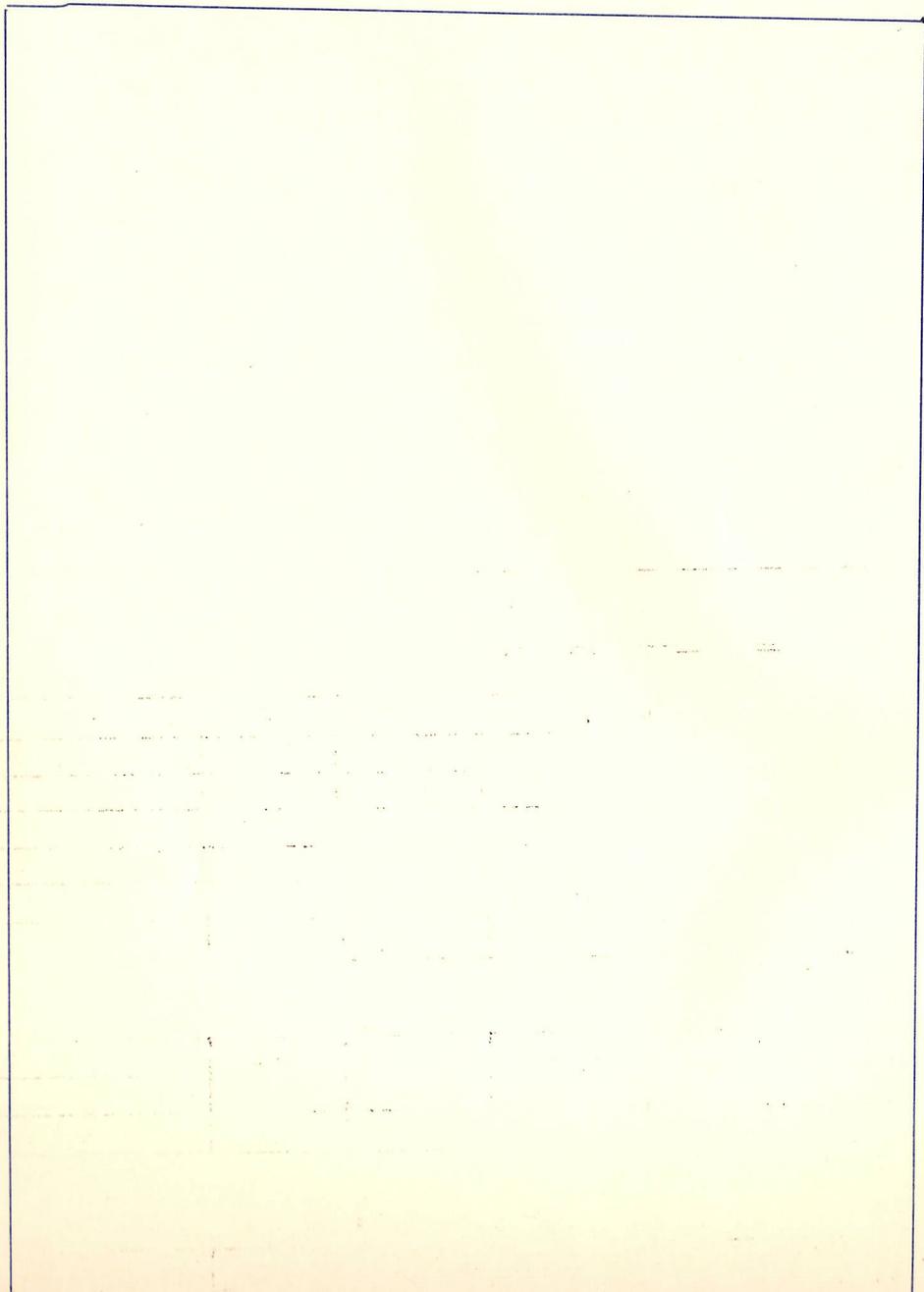
ŽIVOCÍŠNA VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1982

UKAZOVATEĽ VÝROBY	VÝROBA CELKOM	VÝROBA NA KS	POČET PRODUKČ. KUSOV	POZNÁMKA
KRAVY	831407	4242	196	
KRAVY - ODSTAV TEL.	193	98	196	
PRASNICE - ODSTAV PRASIAŤ	1524	14,38	106	

DODAVKY

MLIEKO	716694	len Čerančany
HOV. MÄSO	186943 kg	celé JRD
BRÁVČOVE MÄSO	66.548 kg	-"-
BARANIE MÄSO	6.254 kg	-"-
OVČIA VLNA	1234 kg	-"-

Roč 1983

RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1983

PLODINA	OSIATA PLOCHA v ha	URODA CELKOM v t	PRIEMERNÝ HET. VÝNOS v t	POZNÁMKA
PŠENICA	450	19.850	44,1	č. 152 ha
JAČMEŇ	120	5.655	47,1	č.
CUKROVKA	113	14.849	131,4	č. 9 ha
LŮKY	288,59	13.188	45,7	
PASIEŇKY	921,56	9.918	10,8	
DATELINA	148	10.827	69,8	
SLAMA - KRMNÁ	170	9.241	54,3	
SLAMA - STELNOVÁ	550	27.087	49,25	

ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1983

KRAVY	818 150	4217	194	
KRAVY - OBSTAV. TELIAT	192	99	194	
PRASNICE - ODSTAV. PRAS.	1104	10.93	101	

DODÁVKY

MLIEKO	738 124			1000 Litrov
--------	---------	--	--	-------------

RASTLINNÁ VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1984

PLODINA	OSIATA PLOCHA v ha	ÚRODA v t.	PRIEMERNÝ ha ÚYVOS	POZNÁMKA
PŠENICA	450	2.164,7	4,81	HA 101 / 4234 / 4.
JACMEŇ	125	792,4	6,35	-
CUKROKA	150	2.934,0	19,56	60 / 1.104,4 / 18.
LÜKY	286,5	6.730,4	23,05	10 / 524 / 52.
PASIEŇKY	921,4	6.356,0	6,90	35 / 416,6 / 11.
ĎATELINA	135.	4.390,9	32,53	6 / 62,5 / 10.
SLAMA KRMIVA	254.	1.564,6	6,16	27 / 139,8 / 5,1
SLAMA PODSTELIVA	355	1.350,3	3,80	101 / 380,7 / 3,79

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA - DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA ROK 1984

UKAZOVATEĽ VÝROBY	VÝROBA CELKOM	VÝROBA NA KŮ.	POČET PRODUKT KUSOV	POZNÁMKA
KRAVY	900941	4133	218	
KRAVY - OUSTAV TELIAT	220	101	218	
PRASNICE - OUSTAV PRAS.	1429	1701	84	

DODAVKY

MLIEKO	794236	1ea Čerenečany
HOV. MÄSO	220313	celé YRD
BRÄV. MÄSO	90920	-
BARÄNIE MÄSO	6696	-
DVČIA VLNA	1427	-

6
Rok 1985

10.6.1985 sa utopil kupceviatimír 1,5 ročný v
Bimare za Balkedoným domom a vytiahol
a vytiahol ho pri moste k ŽTS Parcel
vyložtež už mtréhu.

1.7.1985 bola veľká burka, na základe čoho
došlo k zatopeniu domov a záhrad,
pirmie a drevarni u Stančovej Burženy;
Stefana Oklanca, Lašaba Jozefa,
Čenoviša Milana a Kadastrov.

Rok 1986

Dňa 15.4.1986 sa ošeril re srijom byle Juraj
Slajferčík - 55 ročný. Zárod
rozháraný uvoľnený život, alkohol
a zadlženosť.

Dňa 18.4.1986 spadol zo strechy čínsaku, Jan
Petruc ml. - odlomilo sa z rebiča,
kde bol epatný zvar. Liečenie
potrva niekoľko mesiacov.